

TRANSCRIPT VAN DE RAADSVERGADERING VAN GEMEENTE WINTERSWIJK
d.d. 2 november 2023

Plaats: Raadzaal, raadhuis, Mevr. Kuipers-Rietbergplein 1 Winterswijk
Begintijd: 19.30 uur
Voorzitter: de heer B.J.J. Bengevoord
Griffier: de heer R.J.F. Jansen
Zaaknummer: 2215466

Raadsleden, aanwezig bij de opening van de vergadering:

Voor Winterswijk: de heer J.H. Hoenink, mevrouw J. Poels-Boland, de heer R. Stammers, de heer C. Stermerdink, de heer T.J.M. van Beek (fractievoorzitter)

CDA: de heer G.J.W. Elferdink, mevrouw J.M. van der Vinne, de heer J.S. Vuijk, mevrouw S.W.A. Prinsen (fractievoorzitter)

Morgen: mevrouw E.C.J. van Hees, de heer A. van Nijkerken (fractievoorzitter)

D66: de heer F.H.J. Deunk, mevrouw L. ten Dolle (fractievoorzitter)

PvdA: de heer M. van Eck, de heer W.G.W. Lammers (fractievoorzitter)

Winterswijk's Belang: de heer T.B. Jonker, de heer J. Pleiter (fractievoorzitter)

VVD: de heer N. Morad, de heer C. Sonderen (fractievoorzitter)

Raadsleden, afwezig bij de opening van de vergadering: mevrouw J. Leeftink (Morgen), mevrouw M. Schut – *later aanwezig* (D66)

Agenda:

- Heropening
- Mededelingen
- Spreekrecht publiek
- Afbhandeling ingekomen stukken 23-09-2023 t/m 27-10-2023

Akkoordstukken:

2. Bestuursagenda GGD Noord en Oost Gelderland 2023-2027
3. Volkshuisvestelijk afwegingskader woningbouw 2023-2026
4. Vaststelling bestemmingsplan Schoolweg 19

Besprekingsstukken:

5. Regioarrangement Achterhoek
1. Tweede termijn en besluitvorming Programmabegroting 2024-2027
7. Benoeming wethouder S.G.P. Fleuren

- Sluiting

Transcript:

Heropening

De voorzitter: Dames en heren, het is half acht, mag ik u allemaal verzoeken om uw plaatsen in te gaan nemen? Dan heropen ik onze vergadering die wij dinsdag met elkaar begonnen zijn. Opnieuw een bericht van verhindering van mevrouw Leeftink van Morgen en mevrouw Schut is op dit moment de strijd aan het aangaan met het weer en die zal over enkele minuten ook bij ons aanschuiven. Dames en heren, we hebben vanavond veel met elkaar te bespreken, maar voordat we dat gaan doen, zou ik in overleg ook met het presidium kort met u willen stilstaan bij de verschrikkelijke situatie die op dit moment op de Gazastrook en in Israël plaatsvindt. En vooral met u stil willen staan bij alle, en zeg ik alle, onschuldige slachtoffers die daar op dat moment vallen. En dat zou ik graag willen doen met een moment van stilte en ik vraag u, als u daartoe in staat bent, om daarvoor even te gaan

staan. Dank u wel. Dames en heren, vanavond behandelen we de tweede termijn van raad en college over de begroting 2024-2027 en daarnaast behandelen we nog een viertal inhoudelijke agendapunten, waarover de commissie reeds heeft gesproken. We sluiten deze avond af met een besluit over de benoeming van kandidaat-wethouder mevrouw Sylvia Fleuren, die we vanaf deze kant alvast welkom heten in deze raadzaal. En ik wil graag aan het begin van de vergadering de commissie onderzoek geloofsbrieven in te stellen en stel voor om daarin te benoemen de raadsleden Van Eck, Schut en Sonderen, kunt u daar allemaal mee instemmen? Dat is het geval, dan stellen we dat op die manier vast. En ik vraag de commissie - er zullen een aantal wat grotere schorsingen zijn - met name ook na de tweede termijn aan de kant van de raad, dus als het college zich beraadt uw tweede termijn, om zich dan al te melden bij de griffier zodat u dan al uw belangrijke werk voor ons kunt gaan doen. Net als dinsdag proberen we weer ongeveer te schorsen na ieder uur, zodat u even wat kunt bewegen met elkaar. En ik zei daarnet al, na de tweede termijn, uw eerste termijn van vandaag, schorsen wij ook de vergadering. De inwendige wens wordt vanavond ook aan gedacht en rond tien uur zullen er kroketten voor u allemaal zijn, dus dan schorsen we ook. We moeten daarna weer wat extra bewegen, maar dan zo proberen we met elkaar deze avond op een goede en gezonde manier rond te komen. Mochten wij nog bezig zijn vanavond rond twaalf uur, dan zal ik opnieuw schorsen en dan kunt u de familie Wiggers die achteraan zit allemaal feliciteren met hun 28-jarig huwelijk, bijzonder dat u dat op deze avond met ons wil gaan vieren.

Mededelingen

Spreekrecht publiek

De voorzitter: Dat gezegd hebbende, de agenda heeft u reeds vastgesteld, gaan wij door met het volgende agendapunt, het spreekrecht voor burgers. En daar heeft zich voor gemeld de heer Gaemers over het onderwerp elektromagnetische straling. U heeft daarvoor wat documenten toegestuurd gekregen via iBabs en ik geef graag mijnheer Gaemers het woord. U heeft vijf minuten om de raad te vertellen wat u wilt vertellen, mijnheer Gaemers.

De heer Gaemers: Geachte burgemeester, wethouders en raadsleden. In februari van dit jaar heb ik voor de eerste keer ingesproken in verband met de schadelijke gevolgen van elektromagnetische straling die door draadloze verbindingen ontstaat, onder andere door de 4G en 5G telecommasten. Ik hoop dat u kennis hebt genomen van de stukken die ik via de griffier aan u heb doen toekomen en dat u ook de stukken die in februari heeft gekregen, gelezen heeft. Als serieuze natuurwetenschapper vind ik het belangrijk dat de waarheid over deze zaken volledig aan het licht komt, omdat het voor iedereen op den duur nare gevolgen voor de gezondheid heeft. Het is een verraderlijk sluipend proces en veel mensen komen niet op het idee dat straling aan hun klachten ten grondslag ligt. Dat komt omdat onze landelijke overheid en de meeste media verzuimen om informatie uit serieus wetenschappelijk onderzoek bekend te maken, zodat mensen op zijn minst zelf keuze kunnen maken om zich te beschermen. Al minstens vanaf 1993 hebben zeer veel deskundigen gewaarschuwd om de elektromagnetische straling niet verder te verhogen. Als gelovige in Jezus Christus vind ik het bovendien extra belangrijk dat de hele waarheid hierover aan het licht komt. Jezus zelf heeft van zichzelf onder andere gezegd dat hij de weg, de waarheid en het leven is. Dat hij ook de waarheid is betreft niet alleen geestelijke zaken, maar ook gewone natuurlijke zaken. Zijn woorden hebben me door de tijd heen veel antwoorden gegeven op reële levensvragen. Ik kan begrijpen dat heel veel zaken uw aandacht en tijd vragen, maar het stelt mij teleur dat er na mijn inspreken in februari nog niets is gebeurd. Via de heer Marcel Teunissen heb ik wel antwoorden gekregen op de vragen die ik gesteld had, daarop heb ik naar hem op 1 maart een reactie geschreven, omdat zijn antwoorden lang niet allemaal bevredigend waren. En ik heb verzocht om daarop een reactie te krijgen, maar tot op heden is dat nog niet gebeurd, ik wacht nog steeds op antwoord. U bent helaas ook nog niet ingegaan op mijn bereidheid om mee te helpen wat ik tijdens mijn vorige inspreken kenbaar heb gemaakt, om samen met medewerkers van de gemeente te bespreken hoe Winterswijkers bewust gemaakt kunnen worden om draadloze apparatuur te vermijden of die op een veilige manier te gebruiken en dat zij daardoor dan hopelijk tot actie over zullen gaan. Het gaat trouwens niet alleen om de telecommasten, zelf ben ik bijvoorbeeld blij dat de slimme elektriciteitsmeter die veel schadelijke straling produceert, bij ons thuis door Liander kortgeleden is vervangen door een meer

traditionele. In het stuk beleid antennemasten Winterswijk dat ik heb toegestuurd gekregen, wordt heel veel aandacht besteed aan allerlei cosmetische waarden, maar die zijn van veel minder belang dan de fysieke gevaren van de straling van deze masten. Er vindt wel degelijk aantasting van de woonomgeving en het woongenot plaatst door de locatie van de masten. In mijn omgeving heb ik meerdere mensen gesproken die er ook gezondheidsproblemen door gekregen hebben. Daaruit blijkt dat het volstrekt onvoldoende dat zendinstallaties op woongebouwen geweerd worden. In het beleidsstuk staat dat installatie zoveel mogelijk geweerd moeten worden uit woongebieden, deze formulering laat er echter ruimte voor, zodat ze toch in woongebieden geplaatst kunnen worden. Uit onderzoek blijkt dat dit volledig onverantwoord is. Persoonlijk heb ik van de mast in het centrum van ons dorp voor zover ik weet gelukkig weinig last, maar veel anderen die er dichterbij en rechtstreeks in die straling wonen, zullen er beslist veel last van hebben of gaan krijgen. Inmiddels weet ik dat er landelijk gezien heel wat mensen klachten hebben door die straling. Dat heeft me wakker gemaakt voor dit probleem, dat gun je toch niemand? En daarom ben ik gemotiveerd om dit alles naar voren te brengen. Niet zo lang geleden is de straling in ons huis voor de vierde keer gemeten. We hadden onze slaapkamer al met verschillende middelen beschermd en dachten dat we daar zonder al te erge straling onder slapen, maar wat bleek, via de aangrenzende badkamer kwam er een zeer hoge straling door de zijmuur in de slaapkamer binnen die hoger was dan het apparaat kon meten. We hebben dus nog meer bescherming aan moeten brengen, daaruit blijkt dat hoeveelheid straling in de loop van dit jaar substantieel hoger is geworden en 5G kennelijk nu al op de masten is ingeschakeld. Ik vind het geniepig van de landelijke overheid dat wij als burgers daarvan niet eens op de hoogte worden gesteld. Het is ook heel erg dat de straling verder wordt opgevoerd, terwijl de 4G-straling al desastreus is. En het is schandalig dat de overheid ons zonder te informeren heeft opgezadeld met deze onnodige en zeer schadelijke masten. In de Verenigde Staten van Amerika is er gelukkig al veel meer bewustwording van de schadelijkheid van die straling en worden er al gerechtelijke processen tegen gevoerd. Children's Health Defense, opgericht door Robert Kennedy Jr., de zoon van Robert Kennedy Sr., die de broer van president John Kennedy was, maakt zich ook sterk tegen deze straling en publiceert daarover ook in hun digitale tijdschrift The Defender, naast veel onderzoek naar de kwalijke gevolgen van allerlei vaccins en medicijnen.

De voorzitter: Mijnheer Gaemers, u bent inmiddels ruim over uw tijd van vijf minuten heen, kunt u tot een afronding komen?

De heer Gaemers: ik wil in ieder geval nog zeggen dat het heel belangrijk is om het boek te lezen wat nu kortgeleden in het Nederlands vertaald is van Arthur Firstenberg, De onzichtbare regenboog, een geschiedenis over elektriciteit en leven. En ik kan ook nog melden dat de beukenhaag die voor onze voortuin staat, dat die praktisch niet meer groeit, het bladerdek heel dun geworden is en de meeste bladeren misvormd zijn en veel kleiner dan voorheen. Dit is ook een bewijs dat die straling er heel duidelijk bij ons dus uitwerking heeft. En tot slot, een goed opgestelde enquête die door alle Winterswijkers ingevuld kan worden kan de gezondheidsproblematiek helpen in kaart te brengen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Gaemers. Ik kijk even aan de kant van de raad, is er behoefte aan vragen aan de heer Gaemers? Dat is niet het geval, dan dank ik voor inspraak.

De heer Gaemers: Dan heb ik nog één dingetje of ik door zou willen geven. Dat is een artikel van Arthur Firstenberg, die zich daar heel erg voor inzet. Een man die arts had willen worden, maar door straling dat ook niet heeft kunnen worden. Daar staan dus een heleboel dingen op die je kunt krijgen door die elektromagnetische straling, die natuurlijk ook door andere oorzaken kan ontstaan. En het heeft niet alleen betrekking op het gevolgen van het bezit van een mobiele telefoon, maar ook de productie van die telefoons en combinatie ...

De voorzitter: We gaan het artikel voor u inscannen en dan zorgt de griffie dat het bij iedereen terechtkomt. Nogmaals, dank voor uw inspraak.

Afhandeling ingekomen stukken 23-09-2023 t/m 27-10-2023

De voorzitter: En dan gaan wij door naar agendapunt zeven, de afhandeling ingekomen stukken van 23 september tot en met 27 oktober 2023. Kunt u instemmen met de manier van afdoening zoals die is voorgesteld? Dat is het geval.

A. Akkoordstukken

A.2 Bestuursagenda GGD Noord en Oost Gelderland 2023-2027

A.3 Volkshuisvestelijk afwegingskader woningbouw 2023-2026

A.4 Vaststelling bestemmingsplan Schoolweg 19

De voorzitter: Dan gaan we door naar de akkoordstukken, daar staan drie stukken die u als akkoordstuk heeft betiteld. Het stuk A2, bestuursagenda GGD Noord- en Oost-Nederland, 2023 2027, de volkshuisvestelijk afwegingskader woningbouw 2023 2026 en A4, de vaststelling bestemmingsplan Schoolweg 19. Kunt u zich hier allen in vinden, zijn er tegenstanders? Dat is niet het geval. Dan stellen we die bij deze vast.

B. Bespreekstukken

B.5 Regioarrangement Achterhoek

De voorzitter: Gaan we door naar het volgende agendapunt, de bespreekstukken. Daar staat op agendapunt B5, het regioarrangement Achterhoek en daarbij hebben de fracties van D66, CDA en VVD een motie aangekondigd. En als eerste geef ik daarvoor het woord aan de fractie van D66, Mevrouw Schut.

Mevrouw Schut: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden, wij hebben het in de commissie al aangekondigd en dienen een motie in op de samenvatting regioarrangementen Achterhoek. Samen met het CDA en VVD dienen wij deze motie in, wij willen graag een oproep doen om specifieke treinverbinding Winterswijk, Zutphen, Apeldoorn als ambitie en speerpunt op te nemen, is ook te lezen in het dictum. Wij vinden het namelijk belangrijk dat deze verbinding de aandacht krijgt en dat Winterswijk beter verbonden wordt met de rest van het land, dat middels deze aanpassing nog meer wordt aangemoedigd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mede-indieners zijn CDA en VVD, kijkend naar de fractie van CDA, behoefte ... Nee, dat is niet aan de hand. Fractie van de VVD nog? Ja, mijnheer Sonderen.

De heer Sonderen: Dank u wel, voorzitter. Prima voorstel dat voorligt, toch dienen we nog even een motie in samen met D66 en CDA. Een motie waarin we het college oproepen om zelf een oproep te doen, namelijk één waarin we pleiten voor verdere verbetering van mobiliteitsvoorziening van Winterswijk en de Achterhoek. De treinverbindingen in onze regio kunnen echt beter, moeten echt beter en allemaal met als doel om tijd te besparen als we er gebruik van willen maken voor woon-werkverkeer. En ook de ontsluiting van de wegen van en naar de Achterhoek, A12, N18, kan beter. Dus lijkt de VVD goed dat we deze oproep luidkeels laten klinken, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even, andere leden van de raad nog behoefte op eerste termijn op dit voorstel? Dat is niet aan de hand, dan gaan we naar de eerste termijn van het college, wethouder Visser.

Wethouder Visser: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het ook kort houden, want het college is het eens met de inhoudelijke punten van de motie en het college is dan ook van harte bereid om deze twee punten via de regiostuurgroep ter bespreking voor te leggen aan de provincie.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Visser. Ik kijk even behoefte aan de tweede termijn aan de kant van de raad? Dat is niets, dan denk ik dat de heer Visser ook geen behoefte heeft aan de tweede

termijn en kunnen we overgaan tot stemming, dat gaan we doen met de pasjes. Stemming is geopend, de motie M22. Twintig voor, nul tegen, voorstel is aangenomen. Dan gaan wij door naar misschien wel het hoofdgerecht van vanavond, de tweede termijn van de begroting ... Het voorstel zelf, excuus. Gaan we nog even terug naar het regioarrangement zelf. Ik heb er echt zin in. De stemming is geopend. Twintig voor, nul tegen, voorstel is aanvaard.

BB.1 Tweede termijn en besluitvorming Programmabegroting 2024-2027

De voorzitter: Gaan we nu wel echt door naar de tweede termijn van de begroting 2024. U heeft in de tweede termijn als fracties allemaal weer tien minuten spreektijd en net als dinsdag is er geen ruimte meer voor technische vragen en interrupties zijn daarbij toegestaan. Als u nog moties of amendementen wilt indienen, kunt u dat in de tweede termijn doen of moet u dat in de tweede termijn doen, als u nog wil dat we daarover gaan stemmen. Na de eerste termijn schorsen we en krijgt het college weer tijd om zich voor te bereiden. Mijnheer Pleiter, die wil al wat zeggen.

De heer Pleiter: Graag. En ik vraag u of ik dat via een ordevoorstel moet doen, maar er is mij informatie ter ore gekomen dat de begroting op een bepaalde post niet klopt. En daar ben ik enigszins confuus van, dus ik ben daar in verwarring. En ik ben ook in verwarring dat ... Ik heb namelijk een aantal collega raadsleden ook over gesproken die niet op de hoogte zijn. Dus als we nu met onze tweede termijn starten, dan is het eigenlijk op een verkeerd spoor. Dus ik wil even u vragen om advies, kan ik het college op deze manier om verduidelijking vragen? Zou dat een manier zijn of zegt u van, we willen op voorhand eigenlijk al even vijf minuten schorsen zodat het college hier actie op kan ondernemen.

De voorzitter: Ik zou dan willen voorstellen, dan ga ik nog even vertellen wat we allemaal gaan doen, dat we daarna heel kort even schorsen om met elkaar even als presidium af te tasten wat wij met elkaar het beste vinden en dan kunnen we vanaf daar kijken. Ik geef u ook vast mee in de overweging, u kunt ook uw vragen gewoon stellen in uw eigen eerste termijn en laat u daarna het college in de tweede termijn het college dan antwoorden en dan kunnen we daarna het gesprek daarover met elkaar voeren.

De heer Pleiter: Daarom doe ik het ook nu aan het begin, want ik heb het idee, ik zit ongeveer achteraan, niet helemaal trouwens. Maar dat mijn collega's, zowel van coalitie als oppositie, moeten weten wat hier speelt en ...

De voorzitter: Anders dan doen we het voorstel zo, dan gaan we zo even met het presidium naar buiten en dan kijken we met elkaar hoe dan te handelen. Ik was aan het vertellen, wij schorsen, dan krijgt het college een tweede termijn dan kijken we waar we zijn qua welke moties en amendementen nog overeind zijn. Daarna zal er besluitvorming volgen volgens een volgorde die u inmiddels door de griffie is verstrekt. Het amendement of de motie met de meeste impact als eerste of de grootste financiële impact en dat werken we dan met elkaar af. En ik neem aan dat we die volgorde ook houden zoals die door het presidium is afgesproken. En we beginnen weer net als dinsdag met eerst de grootste oppositiepartij, dan de grootste coalitiepartij en dan wisselen we dat af en daarna zal dan de beantwoording van het college plaatsvinden. Dat kunt allemaal mee instemmen, dan gaan we dat op die manier doen. Maar voordat we dan dat gaat doen schors ik voor vijf minuten en vraag ik het presidium om eventjes mee naar buiten te gaan, ik schors voor vijf minuten.

SCHORSING

De voorzitter: Iedereen is weer terug in deze zaal, ik heropen de vergadering en vraag iedereen om zijn plaatsen in te gaan nemen. En ik geef kort het woord aan de heer Van Beek om aan te geven wat deze schorsing heeft opgeleverd.

De heer Van Beek: Dank u wel. Het was een korte schorsing, er is een hiaat in de begroting geslopen over tabellen met de kosten voor de verhoging voor de marktvereniging. De tabel in de begroting zegt eigenlijk dat die in 2025 verhoogd wordt en de financiële tabel dat die in 2024 al ingaat. Dat is

natuurlijk een fout, die is erin geslopen. Wij als presidium hebben eigenlijk ervoor gekozen om dan te zeggen, dan willen wij die verhoging pas echt in 2025 in laten gaan, dus dat betekent wel dat er een kleine 30.000 euro eigenlijk schort aan de opbrengst in 2024. En daar zouden we dan graag de toezegging van het college op hebben, dat dat geregeld kan worden om toch zo ... Dit is een lastige fout, maar om er op die manier mee om te gaan. Dank u wel.

De voorzitter: En die toezegging, daar horen we straks wat over in tweede termijn aan de kant van het college. Dank u wel, mijnheer Van Beek. Volgens mij kunnen wij nu beginnen met onze tweede termijn over de begroting 2024 en ik geef als eerst het woord aan de fractie van Morgen, mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: En nou nog het papier rechtop, kunnen we starten? Dit gaat allemaal niet af van mijn tien minuten toch? Voorzitter, geachte aanwezigen, beste kijkers thuis, ik wil beginnen met het uitspreken van onze dank voor de fijne en uitstekende ondersteuning die de fracties van D66, VVD, WB en Morgen in de afgelopen weken tot en met vandaag vanuit de griffie en de ambtelijke organisatie hebben gehad. En dat was echt supertof en veel dank daarvoor, namens ons alle vier, echt super. En ik vind het ook gaaf hoe we dat met zijn vieren hebben gedaan, dat wilde ik toch nog even zeggen de afgelopen weken. Dat was niet altijd makkelijk, maar wel heel constructief en het heeft een hele mooie alternatieve begroting opgeleverd, zoals u weet. Voorzitter, afgelopen dinsdag in onze eerste termijn hebben de vier partijen D66, VVD, WB en Morgen samen een alternatieve begroting ingediend. In het gezamenlijk amendement A2 werd voorgesteld een aantal wijzigingen aan te brengen in de begroting van het college, teneinde daarmee de meest schadelijke bezuinigingsvoorstellen van tafel te halen of uit te stellen en tijd te kopen voor fatsoenlijk overleg met belanghebbenden. De septembercirculaire biedt daar de ruimte voor en bij een eerlijk vergelijk liggen de consequenties voor de jaren '26 en '27 best redelijk dicht bij elkaar. Desondanks gaf het college aan de alternatieve begroting te ontraden, vooral omdat het de tekorten in '26 en '27 nog groter zou maken dan de tekorten al zijn. Hier staat in tegenover dat de financiële vooruitzichten voor de langere termijn sowieso nog uitermate onzeker zijn, terwijl de lange rij van insprekers van twee weken geleden en ook andere partijen hebben gevraagd de meest pijnlijke bezuinigingen van tafel te halen en meer tijd te nemen voor fatsoenlijk overleg. In feite gaat het dus om een keuze tussen beperken van tekorten op langere termijn, tegenover het weghalen van een aantal schadelijke bezuinigingen en het nakomen van beloften over goede communicatie en participatie op de korte termijn. Voorzitter, D66, VVD, WB en Morgen hebben samen gekozen voor laatste, terwijl het college in haar afwijzing van de alternatieve begroting vooral verwijst naar de gevolgen op langere termijn. Dat op die langere termijn bezuinigd moet worden, staat in ieder geval voor de fractie vanmorgen buiten kijf. Nog niet eens zozeer vanwege het zogenaamde ravijnjaar '26 en de financieel donkere wolken boven Den Haag, maar vooral omdat het huidige voorzieningenniveau van Winterswijk op de wat langere termijn met nog geen 30.000 inwoners volstrekt onhoudbaar is. We moeten de komende jaren ingrijpende keuzes maken en daar ontkomen we niet aan, maar de fractie van Morgen en ook de fractie van D66, VVD en WB willen dat graag in goed overleg doen en vooral op basis van een zo breed mogelijk gedeelde visie op de toekomst van Winterswijk en de Achterhoek. Voorzitter, afgelopen dinsdag nam het college regelmatig de woorden stoom en kokend water in de mond, daarmee doelde het college op de korte tijd die er maar was voor het maken van de begroting. En toch zijn we daar dit voorjaar al mee begonnen, dus zo heel weinig tijd was er nou ook weer niet. En zeker niet met collegeleden die zeven dagen per week en 24 uur per dag werken, zoals wethouder Metaal verwoordde. En toch ligt er een begroting waar veel kritiek op is, zeker vanuit de Winterswijkse samenleving. Feit is dat het college de begroting al had vastgesteld en gepresenteerd toen de septembercirculaire nog moest verschijnen, maar feit is ook dat de provincie heeft bevestigd dat de septembercirculaire alsnog bij de begroting voor '24 mag worden ingezet, met de oproep om dat vooral verstandig en dus met enige terughoudendheid te doen. Het mag en kan dus, maar het college weigert desondanks om mee te gaan in het voorstel van D66, VVD, WB en Morgen om de extra ruimte die de septembercirculaire ons biedt, ons en daarmee de vele insprekers en anderen in Winterswijk tegemoet te treden. Een keuze die uiteraard legitiem is, maar die wij zeer betreuren. Voorzitter, onze hoop was dan ook gevestigd op de uitgestoken hand van de coalitie en het overleg dat wij gisteren nog met de coalitiepartijen hadden, ook omdat de baas van Voor Winterswijk zo vaak herhaalt even kritisch op het eigen college te zijn als de oppositie. Maar onze hoop bleek ijdel, want er werd ons te verstaan

gegeven dat van de coalitiepartijen niet kan worden verwacht dat deze aan het eigen college gaan vragen, laat staan opdragen, om het eens te zijn met de alternatieve begroting van de oppositie. Hoe goed en verstandig die alternatieve begroting dus ook moge zijn, er kan en mag niet in worden meegegaan. Althans zeker niet met het complete pakket, want dan voert het college volgens de coalitiepartijen de begroting van de oppositie uit. Waarbij aangetekend dat de oppositie slechts een aantal wijzigingen voorstelt ten opzichte van de begroting van het college en de oppositie zelfs kan leven met een flink deel van de voorgestelde bezuinigingen. Jammer dus, maar dit is de politieke realiteit van dit moment en hier moeten we het waarschijnlijk de rest van deze bestuursperiode mee doen. Voorzitter, het enige dat ons in een tweede termijn als deze dan nog rest op de verantwoordelijkheid die wij met zijn vieren voelen voor ons dorp, is een laatste poging ondernemen om nog te redden wat er te redden valt. En daarom leggen we al onze wijzigingsvoorstellen vanavond opnieuw aan u voor, maar nu ook afzonderlijk. Dus was ons pakket voor u in de eerste termijn nog te groot om te slikken in één keer, vanavond serveren wij u hetzelfde pakket ook in hapklare brokjes. En zoals een goede samenwerking betaamt, hebben D66, VVD, WB en Morgen de diverse wijzigingsvoorstellen onderling verdeeld en voorbereid. Aan de fractie van Morgen de eer en het genoegen om u namens de vier oppositiepartijen de eerste hapklare brok te serveren en dat betreft amendement A12, inzake het voorstel van het college om de ... En dat gaat over de het verlagen, het voorstel van het college, van de indicatie-uren voor huishoudelijke hulp. En dat amendement, ik hecht eraan om dat toch wel enigszins met u door te lopen, want we constateren dat het college dus in de begroting voorstelt om de standaardindicatie voor hulp bij huishouden te verlagen. En wij vinden dat geen goede zaak, want in het sociaal domein gaat veel geld om, et cetera. Mensen zijn er ook heel erg afhankelijk van en dat is ook heel waardevolle ondersteuning, dus daar willen we eigenlijk niet aan tornen. En wij vinden met zijn allen, zolang je nog in het sociaal domein op andere manieren geld op kosten kunt besparen, moet je dat vooral eerst doen en niet beginnen bij de zorg. Vandaar dat wij zeggen als wijziging in de programmabegroting 2024-'27. We stellen voor af te zien van de voorgestelde verlaging en in plaats daarvan de ruimte die de begroting en de septembercirculaire dus nog bieden, te gebruiken om de standaardindicatie voor hulp bij huishouden in aantal uren niet te wijzigen. Dat is één. Voorzitter, dan het volgende amendement namens ons vieren, dat betreft het voorstel van het college ...

De voorzitter: Er is een interruptie van mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Dank u wel, voorzitter, want ik ben eigenlijk al benieuwd. Want de heer Van Nijkerken heeft het over het verlagen van de indicatie, maar is de heer Van Nijkerken met mij eens dat het gaat om het verlagen van nieuwe indicaties waarbij twee uur ook voldoende is en dan niet in gevallen waar meer dan twee uur nodig is, mensen nog steeds gewoon meer dan twee uur krijgen.

De heer Van Nijkerken: Dat ben ik op zichzelf met u eens. Maar waar het ons om gaat is het principe dat wij vinden dat eerst en al vooral gekozen moet worden voor een betere regie, bijvoorbeeld in het sociaal domein, waar nog heel veel winst mee te boeken valt, voordat je indicatie gaat verlagen, et cetera. Want uiteindelijk is het verlagen van die indicaties toch bedoeld om kosten te besparen en niet anders. En wij vinden dus dat we daarmee aan de verkeerde kant beginnen. Dus het gaat ons meer op het principe, dan de inhoudelijke discussie over dat nieuwe gevallen en dat er altijd uitzonderingsmogelijkheid zijn. Dat zal best, het gaat ons dus op, blijf zo lang mogelijk af ook van het aanpassen van indicaties naar beneden toe, zolang wij nog op andere terreinen met betere regie in het sociaal domein winst kunnen boeken.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: En is de heer van Nijkerken het dan ook eens dat de conclusie is dat tot 2025 we niet heel veel kunnen doen aan de huidige stand van zaken in het sociaal domein, verder vanwege de contracteringen die er zijn. Dus dat als we de lijn van de heer Van Nijkerken volgen, dat er dan de komende twee jaar, drie jaar, want indicaties duren natuurlijk altijd even, eigenlijk niets verandert?

De heer Van Nijkerken: Het kan best zijn dat we ons op een onverstandige manier hebben vastgelegd op de korte termijn, waardoor we heel weinig kunnen. Maar daar hebben we nog op een

ander moment ook een andere discussie over, kan ik u verzekeren en dat hebben we ook al gehad. Dat gaat over de onhandigheid in de regie op het sociaal domein. Maar wat wij vinden nogmaals en dat is een lijn die wij ... Het is dat toevallig deze voorgestelde verlaging van de indicatie vanavond voorligt, maar ons verhaal gaat veel breder dan dat. Het gaat ons echt om het principe, dat als het gaat om het sociaal domein, wordt er nu steeds gezegd in de begroting, we gaan zoveel mogelijk de deur op een kier zetten en liefst nog dichter. We gaan indicaties omlaag brengen, we gaan bij wijze van spreken de huisartsen opzwepen om zo min mogelijk door te verwijzen. Vinden we allemaal verkeerd, zolang er aan de andere kant, aan de kant van de regie, met nog heel veel maatregelen echt substantiële kostenbesparingen kunnen worden bereikt. Maar dan moeten we dat wel veel beter doen en dat is wat we hier zeggen, dat is de strekking van het amendement, maar vanavond toevallig toegesplitst op die verlaging van die indicatie.

De voorzitter: Dank u wel. Kunt u tot een afronding komen, mevrouw Prinsen ook?

Mevrouw Prinsen: Dat denk ik wel, want dan kunnen we concluderen dat de realistische mogelijkheden, dat we daar in elk geval over oneens zijn en dat ik ook concludeer dat in het amendement vanuit de oppositie, de tegenbegroting, met deze bezuiniging werd ook maar één jaar uitgesteld. Dus dat levert natuurlijk niet op dat het in één keer het hele sociaal domein in dat ene jaar anders is vormgegeven, waardoor het op dat moment wel acceptabel voor u is.

De voorzitter: De heer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Ik twijfel even of ik eerst naar de voorzitter moet kijken. Ik moet dat nog leren, zoals u weet. Voorzitter, daar zijn we het waarschijnlijk over eens. Jammer genoeg kunnen wij hier als dit amendement zou worden aangenomen, dan nog is de effectiviteit daarvan op korte termijn gering, omdat onze handen en voeten gebonden zijn. Dus dat zal zich dan hooguit op wat langere termijn uitbetalen, eens, maar dan nog willen wij niet bijvoorbeeld het omgekeerde bij wijze van spreken. Instemmen met de verlaging van de indicatie vooruitlopend op allerlei andere mogelijkheden die je hebt om kosten te besparen. Dus het gaat ons gewoon om het principe nu, veel meer dan, bereiken we hier nu meteen in '24 al winst mee of niet? We willen niet tornen, we willen zo lang mogelijk niet tornen aan zorg. En laten we nou eerst maar eens zorgen dat we met betere regie grip krijgen op het sociaal domein, dat lijkt ons veel belangrijker, lijkt ons de betere volgorde. Lammers.

De voorzitter: De heer Lammers heeft een interruptie.

De heer Van Nijkerken: Sorry, ik neem uw rol zelfs over. In mijn enthousiasme denk ik, ik neem het ook meteen over.

De heer Lammers: Ik zie in u een prima voorzitter, mijnheer Van Nijkerken. Dank u wel. De heer Van Nijkerken noemt een paar keer die bestuurlijke regie als hetgeen waar hij eigenlijk het heil in ziet rondom het sociaal domein, daar moet het echt in gezocht worden. Is de heer van Nijkerken het niet met mij eens dat het en, en moet zijn, dat we en moeten kijken hoe gaan we die instroom uiteindelijk beperken, maar dat wij daarvoor inderdaad moeten kijken, hoe richten we een preventief landschap op? Hoe richten wij op een andere manier die ondersteuning als gemeente in met laagdrempelige inloopvoorzieningen? Maar dat het en, en kan zijn, dat je ook wel moet kijken, hoe zorgen we dat we die instroom in die dure maatwerkvoorzieningen omlaag krijgen?

De heer Van Nijkerken: Maar dan wel met bijvoorbeeld preventie, als u bedoelt we moeten ook proberen de instroom te beperken door bijvoorbeeld goede preventieve maatregelen te treffen, maar dat is het vaak niet. We gaan de instroom beperken door de deur nog dichter op een kier te zetten, dat is wat we doen, we maken het nog moeilijker om hulp te bereiken. Terwijl wij heel graag en dat is waar wij het over hebben, stop daarmee, want dat is wat we ook steeds letterlijk schrijven in onze begroting. We gaan bij wijze van spreken letterlijk huisartsen opzwepen om nog minder door te verwijzen. Wij willen gewoon goede zorg geleverd hebben, dat moet het vertrekpunt ook voor u zijn.

De heer Lammers: Snap ik en dat is vanzelfsprekend uitgangspunt van de ...

De voorzitter: Wil allebei via de voorzitter praten?

De heer Lammers: Ja. Voorzitter, vanzelfsprekend het uitgangspunt van de Partij van de Arbeid, goede zorg altijd. Maar daar komt ook bij kijken, hoe houden we de zorg betaalbaar, ook richting de toekomst en hoe richten we dat als gemeente met elkaar in? En de heer Van Nijkerken noemt hier nu een paar keer die bestuurlijke regie. Ik vind het wel fijn als dat ook wat duidelijker wordt gemaakt, wat u daarmee bedoelt?

De heer Van Nijkerken: Dat heb ik afgelopen dinsdag uitgebreid gedaan, mijnheer Lammers, ik ga dat niet herhalen vanavond.

De heer Lammers: Afgelopen dinsdag heb ik dat van de heer Van Nijkerken gehoord, via de voorzitter, en dat was gespecificeerd op die contracten echt op die ...

De heer Van Nijkerken: Niet alleen.

De heer Lammers: De heer Van Nijkerken heeft genoemd, het voorbeeld dat we met standaardcontracten moeten werken, landelijke ...

De heer Van Nijkerken: Onder andere.

De heer Lammers: Dat had u als voorbeeld.

De heer Van Nijkerken: Sorry, voorzitter. Ik heb daar veel meer genoemd, maar ik ben niet van plan om mijn eerste termijn te herhalen. Ik heb daar verschillende mogelijkheden maatregelen genoemd waarmee je onder de vlag van bestuurlijke regie strakker, betere, professionelere aansturing in het sociaal domein allerlei winst kunt boeken, daar ben ik ook heilig van overtuigd. Kunnen we op een ander moment over doorpraten, maar als we nu de eerste termijn gaan herhalen, ik heb dat allemaal uitgebreid ... Kijkt u het filmpje nog een keer na, het is allemaal opgenomen.

De heer Lammers: Ik ga zeker de eerste termijn nog een keer terugkijken. Ik heb het echt niet kunnen herkennen. En de heer Van Nijkerken noemt nu een aantal keer die bestuurlijke regie, ik verwacht daar toch meer bij, wat de heer Van Nijkerken daarmee bedoelt. Want het wordt heel erg op die bestuurlijke regie gegooid, terwijl dit is echt een probleem wat landelijk speelt. Het sociaal domein, de kosten lopen heel erg op. We zijn daar als regio daarmee bezig met elkaar, hoe kunnen we daar op een of andere manier grip op krijgen, maar u slaat het nu zo plat, dat ik denk ...

De heer Van Nijkerken: Dat is te makkelijk. Sorry, voorzitter?

De voorzitter: Eén keer antwoorden en volgens mij komt u niet verder tot elkaar.

De heer Van Nijkerken: Ik heb uitgebreid afgelopen dinsdag aangegeven wat er allemaal kan. En ik denk dat u refereert aan uitspraken die ik gisteren in de publiciteit heb gedaan. Dat ik vind dat ... En dat durf ik ook best uit te spreken hier, nog een keer te herhalen. We hebben er geen vertrouwen in dat bij ongewijzigd beleid het beter zal gaan in het sociaal domein in Winterswijk. U heeft gelijk als u zegt dat profiel van de problematiek in het sociaal domein geldt voor elke gemeente, dat is in elke gemeente aan de hand. Maar wij gaan hier alleen maar over Winterswijk en hier gaat in Winterswijk van de 118 miljoen meer dan de helft om in het sociaal domein. Dus dat moet gewoon net als in de andere 338 - of hoeveel gemeenten zijn er - goed bestuurd worden, strak bestuurd. En als u ons vraagt, hebben wij er vertrouwen in dat het goed gaat komen? Het antwoord is nee, maar daar hebben we het hier niet over en dat heb ik afgelopen dinsdag uitgebreid toegelicht. Waar we het hierover hebben, is het principe dat wij zo lang mogelijk willen vasthouden, dat je eerst kijkt wat er efficiënter en effectiever kan met beschikbaar geld in het sociaal domein, voordat je weer gaat zitten

rommelen aan verwijzingen, indicaties, de deur nog dichters gooit voor dure hulp omdat we de hulp te duur vinden. In plaats van te zorgen dat we met goede preventieve maatregelen inderdaad die instroom voorkomen. Dus het gaat er ons om ... En als jullie dat ook allemaal bedoelen, schrijf het dan alsjeblieft anders op, schrijf het dan anders op in de begroting.

De voorzitter: Mijnheer Van Nijkerken, ga door.

De heer Van Nijkerken: Voorzitter, is dit allemaal afgegaan van mijn tijd? Dan kan ik nog twee amendement doen.

De voorzitter: Het wordt netjes stopgezet.

De heer Van Nijkerken: Voorzitter, het volgende amendement namens ons vier en dat betreft het voorstel van het college om per '25 de financiële compensatie voor de huur gemeentelijke sportaccommodaties jaarlijks met 10 procent af te bouwen naar nul. Zoals diversen van u weten heb ik in de bestuursperiode 2006-2010 en toen nog als wethouder voor Winterswijk's Belang samen met heel veel anderen aan de wieg gestaan van een impuls voor de sport en sportaccommodaties in Winterswijk, alsook aan de wieg van het financieel construct om huur van sportaccommodaties te compenseren met subsidie. En dat laatste met de afspraak dat de verenigingen die gebruikmaken van die sportaccommodaties hun contributies zo laag mogelijk houden, om de financiële drempel voor deelname aan betreffende sporten en verenigingen zo laag mogelijk te houden. De fractie van D66, VVD, WB en Morgen willen ook naar de toekomst toe graag vasthouden aan het zo laag mogelijk houden van contributies, maar het construct zelf is daaraan ondergeschikt, is maar een middel. Anders gezegd, als hetzelfde doel op een andere manier zou kunnen worden bereikt, is dat wat ons betreft bespreekbaar, in ieder geval wat de fractie van Morgen betreft, zolang het doel van een zo laag mogelijke drempel voor deelname aan sporten en verenigingen maar overeind blijft staan. Sport vervult immers essentiële functies, ook in de preventie van zorg. Minstens even belangrijk als dit vinden wij dat over het financiële toekomst van de sport en de sportverenigingen eerst goed wordt nagedacht en vooral samen met belanghebbenden een plan wordt gemaakt. Mijn ervaring van destijds is dat daar tijd voor nodig is, wil je zoiets zorgvuldig en succesvol kunnen doen. En daarom stellen wij voor extra tijd te kopen en luidt ons amendement over dit onderwerp A11 als volgt, en ik lees hem in het dictum voor: de voorgestelde bezuinigingen niet al per '25 maar op zijn vroegst pas per '26 in te laten gaan en de financiële ruimte die de circulaire biedt te gebruiken om dat mogelijk te maken, zodat we meer tijd hebben voor het maken van een goed plan in overleg met alle belanghebbenden, punt. Voorzitter, dan tot slot licht ik namens de vier oppositiepartijen een amendement toe dat gaat over het schrappen van het krediet, zoals het college dat voorstelt, voor de wegomlegging die nodig is voor de bouw van het Steengroeven Museum. Met de ruimte van de septembercirculaire is het schrappen van dat krediet niet nodig, maar toch stelt het college dat voor. En dan wil ik het college er graag op wijzen dat de heer Willink de motor en drijvende kracht achter heel veel goeds in Winterswijk, waaronder het Steengroeven Theater, het BOS-project en ook het Steengroeven Museum en nog heel veel ander, mij vandaag nog heeft bevestigd dat hij per onmiddellijk stopt met dit belangrijke burgerinitiatief en dat ook de rest van het bestuur zich onmiddellijk zal beraden. Ik kan u één ding verzekeren, dan komt er geen Steengroeven Museum meer. En dan kunt u zeggen, dit is chantage, maar dit is een salamitactiek die is toegepast. Het wordt dit initiatief voortdurend continu moeilijk gemaakt in alle opzichten, terwijl ze al meer dan tien jaar bezig zijn. Het is op, de energie. Als dit besloten wordt vanavond, stapt in ieder geval de heer Willink, stopt onmiddellijk. En dan komt er, kan ik u verzekeren, geen Steengroeven Museum meer. En dat lijkt precies waar sommigen in deze coalitie op uit lijken te zijn, ook met het nodeloos onder tijdsdruk zetten van de toegezegde één miljoen, want er ligt een schriftelijke toezegging. We horen afgelopen dinsdag iets over 2024 en dan is het einde oefening voor die miljoen, terwijl er een schriftelijke op toezegging ligt dat die miljoen geldig blijft tot 1 augustus 2025, met een optie op verlenging. Voorzitter, het lijkt er dus op dat het Steengroeven Museum willens en wetens de nek om moet worden gedraaid. Terwijl velen ook hier inderdaad publiekelijk beweren het Steengroeven Museum een warm hart toe te dragen. We vinden het niet alleen kwalijk, af en toe ook misselijkmakend, maar ook schadelijk voor ons dorp. Het Steengroeven Museum is immers een belangrijke toevoeging voor de aantrekkelijkheid en daarmee de leefbaarheid van Winterswijk. Vandaar het volgende amendement,

A10, ik heb de overwegingen al wel benoemd denk ik. Dus wij willen afzien van de voorgestelde verwijdering uit de begroting van een apart krediet voor de wegomlegging in kwestie. En in plaats daarvan naast de reeds toegezegde miljoen voor de realisatie van het Steengroeve Museum zelf, per '25 het krediet van 38.000 euro structureel zoals het er per '24 stond, in de begroting te laten staan, teneinde het burgerinitiatief niet nog verder te ontmoedigen dan de afgelopen jaren al is gebeurd. De lasten hiervan te dekken uit het voordeel op de algemene uitkering voor 2024 en het voordeel op de algemene uitkering voor 2024 en verder, dat ontstaat vanuit de septembercirculaire '23. Voorzitter, hiermee eindigt de tweede termijn van de fractie van Morgen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer van Nijkerken. Gaan we naar de tweede termijn van de fractie van Voor Winterswijk, mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Voorzitter, aanwezige en kijkers thuis, tijdens de eerste termijn afgelopen dinsdagavond is er veel gezegd, maar toch was er eigenlijk niet zoveel nieuws onder de zon. Met de nodige media-aandacht aangekondigde tegenbegroting is natuurlijk een prima initiatief waar verschillende punten in zitten die ook Voor Winterswijk en onze coalitiepartners misschien echt wel kunnen steunen. Maar er zit ook veel oude wijn in nieuwe zakken tussen; met het verder doorschuiven van de problemen naar toekomst is niemand gebaat en dat zou juist de investeringsruimte voor ook de door u gewenste grotere ambities juist nog verder beperken of soms zelfs geheel onmogelijk maken. Er is geen vereniging of instelling die per 1 januari 2024 omvalt of waar vrijwilligers afscheid moeten nemen vanwege de aangekondigde maatregelen, zoals sommige partijen in deze raad u doen geloven. Mocht u ons een vereniging of instelling kunnen noemen waar dat wel zo is, dan horen wij dat natuurlijk ook graag, want dan zullen we wel actie moeten ondernemen. Het college is er duidelijk in dat er overal redelijke termijnen ingebouwd zijn om zowel aan de wettelijke eisen, maar ook aan de eisen van betrouwbare overheid te voldoen. Het college geeft ook duidelijk aan dat daar waar het overleg misschien nog niet om verschillende redenen goed is ingezet, dit nu ook spoedig opgepakt zou worden en dat er ook voldoende tijd voor is. Natuurlijk zijn er enkele voorstellen waar een kleine verschuiving of stuk uitstel meer rust kan brengen en waar een amendement die oplossing kan bieden. Ook zijn er voorstellen waar wij om andere reden het mee eens zijn, zoals bijvoorbeeld het schrappen van het ecologisch bermbeheer, die kostbare omslachtige manier van werken is ons een doorn in het oog als Voor Winterswijk. Dit samen met de onveiligheid en de ontevredenheid die dit in het buitengebied met zich meebrengt, doet het ons besluiten om dit plan van het college te steunen en wat ons betreft terug te sturen naar de reken- en tekentafel. Voorzitter, wij zijn voorstander van meer biodiversiteit, maar niet ten koste van alles.

De voorzitter: Mijnheer Jonker.

De heer Jonker: Ik hoor net de heer Van Beek zeggen, toenemende onveiligheid. Kan de heer Van Beek dat verder uitleggen?

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: U moet uw oor eens te luisteren leggen, mijnheer Jonker, in het buitengebied, maar waarschijnlijk luistert u daar dan weinig als u er woont. De bermen zijn er kort langs de weg en bij kruisingen allemaal zo hoog en onoverzichtelijk. Veel kruiden die hangen, ik zeg geen onkruid, want het zijn kruiden, want wij zijn ook voor biodiversiteit en we waarderen van wat er voor moois kan groeien in de berm verder. Hangen over de weg, het wordt onveilig, onoverzichtelijk met schoolkinderen en daar willen ze van af in het buitengebied.

De voorzitter: Mijnheer Jonker, dan mevrouw Ten Dolle.

De heer Jonker: Ten eerste vind ik de toon nogal aanmatigend, die de heer van Beek hier bezigt, dat ik mijn oor niet te luister zal leggen. Ik woon daar, ik heb met verschillende mensen gesproken van natuurorganisaties en nou blijkt dat als je ecologisch bermbeheer toepast, dat in de loop van de tijd juist minder hoge begroeiing zal staan. Minder hoge brandnetels, een stevigere berm zal ontstaan, doordat de bodem sterker is, dan kun je beter door de berm elkaar nog passeren. Dus in verloop van

tijd, daar zult u even de adem voor moeten nemen, maar dan wordt de berm juist lager met juist inheemse planten en dat zal ook dus op dat gebied beter zijn. Dus als er hier iemand iets zegt wat niet klopt, dan bent u dat volgens mij. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Dat zijn de woorden van de heer Jonker.

De voorzitter: Dan hebben we een reactie. Mijnheer Jonker nog, anders mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Hoor ik de heer Van Beek nu zeggen dat u wilt stoppen met het ecologische bermbeheer?

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Dank u wel, voorzitter. Wij willen niet stoppen met alles, want er blijft natuurlijk gewoon ook bij dit collegevoorstel 165 kilometer gewoon ecologisch onderhouden worden. En als je mijn betuig af wil laten maken, dan zal ik ook uitleggen wat wij nog wel in gedachten hebben daarover.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter, ik zou het betoog van de heer Van Beek mijn oor goed ten luister leggen bij het vervolg daarvan, maar ik hoor u net allemaal zeggen waarom u het eigenlijk allemaal niet zo goed plan vindt, dat ecologisch bermbeheer. Inderdaad het is nog steeds, we blijven hetzelfde doen, we gaan niet minder doen, we gaan alleen niet uitbreiden met het voorstel van de begroting. Vindt u het dan niet nodig, ook als een LTO erom vraagt, als andere organisatie om vragen om er wel mee door te gaan, ecologisch bermbeheer, vindt u dat eigenlijk niet nodig?

De voorzitter: Van Beek.

De heer Van Beek: Ik zal zo in mijn betoog toelichten wat wij er wel van vinden als je het goed vindt. Dank u wel. Voorzitter, wij zijn ook voorstander van meer biodiversiteit, maar niet ten koste van alles. Wij zien dat er op dit moment eigenlijk op een hele intensieve manier dat biologische bermbeheer uitgevoerd wordt. Om het maar plat te zeggen, er kruipen haast drie ecologen voor de maaimachine uit. Mocht het college op termijn toch een plan bedenken waarom er toch voor minder geld meer meters veilige biodiverse bermen behaald kunnen worden, en ik heb vandaag met een van de sprekers gesproken, want die heeft ook een goed pleidooi bij mij gehouden van, Voor Winterswijk, denk eens na. En die geeft ook aan dat er voor eigenlijk een fractie geld een hoop te behalen valt en in onze ogen is daarin efficiënter werken met die maaiwerkzaamheden en dat soort dingen, die fractie daar te behalen. Dus wij horen dat dan graag als daar uitkomt dat dat te behalen is. Dan zegt het college, kom met een plan en leg dat anders voor.

De voorzitter: Mijnheer Jonker.

De heer Jonker: Met die laatste oproep, dat zal heel mooi zijn als ons amendement het niet gaat halen. U zegt, er kruipen drie ecologen voor de maaimachine vooruit. Ik heb in het eerste termijn van deze begroting van de wethouder mogen horen waar de kosten vooral zitten en dat is in het afvoeren van het maaisel naar Goor, daar zitten de kosten in en niet dat de drie ecologen voor een maaimachine uit kruipen. Sorry, maar wat een opmerking. Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Dank u, voorzitter. Onder andere ook de afvoer van het bermmaaisel en dat zijn de dingen waarvan ik zeg, als het college met een plan komt dat ze zeggen, wij kunnen die prijs

drukken en voor dat geld juist toch een hele hoop biodiversiteit gaan onderhouden, dan horen wij dat graag. Want dan bevindt het college ons aan de zijde om daarover mee te denken, ook op een manier dat we het buitengebied tevreden hebben. Misschien wel een rand klepelen langs die weg voor het zicht en bij de kruisingen, dat daar gewoon even meer maatwerk in komt.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. U geeft aan, u wilt een alternatief. Ik ben wel benieuwd wanneer u dan wilt dat het alternatief er ligt. En u zegt ook iets waar het buitengebied blij mee is, hoe gaat u dat polsen of het buitengebied er blij mee is? Welke stem telt daar voor u het zwaarst?

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Als er een alternatief komt, dat het buitengebied kan hier ook inspreken. Dat kan u benaderen, kan mij benaderen, noemt u maar op.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter, volgens mij waren we bij dezelfde inspraakavond en is dat ook gebeurd. Maar daar hoorden we toch een ander geluid dan wat u nu vanavond zegt. Dus u zegt, dat dan ook het buitengebied tevreden is. Dus ik ben wel benieuwd hoe dat wil gaan controleren of zegt u van, die insprekers die wel geweest zijn, dat maakt dan niet uit?

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Bij de planvorming ook een degelijk stuk participatie bij, dat belangenverenigingen gehoord worden in dat stuk bij die planvorming en dan krijgen we vanzelf helder wat zij ervan vinden.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter, afsluitend. Ik vind het echt heel raar en zelfs een beetje onbegrijpelijk, want we weten dat ecologisch bermbeheer een toegevoegde waarde heeft en waar de grootste kostpost zit, dat heeft mijn collega Jonker net aangegeven. En als u nu denkt dat we dit bijna moeten doen met een heel proces van participatie wat wel de beste manier is van ecologisch bermbeheer, wat zijn we hier dan aan het doen als raad? Volgens mij heeft u visie, u bent ook een partij en u had eerder volgens mij ook de mening dat ecologisch bermbeheer een toegevoegde waarde kon hebben voor ons landschap, dus waar is uw ruggengraat nu?

De voorzitter: Mijnheer Van Beek en volgens mij kunt u daarna doorgaan, want u komt niet verder tot elkaar.

De heer Van Beek: Voorzitter, wij ontkennen niet dat het een toegevoegde waarde heeft, maar iedere waarde heeft zijn prijs en wij vinden de prijs die er nu voor betaald wordt te hoog. En daar vragen wij het college om van, kijk dan of u dit voor een lagere prijs kan doen en die ruimte zit erin, die is er te behalen, om toch dat te bereiken en dan staan we aan de zijde van het college om daarmee in te stemmen. Voor Winterswijk is blij met de verschillende toezeggingen die het college heeft gedaan, een paar woorden doen soms meer dan een grote som geld, zoals bij de toezegging op onze vraag betreffende Winkie kunnen zien. Wat betreft de beantwoording van onze vraag over de marktgelden, maken wij ons nog wel een beetje zorgen, de onduidelijkheid over de wel of niet verrekende stroomkosten, dat lijkt toch in onze ogen de schade alleen maar een beetje te vergroten. Voor Winterswijk vraagt zich wel af, hoe komt die onduidelijkheid nou in de wereld? In onze ogen zijn die stroomkosten altijd bij het marktgeld ingerekend of bij het nieuwe marktgeld, maar nu later blijkt weer dat dat er nog weer bovenop komt. We horen graag nog van de wethouder hoe ze dat op gaat lossen. Op onze vragen over het sociaal domein hebben wij twee toezeggingen gehad van

wethouder Schepers, ze zegde toe op korte termijn voortvarend aan de slag te gaan met de nieuwe hervorming van het sociaal domein en op onze vraag over de denktank zegde zij ook op korte termijn aan de slag te gaan. Voorzitter, Voor Winterswijk is daar nog niet gerust op, tijdens de beantwoording van de vragen die ook andere partijen aan de wethouder stelden, constateren we wel dat zij de bal nog te veel bij anderen neerlegt. Voorzitter, wij wilden wethouder Schepers er met klem op wijzen dat zij de bestuurder is en dus ook als eerste aan de bal is. Zij moet hier de verantwoordelijkheid voor het spel tot in de puntjes gaan nemen en zorgen dat het spel op de juiste manier verdeeld wordt, door Winterswijk in de krachten zetten en op die manier mee te laten denken en werken aan een geheel nieuwe betaalbare invulling van het sociaal domein. Wij vragen haar nu dan ook om aanvullend aan door ons gedane toezeggingen een bindende tijdlijn te verstrekken over het uitvoeren van de toezeggingen, zodat wij daar ook zeer scherp op toe kunnen zien, want de tijden van de bal bij de ander neerleggen zijn wat Voor Winterswijk betreft voorbij. Tijdens de inspraak deed ook Vereniging het Museum haar bezorgde duit in het zakje. Door een onzekere toezegging uit het verleden ontstond er nu onduidelijkheid over 8.000 euro. Het college heeft deze onduidelijkheid op een duidelijke manier ontkracht, maar desondanks snappen wij dat het gemis van dit bedrag een forse aderlating is voor deze vereniging. Concluderend dat de Vereniging het Museum met haar depot een belangrijke opslagfunctie vervult voor stukken en materialen waarvan ook de gemeente het belang inziet dat dit voor de toekomst bewaard moet worden, zal Voor Winterswijk het volgende amendement A16 indienen. Ik heb even het dictum, want ik heb hem hier niet op papier staan: Vereniging het Museum met een depot een belangrijke opslagfunctie vervult voor stukken en materialen van historisch belang zijn, Vereniging het Museum de exploitatie niet rond krijgt door de gestegen huisvestingskosten, Vereniging het Museum structureel 5.000 euro extra toe te kennen ten behoeve van het vervullen van de opslagfunctie voor deze historische materialen. De dekking voor de trafo die staat daar, maar het amendement van de trafo is tijdelijk weggeweest, maar wij gaan dat toch als een apart amendement indienen. Maar wij hebben in onze ogen die trafo wel een stukje als dekking daarvoor gezien.

De voorzitter: Mijnheer Deunk.

De heer Deunk: Zou de heer Van Beek even in twee, drie zinnen aan mij kunnen uitleggen wat de consequentie van deze trafo wel of niet gebruiken is?

De heer Van Beek: De consequentie daarvan, van het wel of niet gebruiken van die trafo, die is daar geplaatst in eerste instantie met de inrichting van het Vrijheidspark om het Volksfeest van stroom te voorzien. En dat is natuurlijk een goed streven, want een evenement op stroom draaien, dat is altijd beter als diesel aggregaat. Op deze trafo, daar kan bij lange na niet het hele Volksfeest draaien. De grote kermisattracties die komen allemaal gewoon met een grote vrachtwagen aanhanger, met een heel groot diesel aggregaat erin om de spullen draaiend te houden. Die trafo is ook geplaatst, daar zit een vastrecht op, een jaarlijks vastrecht, maar als je hem tussendoor uitzet, betaal je minder vastrecht. Maar het in- en uitschakelen van die trafo kost ook een aanzienlijk bedrag. Die trafo gaat voor de kermis in april aan en daarna uit en voor het Volksfeest ook weer aan en uit en een enkele keer is die aangezet voor een evenement wat tussendoor gehouden werd, om de stekker erin te steken. En nu wordt er dus eigenlijk voorgesteld, die 15.000 euro die voor die trafo wordt gevraagd, om die trafo eigenlijk vanaf begin april voor het volk-, voor de kermis tot na het Volksfeest in augustus gewoon aan te laten staan, dus dat gaat gewoon op aan vastrecht. En de stroomkosten van die trafo, dus wat over de stroommeter loopt wordt natuurlijk allemaal doorberekend, maar dat vastrecht is niet helemaal duidelijk dat dat allemaal doorberekend wordt. En dat zal natuurlijk ook een klein evenement niet kunnen dragen als die 15.000 euro wat er tussendoor zit doorberekend wordt. Dus wij zeggen, laat dat ding gewoon uit in de tussentijd, hou die 15.000 euro in de zak en laat die evenementen ... Want het is maar sporadisch ... Voor het evenement wat daar gebeurt, helpen we ze verder met die trafo, maar het evenement met 't Hilgelo, wat net zo goed is voor Winterswijk of op de Wheme of noem maar op waar, dat kan geen gebruikmaken van die trafo en die moet gewoon naar de plaatselijke verhuurder toe om een aggregaat op te halen en zijn stroom te draaien. Dus wij zeggen, gelijke monniken-gelijke kappen, denk tussen het Volksfeest en de april kermis uit en 15.000 euro in de zak houden die we op dit moment goed voor andere dingen kunnen gebruiken. Even kijken waar ik gebleven was. Ook lezen wij in de begroting dat er 15.000 euro wordt uitgetrokken om de stroomtrafo in de Jeugdkerkstraat ingeschakeld te houden, voor als ze misschien één evenement

extra gehouden gaat worden. Voor Winterswijk vindt dit veel te hoge onnodige kosten, deze eventuele evenementen kunnen hun stroomvoorziening gewoon prima zelf regelen of desnoods op hun verzoek aan Liander die trafo aan te laten zetten, voor hun kosten. Want dat kan ook, terwijl de gemeente eigenlijk het vastrecht betaalt. Of de eigen kosten tijdelijk in te zetten voor inhuren voor eigen rekening. En wij dienen dan ook het volgende amendement A15 in, ik weet niet of die zichtbaar is. In programma drie, de verhogingskosten à 15.000 euro voor de trafo Jeugdkerkstraat terug te draaien, de financiële effecten ten gunste te laten komen aan positieve begrotingssaldo van 2024. Dinsdagavond ontstond er ook een of ander enige discussie over het punt in de begroting om na 2026 nog maar voor drie wethouders te kiezen. Voorzitter en aanwezigen, ook hier is Voor Winterswijk duidelijk in, Voor Winterswijk heeft aan het begin van deze periode van deze bestuursperiode duidelijk gekozen voor vier wethouders. Dit om te borgen dat er genoeg ruimte en tijd is voor die wethouders om zich in de haarvaten van de samenleving te kunnen begeven. Een wethouder moet de boer op, om met beide benen in de klei te staan naast onze inwoners. De tijd hebben om het oor te luisteren te leggen en de goede en ook de slechte boodschap tijdig en op een persoonlijke manier te brengen, lost veel op. En voordat u mij onder de neus wrijft van, dat gaat nog niet altijd goed. Dat klopt, naast dat het op heel veel plaatsen nu wel goed gaat, is dat soms een leerproces, met vallen en opstaan en waar er niet geschroomd moet worden om terug te kijken waar het fout gaat en een tandje bij te zetten waar nodig om het weer goed te laten gaan. Daarom dienen wij het volgende amendement A17 in: wijzigt het programma begroting 2024-2027: een vierde wethouder in de begroting op te nemen voor de jaren 2026-2027. Dit is daarom ook direct een kapstokhaakje om aan te kondigen waarom Voor Winterswijk ...

De voorzitter: Mijnheer Van Nijkerken heeft een interruptie.

De heer Van Nijkerken: Voorzitter, dank u wel. Ik had toch nog even ... Waarom hebben wij deze nodig want een vierde wethouder is gewoon een wettelijk recht. Wij hebben gewoon bij zoveel inwoners recht op zoveel fte wethouders, waarom moeten we deze indienen?

De heer Van Beek: Waarom we deze indienen?

De heer Van Nijkerken: Ja, want het is gewoon een recht, dus het is overbodig.

De heer Van Beek: Is prima als u hem overbodig vindt, maar wij vinden dat wij in het begin van deze periode hebben geroepen van, wij willen met vier wethouders werken en daar hebben we onze onderbouwing voor, die heb ik net gegeven. En er was een discussie over, omdat het college voorstelde hem weg te halen en wij nemen wel de verantwoordelijkheid om te zeggen, wij gaan niet over onze over ons graf heen regeren. Als u in de volgende coalitie zit, dan mag u rustig kiezen om er drie te nemen, misschien gaat u wel met één wethouder zitten, dat u de grote winnaar bent hier, dat u het kan redden. Prima, maar wij kiezen ervoor om wel die verantwoordelijkheid te nemen. Waarom die kosten in de begroting staan, daar lopen we niet voor weg, want daar hebben wij voor gekozen.

De voorzitter: Mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Maar ik wil ook graag voor de kijkers thuis duidelijk hebben dat dit niet een royale geste is van, we mogen per '26 in een volgende er ook vier. Dat is gewoon ons wettelijk recht, u bent hier aan het repareren een rareit die al aanvankelijk in de begroting stond. Die bent u er snel aan het uithalen, dat is wat u doet toch?

De voorzitter: Mijnheer van Beek.

De heer Van Beek: Ik ben niet aan het repareren, ik neem hier de verantwoordelijkheid voor het bedrag wat er voor die vierde wethouder in de begroting staat. Die neem ik als Voor Winterswijk op als verantwoordelijkheid en ik neem ook op dat wij daar geen dekking voor hebben, maar dat wij daar wel een onderbouwing voor hebben, waarom die erin staat. En dat wij aan de volgende coalitie

overlaten om die keuze te maken, dat we zeggen, dat is niet aan ons om die keuze te maken en dat is de hele reden daarvoor. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Jonker.

De heer Jonker: Misschien was mevrouw Ten Dolle wel eerst, ik zag ... Dank, voorzitter. Ik hoorde de heer Van Beek termen bezigen als voeten in de klei, haarvaten van de samenleving, dat vinden wij ook allemaal heel erg belangrijk. Vervolgens kwam de motie of het amendement, dat weet ik zo even niet, maar daar zag ik toch wel een hele kleine constatering in. Mijn vraag aan de heer Van Beek is, of de woorden die ik zojuist herhaald heb, die de heer Van Beek heeft uitgesproken, ertoe gelden voor deze motie, dus haarvaten van de samenleving en voeten in de klei?

De voorzitter: Mijnheer van Beek.

De heer Van Beek: Voor ons gedeelte van die motie wel, die tijd dat wij de raad dienen met vier wethouders geldt dat wel, maar de volgende coalitie zou er misschien anders over kunnen denken. Die zou kunnen zeggen, wij willen vier wethouders hebben omdat ze het gewoon wat rustiger hebben, omdat ze zeggen, wij willen 's middags om vier uur naar de sportschool kunnen in plaats van in de haarvaten te kruipen.

De heer Jonker: Helder. Dank u wel, voorzitter.

De heer Van Beek: Even kijken, waar was ik gebleven? Dit is daarom ook direct een mooi kapstokje om eigenlijk, misschien toch wel wat voorbarig, aan te kondigen waarom Voor Winterswijk vanavond in kan gaan stemmen met de installatie van Sylvia Fleuren als onze nieuwe vierde wethouder, CDA-wethouder, maar voor onze coalitie.

De voorzitter: We waren bezig met de begroting, dus dat we de agendapunten niet allemaal door elkaar halen.

De heer Van Beek: Maar dit is in het verlengde hiervan, dus dat hoort gewoon bij mijn betoog.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Even een klein lullig detail, u kent mij. Maar het is niet de wethouder van de coalitie, het is de wethouder van de raad van de gemeente Winterswijk.

De voorzitter: U heeft het helemaal goed mevrouw ... Sorry, voorzitter. Maar dit is gewoon mijn betoog, ik ben hier vanavond eerlijk in dat door onze achterban bij ons aan de bel getrokken werd over het feit dat de kandidaat wethouder op afstand woonachtig is. Tijdens haar voorstelronde en latere gesprekken heeft ze onze bedenkingen over het wonen op afstand en gedeeltelijk ook werk op afstand weggenomen. Deze dame is met een serieuze bestuurlijke staat van dienst, gaf in de media ook al te kennen dat zij een sportvrouw is, teamspeler, verenigingsmens is en dat ze begaan is met het verenigingsleven. Ook was zij duidelijk naar mij dat daar waar het moeizaam loopt of andere problemen spelen, zij er is en dat ze haar mannetje zou staan en zo niet zomaar van het pad af laat brengen, maar graag het goede gesprek aangaat. Dat zij niet gepokt en gemazeld is betreffende de Winterswijkse sores en mores biedt ook kansen. Burgemeester Bengevoerd noemde ooit al eens in zijn voorstelinterview, in de Gelderlander was het volgens mij, Winterswijk is soms een kliekjesdorp en wij gaan ervan uit en ik bedoel het ook niet negatief, maar we gaan ervan uit dat toen de aspirant burgemeester het ook niet negatief bedoelde, maar juist duidde op de grote kracht van de Winterswijkse samenleving. De lijntjes zijn kort en er kan snel heel veel voor elkaar gebokst worden en dit kan op sommige momenten ook wel een valkuil zijn en dan is het goed dat er vanuit een heldere, frisse blik met opgedane ervaring van buiten Winterswijk meegekeken wordt naar de vele plannen en ambities en ook problemen die voorbijkomen. Voor ons stellen de vaardigheden, zoals bestuurservaring, teamspeler, verenigingsmens in combinatie met de sterke persoonlijkheid met een

gezonde dosis standvastigheid en frisse blik van buiten Winterswijk. Dit samen met de verzekering die zij geeft dat ze op het juiste moment in de samenleving daar is waar ze moet wezen als dat nodig is, geeft ons het volste vertrouwen om haar als nieuwe vierde wethouder aan het college toe te voegen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Beek. En conform onze afspraken zijn we inmiddels een uur en een kwartier bezig, dus ik stel voor om vijf minuten te schorsen. We gaan tien voor negen weer verder met deze vergadering.

SCHORSING

De voorzitter: Dames en heren, ik heropen de vergadering en ik deel nog mee aan de kijkers thuis dat de amendementen die ook in deze termijn zijn ingediend, nadat ze zijn ingediend allemaal te vinden zijn op de website van de gemeente Winterswijk. Het woord is aan mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Ja dank u wel voorzitter, dinsdag stond ik hier nog met enige gepaste trots en nu sta ik hier toch met enige verslagenheid. Uren bellen, uren schrijven, uren praten met partijen om tot één gedragen begroting te komen. Dat redelijke alternatief lijkt er niet te komen en daar baal ik van. En dat vindt D66 een gemiste kans voor Winterswijk op onderwijs, klimaat, cultuur en voor de verenigingen. Maar goed, het hoort ook bij de politiek, you win some, you lose some. En dus ben ik toch nog gaan kijken naar wat de mogelijkheden zijn. Voorzitter, en ik zal daarom ook doorgaan tot het einde. En mijn voorganger, mijn collega vanmorgen, die heeft ook al enige amendementen ingediend, want we hebben besloten om ze toch ook allemaal als losse onderdelen in te dienen, zodat iedereen daar zijn stem over kan geven. En voorzitter, vandaag met de storm zag ik iemand over de brug bij de poort van de Achterhoek fietsen; die leek eigenlijk niet vooruit te komen, kan ik u vertellen, de wind was zo sterk. En ik bleef toch een tijdje kijken en toch verplaatste diegene langzaam een klein beetje op. Het was een minimale verplaatsing, maar met een maximale energie en kracht die in het lijf zat. Voorzitter, zo heb ik deze weg naar de begroting ook ervaren. Maximale energie en kracht heeft D66 hieraan gewerkt, aan een redelijk alternatief, maar de verplaatsing zal vanavond helaas minimaal zijn. Om te redden wat er te redden valt, zullen wij dan ook een deel van de beslissing van de alternatieve begroting nu gaan amenderen. En terug dus ook voor wat D66 belangrijk is, het onderwijs. Ik ga het niet herhalen zoals ik dat dinsdag al heb verwoord, maar wat ons betreft zetten we, in ieder geval laten we, zetten we het IHP terug in de begroting. Dit betekent niet dat alles nu meteen kan, dat realiseert D66 zich en daarom willen we dan ook een duidelijke planning hieraan gekoppeld hebben en die willen we terug hebben voor de kadernota van volgend jaar. Wij dienen een amendement in om dus het IHP terug te plaatsen in de begroting en niet te temporiseren. Het is een hele lap tekst dus ik zou iedereen vooral willen aanraden om het op internet te lezen. Voorzitter, dan het volgende amendement over cultuur- en het erfgoedpact, daar lijkt toch wel enige gezamenlijkheid een gedragen mening voor inderdaad te vinden te zijn. Maar ik noemde het dinsdag al over het cultuur- en erfgoedpact. Het beste met rendement wat je kunt hebben is dit. Het kost je een kleine inzet, maar je verdubbelt aan kosten, inkomsten en daarom dienen we het volgende amendement in. Hiermee behouden we het CEPA, brengen we terug in de begroting. Ook hier weer een vrije tekstuele technische tekst, vandaar mijn samenvattingen, voorzitter. En dan, voorzitter, nog even naar Boogie Woogie. Ik vind het onbegrijpelijk dat de wethouders steeds blijven noemen dat het nu niet nodig is om daar extra 25.000 euro voor op te nemen en dat er blijft worden geschakeld met de frictiekosten, omdat die gedekt zouden zijn. Dit zijn twee discussies die door elkaar lopen. Voorzitter, met Boogie Woogie gaat het goed, zo goed zelfs dat de leerlingenaantal maar blijft toenemen. Dit zorgt uiteraard voor personeelskosten die hoger worden. Als we willen dat Boogie Woogie geen nee hoeft te zeggen tegen deze leerlingen in onze gemeente, die ervoor zorgen dat er muziek is in onze gemeente, dan moeten we die prijsstijgingskosten van het personeel gaan dekken. En daarom dienen wij een amendement in om te zorgen dat die personeelskosten ook gedekt worden.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Wat u bedoelt, mevrouw Ten Dolle, dat dat als extra op die indexatie is?

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dat heeft u correct.

De heer Van Beek: Voorzitter, u weet dat de directie van Boogie Woogie nooit een verzoek daarvoor heeft ingediend bij het college, dat dat verzoek pas hier in de raadzaal gekomen is?

Mevrouw Ten Dolle: Daar ben ik van op de hoogte, ik ben ervan op de hoogte dat er vorige week een gesprek heeft plaatsgevonden nogmaals met het college of in ieder geval de portefeuillehouder hierop. En dat daar ook aan is gegeven dat het wel daadwerkelijk noodzakelijk is om die 25.000 euro alsnog op te nemen, omdat zij anders in de knel lopen met de personeels- en bedrijfskosten.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek, afsluitend.

De heer Van Beek: U weet ook dat de compensatie in de gemeente Winterswijk eigenlijk de hoogste is zo ongeveer van de regiogemeentes?

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter, dat ben ik niet met de heer Van Beek eens, want dat is namelijk een nogal vertekenend beeld. Er zijn twee situaties die daar ook door elkaar lopen. Ten eerste zijn Aalten en Oost Gelre uitgestapt, waardoor we destijds sowieso met hogere kosten zaten. Dus dat is een en daar bent u volgens mij ook van op de hoogte, u zat toen ook in de raad. En punt twee is, het feit dat als we kijken naar de gemiddelde kosten die we uitgeven aan cultuur en dus ook aan Boogie Woogie, dan klopt het dat wij hoog zitten ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Dat is exact, maar dan moet u niet vergeten dat daar ook posten zijn opgenomen die niet vallen onder Boogie Woogie. En zelfs dat onder cultuur de post is opgenomen van de wegomlegging van Terra Temporalis.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: U weet ook dat bij de inspraak de directeur van Boogie Woogie zei dat hij eigenlijk in de rode cijfers zat, maar dat er eigenlijk juist een positief begrotingsoverschot was bij hem van meer dan 50.000 euro?

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Ja, wat is uw vraag aan mij? Want ik heb mijn oor te luister gelegd bij die vergadering, dus ik heb dat gehoord. Sorry?

De heer Van Beek: Of u dat weet of u dat bekend is, dat dat overschot er was ten tijde dat we hier zeiden dat er geen ...

Mevrouw Ten Dolle: Dat is mij bekend, voorzitter. Ik snap het punt niet, maar dat kan aan mij liggen. Ik ben ervan op de hoogte en gelukkig heb ik dat ook luid en duidelijk gehoord en ook daarover gesproken. En ik heb ook de portefeuillehouder hierover gesproken in het college, dus die heeft mij daar ook van op de hoogte gesteld, dus gelukkig ben ik dan toch goed geïnformeerd. Voorzitter, nog even reflecterend en terug. U gelooft het misschien niet, maar ik maak ook wel eens fouten. Vaak genoeg trouwens, maar die moet ik dan ook even repareren. Zo had ik het afgelopen dinsdag in mijn eerste termijn over het platform Armoedevrij en mevrouw Prinsen gaf terecht aan dat ik twee verschillende zaken hier door elkaar haalde. Mijn excuses daarvoor, dus ik wil dat even rechtzetten. D66 vindt het jammer dat de opgave armoede zo wordt weggesaneerd, het laatste beetje links in deze begroting is ook verdwenen. Dat moet toch pijn doen voor iedereen, maar ook pijn voor D66 en wij zullen daarom ook de amendementen die de PvdA afgelopen termijn al hebben ingediend steunen. Maar wat ons betreft mogen we de werkgroep Taboe doorbreken niet laten vallen. Een grote groep vrijwilligers die zich inzet voor een zeer kwetsbare groep door ervaringen te delen, erover

te praten, noem maar op. En daarom dienen wij een amendement in om ervoor te zorgen dat deze werkgroep door kan met alle vrijwilligers die zij al hebben. Voorzitter, waar we het eigenlijk heel weinig over hebben gehad.

De voorzitter: Mijnheer Lammers heeft een interruptie voor u.

De heer Lammers: Dank u wel, voorzitter. Fijn ook dat D66 het belang inziet van de opgave Armoedevrij en daar iets mee wil. Ik heb dinsdag aangegeven dat wij graag een beleidsplan zien vanuit de gemeente om die opgave Armoedevrij echt op te gaan vangen, om dat ook samen met het netwerk te doen. En om daarin, in dat bedrag wat wij daarin incidenteel hebben opgenomen, ook de werkgroepen die er zijn, dus de stichting platform Armoedevrij en ook de werkgroep Taboe doorbreken, om die daarin mee te nemen uiteindelijk en eventueel ook hun activiteiten komend jaar al daarmee te dekken. Hoe ziet u uw eigen amendement in relatie tot dat amendement?

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter, dank u wel. Ja, ik ben ook heel enthousiast over uw amendement, dat weet u ook. Maar alleen, die stopt natuurlijk na 2024 en wij willen ze ook de garantie geven dat ze na 2024 met deze werkgroep verder kunnen. Dus vandaar dat wij zeggen in het amendement dat het gaat over 2024, '25, '26 en '27 structureel op te nemen voor die werkgroep op dit moment en daar zit denk ik het verschil. En als het bijvoorbeeld kan uit die 50.000 euro die u schetst in het amendement in 2024, dan heel graag. Dat zou ik van harte ondersteunen, want dat scheelt natuurlijk ook weer 15.000 euro zoeken in de begroting. Maar we nemen hem dan wel met een structureel karakter op door dit amendement aan te nemen. Voorzitter, dan nog even een paar thema's waar het eigenlijk bijna niet over is gegaan, maar wat voor D66 wel ontzettend belangrijk is. WoooW, met deze begroting die nu voorligt zien we dat WoooW in ieder geval de komende jaren stil komt te staan. Hij komt eigenlijk in een vrieskast te staan, het plan komt in de vriezer te staan en we gaan daar nu niet aan werken. En dat vindt D66 toch jammer, we hebben afgelopen kadernota vergadering ook het plan behandeld rondom WoooW, daar hebben we een go gegeven. Dus als het aan D66 ligt laten we dat niet helemaal slapen, maar ga daar alsjeblieft nog steeds mee aan de gang. Voorzitter, nog even ook over de motie herijking die wij afgelopen dinsdag hebben ingediend. Wij begrijpen wat het college daarbij zegt, dus die trekken wij terug. Maar we hopen dat het toch een prikkelend effect heeft gehad, eigenlijk ook voor iedereen in deze raad om ook na te denken over onze eigen kerntaken en wat willen we nou voor Winterswijk? Misschien ook wel aansluitend op de oproep die Morgen eerder deed onder de fractievoorzitters. Inwoners willen namelijk geen cynische politiek, maar de politiek wil ook geen bestuur die een strop om de nek hangt van de raad. Laat ik het anders formuleren, voorzitter, u zal van mij verwachten dat ik hier partijprogramma's ging citeren of dat ik zou zeggen, ik snap het niet. Maar ik snap het dit keer heel erg goed en ook dat citeren heeft geen enkele waarde dit keer. Als wij namelijk in het college hadden gezeten, hadden we het ook moeilijk gevonden om deze bittere pil te slikken aan bezuinigingen. Er heeft inflatie plaatsgevonden en niet alles kan meer voor hetzelfde geld, maar bovenal zijn de kosten van het lumpsum zo opgelopen, door als je het mij vraagt onbegrijpelijke handelingen en klakkeloos handelen. Voorzitter, daar zal ik dan ook later nog op terugkomen, want Winterswijk verdient die nu eerst een raad die keuzes maakt voor de begroting, zodat we door kunnen, dat we samen door kunnen. Ik zei het dinsdag al, het is bij deze beraadslaging nu niet de tijd om een punt te maken, maar een komma te zetten en dat doen wij voor ons Winterswijk.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ten Dolle. Gaan we door met de volgende spreker, namens het CDA, mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Geachte voorzitter, leden van de raad en andere toehoorders. Tijdens de eerste termijn afgelopen dinsdag is er veel besproken. Sindsdien is er veel nagedacht, overlegd, gebeld en geschreven bij alle fracties. Wij danken het college voor de toezeggingen die wij hebben gekregen met betrekking tot de cadeaubonnen voor de mantelzorgers, de beeldkwaliteit van de openbare ruimte, de gymzaal bij basisschool het Woold en het goed in de gaten houden van het aantal bezoekers bij De Post als zij naar het gemeentekantoor verhuizen. We zijn blij met de beoordeling

van het college op ons amendement voor RTV Slingeland, de noodzaak voor extra middelen voor de streekomroep is hoog. Het bedrag per huishouden dat per abuis onjuist was in ons amendement, is nu gewijzigd. Dit heeft geen gevolgen voor de verdere bedragen die in het amendement waren genoemd. De VVD heeft aangegeven graag mede-indiener te worden van dit amendement en daar zijn we uiteraard blij mee. Het CDA is teleurgesteld over de beantwoording met betrekking tot de voorziening van twee miljoen voor reparaties in de voorzieningen, zoals het zwembad en Boogie Woogie. Stoppen met onderhoud en alleen repareren als iets kapot is, is als wachten totdat je kozijnen helemaal verrot zijn en de ramen eruit zijn gevallen en dan pas op zoek gaan naar nieuwe kozijnen. We vragen het college nogmaals nadrukkelijk om hier verstandiger mee om te gaan. Daarnaast zijn wij benieuwd of er noodscenario's worden gemaakt, want wat als een pomp in het zwembad kapotgaat, de levertijd van een nieuwe even op zich laat wachten en al die tijd kinderen geen zwemles kunnen krijgen, verenigingen niet kunnen trainen en hun thuiswedstrijden af moeten zeggen? Zijn deze consequenties in beeld en liggen er alternatieven klaar? Wij zijn niet blij met het ontraden van ons amendement voor de sportverenigingen. Vanuit de financiële wens heeft het college het voorstel om af te bouwen naar nul procent compensatie. Vanwege het belang van verenigingen en de consequenties van deze afbouw voor de verenigingen, de leden en het aantal sportende Winterswijkers willen wij ons amendement toch ingediend laten. We willen het amendement nog wat toelichten, omdat er onduidelijkheid over bleek te bestaan. Het gaat om het terugbrengen van de compensatie als geheel, dat betekent niet dat elke vereniging het eerste jaar 10 procent minder krijgt maar het totale bedrag is 10 procent minder. Daar moet in overleg met de verenigingen een model voor worden bedacht waarbij rekening wordt gehouden met de binnensport- en de buitensportverenigingen en het ledenaantal. En dat betekent concreet dat een buitensportvereniging met veel leden in verhouding minder compensatie zal krijgen dan een kleine binnensportvereniging. Naar aanleiding van het overleg met de andere partijen, waaruit de nadrukkelijke wens naar voren kwam om de ingangsdatum van de afbouw een jaar op te schuiven, hebben wij ons amendement aangepast. De afbouw begint pas in 2026, de oppositie sleutelde in de alternatieve begroting echter niet aan het doel van deze bezuiniging, de afbouw naar nul procent compensatie. En deze afbouw bij voorbaat naar nul procent is voor het CDA niet akkoord, het aftoppen van deze afbouw is voor ons cruciaal. De afbouw tot 30 procent, zoals nu in het amendement is opgenomen, is voor ons een richting. Het doel is dat er nog steeds een redelijke contributie overblijft, zodat lid worden van een vereniging zo laagdrempelig mogelijk blijft. Mocht uit de nog te maken afspraken en het financieringsmodel blijken dat dit bij 25 procent niet meer het geval is, of juist andersom nog steeds bij 40 procent het geval is, dan is beide voor het CDA aanvaardbaar. Het initiatief van de oppositie om te komen tot een lijst met bezuinigingen waar zij anders mee willen omgaan, verdient waardering. Uit ervaring kan ik zeggen dat de discussies met drie partijen soms al ingewikkeld kunnen zijn, laat staan met vier. Ook nu blijken de verschillen tussen de partijen gelukkig niet zo groot. Van de door het college voorgestelde bezuinigingen voor 2024 van 3,3 miljoen laat de oppositie circa 3 miljoen ongemoeid. Het college stelt al voor de indexering voor de subsidies voor 143.000 euro terug te draaien als gevolg van de septembercirculaire, dan blijven er voor 2024 slechts vijf verschillen over tussen de begroting die het college voorstelt en de alternatieve begroting. De oppositie wil graag een extra subsidie voor Boogie Woogie van 25.000, het uitbreiden van ecologisch bermbeheer voor 130.000 per jaar, de wegomlegging voor het Steengroeven Museum voor 38.000 euro per jaar en het IHP wel opnemen in de begroting en 15.000 euro voor platform Armoedevrij Winterswijk. Het CDA maakt hierin andere keuzes, met betrekking tot ecologisch bermbeheer kiest het CDA voor blijven doen wat we nu al doen, 174 kilometer berm ecologisch beheren, maar niet om dit verder uit te breiden. Voor wat betreft Boogie Woogie ontvangen wij graag advies van het college, maar mocht niet voldoende geld beschikbaar zijn vanwege frictiekosten, dan is hiervoor al een garantstelling beschikbaar. De vraag aan het college is of deze aanname juist is.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: U haalt nu twee discussies door elkaar. Die frictiekosten, die garantstelling daarvoor, die mag mogen ze niet gebruiken voor als ze nu een tekort hebben op de personeelskosten door de prijsstijgingen of de voor bedrijfsvoering. Dus hoe ziet dat dan voor zich?

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Op het moment dat er gewoon prijsstijgingen zijn, daar vindt nu gewoon een compensatie voor plaats door toch in indexeren. En dat geldt niet alleen voor Boogie Woogie. Dat geldt voor alle instellingen. Alle instellingen hebben te maken met prijsstijgingen, dat geldt voor verenigingen, dat geldt voor andere instanties zoals De Storm of Villa Mondriaan, die hebben dat allemaal hetzelfde. Alleen mocht er bij Boogie Woogie nadrukkelijk extra komen omdat zij frictiekosten hebben vanwege het feit dat Oost Gelre ertussenuit is gestapt, dan is dat een ander verhaal. En volgens mij hebben we daar die garantstelling voor afgesproken.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Nu wordt het weer in verband gebracht, die garantstelling van die frictiekosten mogen daar niet voor gebruikt worden, dat is zelfs illegaal.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Ik zeg ook niet dat ze de frictiekosten moeten gaan gebruiken om personeelskosten te dekken, alleen als zij frictiekosten hebben waardoor zij de begroting niet meer sluitend krijgen omdat andere posten ook zijn gestegen, dan is dat een ander verhaal.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter, dat klopt volgens mij technisch nog steeds niet. Het is namelijk zo, we hebben als gemeente een garantstelling afgegeven op het moment dat de frictiekosten niet betaald kunnen worden of als de activiteiten in gevaar komen. Daar is die garantstelling voor, die garantstelling kunnen we dan niet in één keer inzetten voor de bedrijfskosten of de stijgende personeelskosten. Je kunt ook niet als je een garantstelling hebt op jouw woning in één keer de garantstelling verplaatsen naar een andere woning, zo werkt het niet.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Volgens mij is de conclusie dat op het moment dat zij de bedrijfsvoering niet rond krijgen, doordat zij ook frictiekosten hebben en daardoor de begroting niet sluitend is, dan kan het best zijn dat ze misschien technisch gezien eerst die frictiekosten in januari al hebben betaald, maar volgens in december een probleem hebben om de personeelslasten te betalen. Maar als je dan kijkt op dat jaar en de frictiekosten waren er niet geweest, dan hadden ze de begroting wel sluitend gekregen. Dus volgens mij ben je er dan alsnog, maar volgens mij is dit een kip-ei-verhaal en ik hoor graag of wij het verkeerd zien van de wethouder. Ik ben geen boekhouder.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle dan nog één keer.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Dan ben ik ook benieuwd hoe de wethouder hiernaar kijkt, maar zover ik heb begrepen, kan die garantstelling hier niet voor gebruikt worden.

De voorzitter: Dat gaan we dan straks horen, mevrouw Prinsen gaat door.

Mevrouw Prinsen: Het IHP vindt het CDA ook belangrijk, maar dat vindt het CDA net zo goed van bijvoorbeeld het zwembad en De Storm en we gaan al die ambities meenemen bij het grotere plan voor ruimtelijke ontwikkelingen waar het college de raad bij gaat betrekken. Wij maken daarin liever dan een totaalafweging of integrale, zoals u wilt. Het Platform armoede is slechts een deel van de resultaten van de opgave Armoede. Het CDA ziet liever dat ook hier een totaalplaatje komt voor de verschillende werkgroepen en netwerken en het borgen van de gevolgen van het vervallen van die opgave. Dat zien wij terug in het amendement van de PvdA, waarin zij voorstellen 50.000 euro ter beschikking te stellen voor volgend jaar. Het platform is daar zoals wij begrijpen een onderdeel van. Mocht dit anders zijn, dan horen wij dat graag van de PvdA. U zult allemaal begrijpen dat wij om de zojuist genoemde redenen de alternatieve begroting niet zullen steunen. De alternatieve begroting

kiest op verschillende momenten voor een jaar uitstel, met als doel een jaar extra om in gesprek te gaan. In gesprek gaan en overleg hebben is het CDA zeker voorstander van, 2025 duurt echter nog meer dan een jaar, dat is veelal zeker voldoende. Het is goed om een stip op de horizon te hebben, duidelijk te maken welke keuzes worden gemaakt. En wat de tegenbegroting doet, is niet veel fundamenteel andere keuzes maken, alleen deze keuzes een jaar uitstellen. Wij vertrouwen op de kracht van de samenleving door samen met het college op zoek te gaan naar mogelijkheden. Door nu keuzes te maken zorgen we dat de financiële positie van de gemeente beter wordt, waardoor we sneller de mogelijkheden hebben om de gewenste investeringen in de basisscholen, het zwembad en de cultuursector te doen. En ondanks dat we de alternatieve begroting niet in zijn geheel zullen steunen, steken we wel graag de hand uit. We zijn er namelijk - naast de sportverenigingen, de toren van de Jacobskerk en armoede - ook met de andere partijen eens over het terugdraaien van de bezuiniging op het cultuur- en erfgoedpact vanaf 2025 en de vierde wethouder vanaf 2026. Voor de toeristenbelasting zijn we het eens dat er tegenover de inkomsten van de verhoging in 2025 ook uitgaven geboekt zouden moeten worden. Welke uitgaven dat worden en hoeveel die kosten is nog niet bekend. Er zijn dan twee scenario's mogelijk, of er worden uitgaven bij de begroting gezet of de inkomsten gaan er vooralsnog uit. Het CDA had nadrukkelijk de voorkeur voor de eerste variant, het maakt daarmee meer duidelijk dat we bereid zijn uitgaven te doen voor de sector en dat er ook in 2025 een verhoging is van de toeristenbelasting. De oppositie heeft echter de voorkeur uitgesproken om nog geen uitgaven op te nemen en ook de inkomsten op dit moment uit de begroting te halen. Het CDA is bereid om hierin mee te gaan, waarbij nadrukkelijk wordt uitgesproken dat een verhoging van de toeristenbelasting per 2025 daarmee, wat het CDA betreft, niet van de baan is. We vragen het college op basis van de uitvoeringsagenda die we in de eerste helft van 2024 gaan ontvangen ook duidelijk te maken wat de consequenties zijn voor de toeristenbelasting van 2025 en verder, zodat al voor de komende zomer duidelijk is voor de sector met welke bedragen zij rekening kunnen gaan houden.

De voorzitter: Mijnheer Jonker.

De heer Jonker: Misschien toch een wat verduidelijkende vraag. Blij om dat te horen dat mevrouw Prinsen het eens is over de toeristenbelasting en over de vraag die ik de wethouder in eerste termijn stelde, hoe dat nou precies zit. Want de bezuiniging is wel degelijk opgenomen in de begroting, terwijl de uitvoeringsagenda daar eigenlijk van betaald gaat worden. Dat zegt u volgens mij net ook. Dus daar staat een bezuiniging ingeboekt die eigenlijk niet als bezuiniging ingeboekt kan zijn, dat klopt toch, dat ik dat u heb horen zeggen? Dat u het daarmee eens bent dat eigenlijk die bezuiniging voor '26, '27, die bedragen eruit zouden moeten?

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Ik zei, voor '25, '26, '27 staan er nu nog geen uitgaven tegenover, omdat de uitvoeringsagenda er dus nog niet is, dus is het dan redelijk om of de kosten op te nemen of de plus van de toeristenbelasting eruit te halen.

De heer Jonker: Dank en is mevrouw Prinsen het dan met mij eens dat zonder een uitvoeringsagenda we nog niet weet wat voor kosten er zijn? Dat is één en twee, als de uitvoeringsagenda in samenwerking met de toeristische sector, als daar nul voor staat, dan zijn er geen kosten, dus dan kun je hem ook niet opnemen in de begroting nu al. Dat zou een beetje een kromme manier zijn. Dus ik zou voorstellen om toch gewoon te zeggen, haal die eruit, hebben we een uitvoeringsagenda, dan weten we ook wat de sector zelf bereid is om mee te betalen aan die uitvoeringsagenda. Lijkt mij de meest logische weg, dank.

Mevrouw Prinsen: Ik dank de heer Jonker voor een samenvatting van mijn bijdrage.

De voorzitter: Mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Ik heb op hetzelfde punt nog een andere vraag, want het belangrijkste argument van de portefeuillehouder van het college om niet mee te gaan met het alternatieve

begroting, dat was omdat de effecten van onze alternatieve begroting op de langere termijn, per '26 en '27 in ieder geval groter zijn dan die in het collegevoorstel. Maar dat komt ook omdat het collegevoorstel, de tweede tranche toeristenbelasting laat staan zonder dat daar nog iets tegenover staat. Dus als we appels met appels willen vergelijken, want in de alternatieve begroting hebben wij gewoon de tweede tranche toeristenbelasting geschrapt. Wij vinden dat heel gek dat je daar dat al opneemt en inboekt, terwijl je daar nog helemaal geen verhaal bij hebt. Dan vind ik het wel een punt dat u hem gewoon dus laat staan alvast en later wel de bestemming erbij verzint. Maar hebben we dan wel de goede vergelijking te pakken, want als u hem ook uit de begroting zou halen, dan zou het gat nog veel kleiner zijn tussen de alternatieve begroting en vervalt een beetje het argument van, maar jullie schieten alleen maar grote bedragen in. Dus is het niet zo dat u dat bedrag voor die tweede tranche gewoon laat staan om het gat kunstmatig wat lager te houden?

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Ik vraag me af ik dezelfde bijdrage heb uitgesproken als dat hier aan mijn rechterkant is gehoord.

De voorzitter: Mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Ik laat even deze reactie op me inwerken, want hier zit voor mij in ieder geval drie dubbele ontkenningen in, waardoor ik even moet denken, wat wordt hier nou gezegd? Maar volgens mij hadden we het er net over ...

De voorzitter: Kunt u via de voorzitter te spreken?

De heer Van Nijkerken: Sorry, voorzitter, excuses. Dat blijft heel gek, dat je met iemand daar in gesprek bent en dan ... Ik probeer het onder de knie te krijgen. Voorzitter, ik hoor net ook een beetje op de vraagstelling van de heer Jonker van, is het niet wat merkwaardig om alvast wel een tweede tranche in te boeken, echt in de cijfers te zetten, maar daar eigenlijk de besteding nog het komend jaar bij te gaan verzinnen, is dat niet een beetje vooruitlopen op de zaak? Maar waar het mij om gaat, is de essentie dat het bedrag wel in de boekhouding al vaststaat. U laat het staan, wij halen het eruit. En dan zegt het college tegen ons, maar jullie schieten er een groter gat in, omdat u het bedrag doortrekt en niet wij hebben wij een groter gat in '26 en '27. Want die dekking van niet die tweede tranche doortrekken, betekent dat wij een lagere dekking hebben van het bedrag van de tweede tranche. Dus dan is het toch, als we dat eerlijk zouden doen en we zouden hem er allebei uithalen, dan is het gat tussen de alternatieve begroting en de begroting van het college toch nog kleiner, dat bent u toch met me eens? En dan vervalt toch op die lijn het argument van, maar jullie schieten hele grote gaten in de begroting, dus we gaan niet mee met jullie alternatieve begroting. Wat jullie doen is een bedrag laten staan waar je helemaal geen bestemming nog voor hebt, zo lust ik er nog wel meer. Dat is toch aan de orde of begrijp ik het dan totaal verkeerd? Het zou heel goed kunnen. Ik zie u heel meewarig naar mij kijken, dus ik zal het wel niet begrijpen.

De voorzitter: Dan gaan we over naar mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Wij zijn het volgens mij de hele avond op dit punt al eens. Prima, we zijn het eens en dat heeft de wethouder in de eerste termijn ook gezegd. De verhoging van de toeristenbelasting staat er al in, de uitgaven die daarmee gemoeid zijn, die zijn nog niet opgenomen in de begroting, dus daar zit een discrepantie in. En dus geef ik aan, dan heb je twee keuzes, of je neemt kosten op of je haalt beiden eruit.

De heer Van Nijkerken: Maar die begrijp ik wel. Voorzitter, maar in de argumentatie die het college hanteert in de afwijzing van de alternatieve begroting, speelt het verschil in gat een grote rol. Maar die wordt veroorzaakt door wat u daarnet zegt, we nemen hem wel alvast op, maar we hebben er nog geen kosten tegenover gezet. Ik voel het een beetje als een soort boekhoudkundige truc om een gat

kleiner te laten lijken en dan zegt u, maar dat lossen we straks op, want we gaan er uitgaven tegenover zetten. Dat is wat u doet.

Mevrouw Prinsen: Ik weet niet hoor, maar ik ben hier een fractievoorzitter, ik ben niet het college.

De heer Van Nijkerken: Voorzitter, we komen er niet uit.

De voorzitter: Dat merk ik, mevrouw Prinsen gaat door. Ik zag net mijnheer Pleiter, maar het was een schijnbeweging. Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Dinsdag is er ook veelvuldig debat geweest over het sociaal domein, meer specifiek de contracten die zijn afgesloten voor de Wmo en jeugdzorg. Het CDA heeft moeite met de wijze waarop dit debat is ingestoken, we kunnen constateren dat de nieuwe wijze van financiering niet heeft gezorgd voor een daling van de uitgaven. Op basis van het juridisch advies wat wij hebben kunnen inzien, kunnen we ook constateren dat we redelijkerwijs voorlopig niets kunnen veranderen aan de tarieven voor de zorgaanbieders. Daarnaast kunnen we constateren dat het vorige college, samen met zeven andere Achterhoekse colleges gezamenlijk heeft besloten tot het aangaan van deze aanbesteding en contracten, daarbij zijn zij geadviseerd door verschillende adviseurs. In het debat werd de suggestie gewekt dat de wethouder persoonlijk verantwoordelijk is voor de stijging van de kosten in het sociaal domein van Winterswijk en die suggestie werpen wij verre van ons. Wij vertrouwen erop dat onze bestuurders, ook op dit dossier, het beste voor hebben met Winterswijk en haar inwoners en daar in eer en geweten in handelen, dus ook wethouder Scheepers.

De voorzitter: mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Ik maak een beetje bezwaar dat wij de suggestie zouden hebben gewekt dat mevrouw Schepers de veroorzaker is van kostenstijgingen in het sociaal domein. Dat werpen wij verre van ons, want dat is niet wat we hebben uitgesproken. We hebben gezegd dat wij er geen vertrouwen in hebben dat het goed komt met het huidige bestuur in het sociaal domein als het gaat om de beheersing en de regie, waardoor er allerlei kostenstijgingen ... Wij zeggen niet, mevrouw Schepers is de schuldige van kostenstijgingen in het sociaal domein. Wat wij zeggen is, als je beter zou regisseren in het sociaal domein en je focus wat zou verleggen naar waar je wel effectiever en efficiënter geld zou kunnen inzetten, dan kun je even nog bij de zorg wegblijven. Dat is wat wij zeggen en dat is wat we niet zien gebeuren. En daarmee is de portefeuillehouder en het college als collectief verantwoordelijk, niet de oorzaak van kostenstijgingen maar ze zijn wat ons betreft wel ... Ze zitten niet strak in de regie, ze besturen het niet strak genoeg en dan krijg je de kostenstijgingen die je over jezelf afroept. Dus ik vind dat even een belangrijke ...

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Dank u wel, voorzitter. Dan kunnen we in elk geval constateren dat de suggestie, zoals die in elk geval op het CDA is overgekomen, dat die dan dus niet zo bedoeld is en dat er dus geen verwijt is geweest richting wethouder Schepers, waarvan akte. Wel zou ik daar nog aan toe willen voegen dat als Morgen van oordeel is dat er te weinig regie wordt gevoerd, dat het dus in elk geval dan een oorzaak is bij acht Achterhoekse gemeenten dat dus acht Achterhoekse colleges te weinig regie daarop voeren?

De voorzitter: mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Dank u wel, voorzitter. Wat u en ook anderen hier al een tijdje proberen, is om die verantwoordelijkheid uit te smeren het liefst over het hele land, want dat maakt de individuele verantwoordelijkheid van het bestuur in het sociaal domein hier in Winterswijk relatief kleiner. Maar wij gaan toevallig alleen over Winterswijk en wij kijken alleen naar hoe het gaat hier in het sociaal domein in Winterswijk. En dan vinden wij gewoon de regie niet strak genoeg, zo simpel is het. En als je kosten in de hand wil krijgen en als je daar strakker bovenop wil zitten, dan zul je professionele

invulling moeten geven aan die regie, zo heel eenvoudig is het. Dat is wat wij zeggen, niets meer en niets minder.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Van u is het de taak om gezamenlijk met de raad te bezien welke kant wij op willen, de wethouder heeft al toegezegd dit te gaan doen. Willen we terug naar het oude systeem, deze vorm van financiering aanhouden, maar anders organiseren? Tegelijkertijd moeten we ons realiseren dat we als lokale overheid nooit volledige grip zullen krijgen. We zijn grotendeels afhankelijk van het aantal mensen dat een beroep doet op zorg, van het aantal rechtstreekse verwijzingen en tarieven en prestaties van zorgaanbieders en dit alles binnen een grotendeels landelijk vastgelegd kader. En met dit probleem kampt ongeveer elke gemeente in Winterswijk. Wat zou het fijn zijn als Winterswijk ook op dit onderwerp bijzonder wordt? Tot slot, voorzitter, wil ik namens het CDA graag mijn dank uitspreken voor al het werk dat de afgelopen tijd is verzet voor deze begrotingsvergaderingen. Door de organisatie, het college, collega raads- en commissieleden, maar vooral een groot dank jullie wel aan onze griffie.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Prinsen. Dan gaan we naar ...

De heer Van Nijkerken: Voorzitter, mag ik nog één vraag aan mevrouw Prinsen stellen?

De voorzitter: Nog wel twee, mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Ik hou het bij één, even ter geruststelling ook voor de kijkers thuis. Mevrouw Prinsen, zelfs na anderhalf jaar zit ik altijd nog zo te klungelen met het knopje dat mevrouw Prinsen straks toen het ging over sport en het amendement dat het CDA hier heeft toegelicht. Dat ging zo snel, ze was al twee amendementen verder toen ik het knopje ongeveer weer onder de knie had, maar ik wil daar nog heel graag een vraag over stellen. Want er liggen nu twee amendementen die gaan in ieder geval over: pak wat meer tijd voor goed overleg. Daar zijn we het over eens, maar u neemt ... Dat hebben we ook eerder besproken met elkaar, maar toch misschien nog even voor de verduidelijking. U zegt in feite, dat naar nul brengen van de compensatie van de huur, dat willen we aftoppen op 30 procent op voorhand. Maar tegelijkertijd willen we eigenlijk met de sector, met alle belanghebbenden samen willen we om de tafel, om te kijken hoe wij nou de komende jaren verder kunnen en moeten ook met het gegeven dat het met minder zal moeten, dat we moeten bezuinigen. Tegelijkertijd weten we ook, elk jaar is de financiële horizon weer een andere, dus het zou heel goed kunnen zijn dat volgend jaar of het jaar daarop de donkere wolken boven Den Haag opeens weg zijn of dat er nog meer hebben samengepakt, het kan alle kanten op. Maar wat wij zo jammer vinden, is dat we met de goede bedoelingen van uw amendement een voorschot nemen op het afbouwen van systematiek, terwijl wij ze heel graag vrij zouden willen laten nog even voor het overleg met de sector of we niet iets anders kunnen bedenken. En dan kan een onderdeel van deze handhaven van deze semantiek of misschien wel zelfs totaal afschaffen van deze systematiek een uitkomst zijn. Maar daar willen wij zo graag niet op vooruitlopen en wat we nu doen met 30 procent, waar op zichzelf wij de goede bedoelingen van zien. Maar ben je wel bezig al met een soort van, ik wil niet zeggen zozeer een tunnelvisie, want het klinkt wat negatief, maar je neemt eigenlijk al een voorschot op een gesprek dat je nog wil gaan voeren en je kiest daar al een bepaalde richting in. En wij vinden dat een beetje jammer, zouden we dat nou niet nog wat meer open kunnen laten, met wel de opdracht aan onszelf om een hele duidelijke financiële taakstelling onszelf op te leggen. En ook meer balans te brengen in de contributies die verschillende soorten binnensport en buitensport, heeft u zelf genoemd, allemaal waar, dus dat kan allemaal een onderdeel zijn van de opdracht aan onszelf. Maar ik zou het zo zonde vinden als we nu al dat stukje gaan invullen, terwijl het heel goed kan zijn dat we nog allerlei oplossingen met elkaar kunnen bedenken. Laten we daar vooral de ruimte voor nemen. Wat vindt u daarvan?

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Op zich, wat ik ook in mijn bijdrage heb genoemd, wij hebben nu in het amendement 30 procent gezegd. Ik geef heel eerlijk toe dat die 30 procent, die kwam er in de eerste versie van ons amendement voort uit het feit dat het buiten deze begrotingsperiode viel, dus dat we het daarmee openlieten. Wat ik in mijn bijdrage ook heb aangegeven, is dat het doel is gewoon dat er redelijke contributies tegenover blijven staan. Dat is het doel en niet naar nul procent, dat is niet het doel. Maar als ik luister naar wat de sportverenigingen hier zelf over zeggen, de angst zit hem nu gewoon in dat het naar nul procent gaat, dat daarmee de verenigingen gewoon geen bestaansrecht meer hebben, althans, een aardig gedeelte van die verenigingen niet. En ik zou graag willen voorkomen dat als dat gesprek het komende jaar wordt gevoerd en er wordt gekeken naar een plan om te komen tot een andere financieringssystematiek, dat daar nog steeds gewoon dat zwaard van Damocles erboven hangt. Want als het naar nul moet, dan heb je niet zo heel erg veel te overleggen. Dus ik wil dat doel van die nul procent er graag uithalen, want het doel is een betere financieringssystematiek, die ook recht doet aan de accommodaties die we hebben en wat verenigingen daar zelf aan bijdragen, maar ons doel is niet naar nul procent, die 30 procent is daar gewoon een, geef ik eerlijk toe, dat is ...

De heer Van Nijkerken: Voorzitter, ik onderschrijf ook ... Ik ben echt ook overtuigd van de goede bedoelingen en ik denk dat we daarin ook op een lijn zitten. Maar u gaf het zelf net al aan, het doel moet zijn dat we de contributies binnen redelijke beperken kunnen houden, met welke financieringssystematiek dan ook. En ik zou zo heel graag willen dat we dat vooropstellen, want ook 30 procent kan dat doel in de weg staan. Wat ik ermee zeg is, elk getal dat we daar vooruitlopend op die doelstelling en het open gesprek dat we daar graag over zouden willen voeren, al gaan invullen. Dan nemen we een voorschot op een gesprek wat je ... Laten we gewoon creatief met elkaar op zoek gaan, waarbij de doelstelling is zoals we allebei vinden, de contributies moeten betaalbaar blijven, die moeten redelijk blijven. Natuurlijk, redelijk is een interpretabel begrip, daar moeten we dan met elkaar helder over gaan worden, wat we daarin redelijk vinden. Maar dat zou de doelstelling moeten zijn en van daaruit ga je op zoek naar en hoe kunnen we dat realiseren? Maar ik zou het zonde vinden, laat ik het zo zeggen ... Ik bedoel, het is uiteraard uw goed recht om het gewoon te handhaven, maar ik zou het zo zonde vinden dat we een voorschot nemen op hoe we die zoektocht gaan invullen. Want dan staat ook die 30 procent, ook al is die op zichzelf goed bedoeld, maar die staat dan al. Weet je, we kleuren het zo in, maar we zijn het hartstikke met elkaar eens. Contributies moeten het liefst zo laag mogelijk, betaalbaar, in balans enzovoorts. Dat is allemaal hetzelfde vertrekpunt, we hebben ook een taakstelling met elkaar in te vullen, dat moet ook aan de voorkant helder zijn. En dan gaan we puzzelen met elkaar, maar heel graag een open puzzel en niet al voor een deel invullen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Prinsen, nog een korte reactie.

Mevrouw Prinsen: Want ik denk misschien kunnen we ... Ik wil er heel eventjes over nadenken, maar misschien kunnen we elkaar daar wel vinden, dat als wij ons amendement aanpassen met nadrukkelijk daarin het uitgangspunt, net als dat we hebben opgenomen dat er solidariteit moet zijn tussen binnensport, buitensport, grote en kleine verenigingen. Dat ook nadrukkelijk de opdracht is, omdat het uitgangspunt moet zijn, dat de contributies redelijk blijven en dat dat het percentage, dat we dat daarmee loslaten, maar met nadrukkelijk de opdracht het moet redelijk blijven. Waarbij onze verwachting niet is dat nul procent gaat leiden tot redelijke contributies, dus dat we dat niet ... Ik wil bijna zeggen, de afdeling financiën, maar dat we ons als gemeente niet rijk moeten rekenen met die vier ton die dan uiteindelijk deze kant op gaat komen, want daar heb ik niet zoveel vertrouwen in.

De voorzitter: Mag ik voorstellen, er komt straks een schorsing na deze termijn.

De heer Van Nijkerken: Ik wilde net voorzeggen, we gaan elkaar opzoeken in de schorsing.

De voorzitter: Fantastisch, heel goed. Dan danken we mevrouw Prinsen en gaan we naar de fractie van Winterswijk's Belang, de heer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, geachte aanwezigen hier en thuis. Er is al veel gezegd en graag neem ik u mee in een vergelijking, want vandaag wil ik u op mijn manier uw

aandacht vragen voor de politieke realiteit hier in Winterswijk. Deze realiteit doet mij namelijk denken aan een verstandshuwelijk uit de jaren vijftig. Zo'n verstandshuwelijk in de jaren vijftig was vaak gebaseerd op praktische overwegingen, in plaats van op echte liefde en dat geldt ook voor het investeren in bermbeheer, het verhuizen van De Post, maar daarover later meer. In Winterswijk bestaat de coalitie uit politieke partijen die elkaar krampachtig lijken vast te houden om misschien wel gezichtsverlies te voorkomen. Net zoals in het verstandshuwelijk uit het verleden zullen de schijnbaar voordelen van zo'n samenwerking uiteindelijk toch uitmonden in het tragische scheiden en wij zien dit ook gaan gebeuren. Een cruciaal element ontbreekt in zo'n verstandsc coalitie en dat is het gebrek aan betrokken overleg met alle partijen. Een gezond huwelijk is gebouwd op open communicatie en dialoog, een succesvolle coalitie vereist regelmatig overleg tussen alle betrokken partijen, maar bij het maken van deze conceptbegroting zijn beslissingen genomen zonder rekening te houden met input van de betrokkenen, zoals daar zijn de stakeholders. We hoeven maar terug te denken aan het recordaantal insprekers, maar volgens de coalitie hebben de insprekers het allemaal niet goed begrepen, volgens de coalitie zijn ze wel gehoord. In zo'n verstandsc coalitie is er ook altijd een partij die fungeert als de zwakke schakel. Deze zwakke schakel kan fungeren als een katalysator voor spanningen binnen de coalitie, waarbij de andere partijen gedwongen worden om de zwakheden te compenseren om de eenheid te behouden. Uiteindelijk zou zomaar de druk op deze zwakste schakel ondraaglijk kunnen worden, waardoor de fragiele eenheid van de coalitie alsnog wordt verbroken. En wat krijgt zo'n zwakste schakel nu nog gedaan? Zolang iedereen maar op zijn plek kan blijven zitten, maakt het blijkbaar niet zoveel uit welke schade de samenleving hierdoor oploopt. Net als een verstandshuwelijk, waarbij koppels misschien glimlachen voor de buitenwereld, terwijl de spanningen binnenskamers oplopen, probeert het college en de politieke partners in de coalitie een façade van eenheid op te houden. In onze besprekingen als gehele oppositie met de coalitiepartijen ging de discussie ook over het wel of niet mogen meenemen van een structureel bedrag uit de septembercirculaire van maar liefst 700.000 euro, een bedrag dat door de provincie is geaccordeerd. En juist dit bedrag wil de oppositie inzetten om tijd te kopen, om tijd te nemen om samen tot een goede koers te komen. Voorzitter, collega's, u heeft allen al eerder vernomen dat WB kritisch is op de mogelijke uitkomst van dit agendapunt.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen heeft een interruptie voor u.

Mevrouw Prinsen: Dank u wel, voorzitter. Ik ben eigenlijk benieuwd of de heer Pleiter kan toelichten die septembercirculaire, waar WB die nou precies voor inzet voor volgend jaar?

De voorzitter: Mijnheer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben een begroting aangeleverd en ik hoop dat u daarnaar gekeken hebt, maar waarschijnlijk doelt u op dat die niet volledig gebruikt wordt. We hebben juist een opening gehouden om daar zaken in aan te vullen en volgens mij hebben we dat u ook medegedeeld, maar door de inhoudelijke verschillen zijn we daar niet tot gekomen. Dus het wordt niet volledig gebruikt, maar juist gedaan om openingen te houden.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Dank u wel. Ik ben toch benieuwd of de heer Pleiter het verder concreet kan maken en onenigheid tussen wie?

De voorzitter: Mijnheer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Om het zo concreet te maken, daar pas ik voor. Ik vind dat bijna een technische analyse van waar dat vandaan komt. Daar hoop ik dat u gebruik gemaakt heeft van de momenten om naar die begroting te kijken, het redelijk alternatief.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen, afsluitend. Volgens mij komt u niet verder tot elkaar.

Mevrouw Prinsen: Voorzitter, ik heb in mijn bijdrage die voorstellen genoemd en we kunnen constateren dat daar eigenlijk nauwelijks tot geen licht tussen zit. Dus de voorstelling van zaken van de heer Pleiter vind ik toch jammer.

De voorzitter: Mijnheer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter, nog even. U noemt er wel een aantal, maar u noemt bijvoorbeeld de toeristenbelasting wel op een hele aparte manier dan en zo kunnen er misschien nog andere verschillen zijn die wat verderop liggen, maar goed. Voorzitter, collega's, u heeft alleen al eerder vernomen dat WB kritisch is op de mogelijke uitkomst van dit agendapunt. Velen onder ons denken dat we anno 2023 geen verstandshuwelijk mee hebben, maar zie hier het dualisme in 2023. Wij zien niet een uitgestoken hand, maar wel een poging om elkaar vast te houden. De alternatieve begroting wordt niet gesteund om politieke redenen en de coalitie ziet dat onder andere als een motie van wantrouwen naar het college. En er komt dus niet een betere koers met minder pijn voor de samenleving. Winterswijk stond jarenlang bekend als sloopdorp, het moge duidelijk zijn dat de oppositie vindt dat het college en de coalitie deze dubieuze titel nu weer eigenlijk in figuurlijke zin nieuw leven inblazen. Ik ga over naar het amendement A13 en de motie M8 die WB namens de volledige oppositie wil indienen. Even kijken met welke u begint, dat is A13. Dat is het investeren in ecologisch bermbeheer. Het is een heel verhaal, maar ik vind het belangrijk om daar toch wat aandacht aan te geven. Er is al een discussie geweest, maar er staan belangrijke zaken. Concluderende dat in de afgelopen zeventig jaar de natuurwaarde van lage begroeiingen in het cultuurlandschap door intensivering in de landbouw grotendeels teruggedrongen zijn tot wegbermen en sloten. Deze achteruitgang vooral wordt veroorzaakt door verrijking van de bermen met stikstof doordat de bermen geklepel worden en het maaisel blijft liggen. De stikstof neerslag uit de atmosfeer, afkomstig van industrie, verkeer en landbouw, daar nog een flinke schep bovenop. Bermen steeds minder rijk worden aan onder andere bloemen en insecten. De Winterswijkse wegbermen voor veel bedreigde en beschermde soorten een belangrijk onderdeel van hun leefgebied vormen. Schrale tot matig voedselrijke bermen en slootkanten met een soortenrijke kruidachtige begroeiing een belangrijk onderdeel van de ecologische infrastructuur tussen natuurgebieden vormen. Overwegende dat de gemeente een wettelijke zorgplicht heeft om deze waarden in stand te houden, wegbermen en slootkanten een fijnmazig netwerk vormen in het cultuurlandschap. Wat betreft de verhouding kosten-baten het invoeren van ecologisch beheer van bermen en watergangen het hoogst ecologische rendement geeft, vergeleken met andere mogelijke maatregelen. Door nu af te wijken van het in 2022 vastgestelde beheerplan voor de Winterswijkse bermen er gesproken zou kunnen we van onbehoorlijk bestuur. Ecologisch bermbeheer voor de landbouwsector het voordeel heeft dat lastige probleem-onkruiden afnemen. Ook voor de toeristische sector invoering van ecologische beheer gunstig is. Schralere bermen met een lagere begroeiing ook vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid gunstiger zijn dan bermen met een hoge stikstofminnende begroeiing. Door lagere begroeiing er een stevige berm ontstaat met minder insporing. Vanuit het oogpunt van bestrijding van de eikenprocessierups ecologisch bermbeheer de voorkeur heeft, door duurzaam te investeren in meer biodiversiteit en minder gesproken moet worden tegen de eikenprocessierups. Ecologisch bermbeheer op dit punt kostenbesparend werkt. Het afschrappen van bermen bij schralere bermen op termijn minder vaak hoeft te gebeuren, hierdoor wordt bespaard op uitvoeringskosten. De gemeente Winterswijk zo ruim 500 kilometer berm of ruim 1 miljoen vierkante meter of 200 voetbalvelden aan natuurontwikkeling laat liggen. Door nu op korte termijn te bezuinigen er voor de toekomst hogere kosten ontstaan om dit weer te herstellen. Wij ook op ecologie en biodiversiteiten een zorgplicht hebben voor de generaties na ons. Wijzig in de programmabegroting van, daarnaast gaan wij niet verder met ecologisch bermbeheer, in, wel blijven wij investeren in ecologisch bermbeheer voor de jaren 2024 en '25. Ik heb dan nog een motie die gaat over ... Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van Eck.

De heer Van Eck: Ik blijf even bij de motie, want ik zie in de motie opgenomen staan ... Dat u ecologisch bermbeheer belangrijk vindt, dat snap ik, daar kan ik helemaal inkomen volgens mij. Biodiversiteit neemt zienderogen af en daar moeten we wat aan doen. Of dit het middel is, daar

kunnen we natuurlijk van mening over verschillen. Ik zie in uw motie bij een van de overwegingen staan dat we een onbehoorlijk bestuur doen, want we stoppen ermee nu, omdat we hem in '22 aangenomen hebben. Alleen uw amendement spreekt van, in '27, '26 stoppen we er ook mee. Want u zegt: '24, '25 gaan we door en '26 is het geld op, dan stoppen we ermee. En naar mijn weten is het, als je weer gaat klepelen, dan is binnen een jaar al je resultaat kwijt. Dus geven we dan niet geld uit aan niks, doen we dan niet juist een onbehoorlijk bestuur?

De voorzitter: Mijnheer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, goed dat u amendement zei. Wij nemen de tijd om hiermee te werken en betekent ook dat we ons vooral richten op 2024, '25 en we weten dat er jaren aankomen waar de begroting nog steeds relatief onzeker is, het zogenaamde ravijnjaar. Maar onze duidelijke voorkeur gaat uit naar verder investeren en dat betekent dat dit amendement, wat u zegt het gaat over de begroting, waar wat anders in staat, die 130 op '26, '27. Spreken wij hier eigenlijk alleen van het wijzigen, daarnaast gaan we niet verder met ecologisch bermbeheer, maar wel blijven te investeren. Dus dat is misschien uw interpretatie van de begroting zoals die is en dat wat ik hier meld.

De voorzitter: Mijnheer Van Eck en dan nog mijnheer Van Beek.

De heer Van Eck: Ik moet het ook even laten bezinken, moet ik eerlijk zeggen, want de interpretatie zoals de begroting is, dat is hem niet. Ik denk dat dat het verschil is in de interpretatie van uw amendement, wat volgens mij een-op-een op zo staat, we stoppen na '25. En datgene wat u dan ten gehore hier brengt, maar dan heb ik niet helemaal door wat u dan heeft gezegd. Want zegt u dan, we gaan daar ook mee in '26, '27? Dat zegt u dan?

De voorzitter: Mijnheer Pleiter.

De heer Pleiter: Nee ik zeg dat ... Dank u wel, voorzitter, gebeurt mij ook soms. Wat ik eigenlijk zeg, is dat er in de programmabegroting iets verandert en dat is een zin. We blijven investeren in ecologisch bermbeheer voor de jaren 2024 en '25 en wij hopen dat daarna er ruimte is voor het ravijnjaar, waar de financiering nog wat onzeker is.

De voorzitter: Eerst de heer Van Beek, tenzij de heer Van Eck ... Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Dank u wel, voorzitter. U zegt dus eigenlijk gewoon, de kans is heel groot dat er toch na die jaren gestopt wordt en u hoort wat ik net zei in mijn betoog van, begin er nu nog niet aan en laat college eerst eens uitdenken of er andere mogelijkheden zijn om kosten te besparen en toch op later tijdstip dat bermbeheer misschien wel in te voeren op een efficiëntere manier en misschien met een groter effect. Maar u zegt nu ook, eigenlijk gaan we toch twee jaar geld over de balk gooien waarschijnlijk, geld wat we goed kunnen gebruiken en we gaan geen onderzoek doen of het beter kan. Dus dit is dit is echt geld weggooien of ziet u dat anders?

De voorzitter: Dat gaan we horen, mijnheer Pleiter.

De heer Pleiter: Ik zie dat anders, het is geen geld weggooien.

De voorzitter: Dank u wel, gaan we naar mevrouw Ten Dolle.

De heer Ten Dolle: Is de heer Pleiter het met mij eens dat we dit ook doen, dit amendement, omdat wachten om te kijken naar alternatieven, we weten wat dat in het verleden ons gebracht heeft, namelijk dat we nu nog steeds stilstaan. Als het gaat over doorpakken op klimaat, als het gaat om stikstof, al die andere zaken. Tuurlijk kunnen we blijven kijken naar alternatieven, maar laten we wel hierop doorgaan. Bent u dat met mij eens?

De voorzitter: Mijnheer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat ik het niet beter had kunnen verwoorden dan dat u dat doet, dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Pleiter gaat door.

De heer Pleiter: Even kijken, gaan we naar een motie van de verhuizing van De Post, dat is motie M8. Constaterende dat er door de huidige financiële situatie naar alle posten in de begroting moet worden gekeken, de huidige locatie van De Post de gemeente 98.000 euro per jaar kost, het collegevoorstel om de locatie De Post per 2026 te verlaten. Overwegende dat voor de uitvoering van de taken van De Post deze fysieke locatie per 2026 komt te vervallen. Door deze locatie te verlaten er 98.000 euro structureel wordt vrijgespeeld. Deze bezuiniging ruimte geeft om andere bezuinigingen niet te hoeven doorvoeren. Deze bezuiniging past binnen de huidige gekozen koers en ambitie van dit college. Verzoeken we het college om op een zo kort mogelijke termijn de verhuizing van De Post te realiseren en de huur van locatie De Post op een zo kort mogelijke termijn op te zeggen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Dank u wel, voorzitter. Volgens mij heb ik het college horen zeggen laatst op hetzelfde idee bij de eerste termijn, dat het college graag met De Woonplaats in onderhandeling gaat, maar dat ze natuurlijk wel gebonden is aan een contract. Dat als De Woonplaats zegt, we houden daaraan vast, dat ze daar niet onderuit kunnen en dat het college natuurlijk ook wel de goede verstandhouding met De Woonplaats intact wil houden, omdat ze toch ook nog andere zaken moeten doen met dezelfde Woonplaats en dat ze dan niet kunnen zeggen, we betalen maar niet meer want we hebben geen zin meer. Heeft u dat niet gehoord of heb ik het fout?

De voorzitter: Mijnheer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. U heeft het niet fout dat ik dat gehoord heb, maar wat ik probeer te zeggen, je moet zo snel mogelijk ... Ik roep het college op om zo snel mogelijk de huur op te zeggen. En u zegt, er is een huurcontract, maar in mijn wereld zijn er altijd twee partijen. Er is een partij die verhuurt en huurt en als de één een probleem heeft, dan kun je naar de verhuurder toe om uit te leggen waar de nood is. En als daar vervolgens niet op gereageerd wordt, dat zou kunnen, maar ik roep het college om het wel te proberen.

De voorzitter: De laatste keer, mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Maar ik heb het college horen zeggen dat ze dat ook gaat doen, heeft u dat niet gehoord dan, dat het college heeft toegegeven om naar die Woonplaats toe te gaan om te onderhandelen?

De voorzitter: Mijnheer Pleiter.

De heer Pleiter: Dank u wel. Als ik dat precies zo gehoord had, dan zal deze overbodig zijn. Maar dat heb ik niet en dan wacht ik het oordeel van het college maar even af.

De voorzitter: Mijnheer Pleiter gaat door.

De heer Pleiter: Dan dank ik u, voorzitter, want ik ben aan het einde gekomen van mijn bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij naar de fractie van de Partij van de Arbeid, de heer Lammers.

De heer Lammers: Dank u wel, voorzitter. Een erg leuke taak is het vanavond niet, het vaststellen van de begroting. Veel meer nog dan vorig jaar heb ik echt het gevoel dat het doen moet, wat we

vanavond hier aan het doen zijn. De actuele situatie zorgt ervoor dat we echte keuzes moeten maken met elkaar, lastige keuzes, keuzes die pijn doen. We hebben de verantwoordelijkheid om de financiën van onze gemeente op orde te houden, hierover is iedereen het in deze raad eens. We zullen zaken anders en soms ook minder of niet meer kunnen doen, ook hierover zijn we het in deze raad eens. Vanavond is het zaak om elkaar te vinden waar het mogelijk is. Hoe komen wij tot het plaatje waarin de zaken die van waarde zijn duurzaam overeind gehouden kunnen worden? Ik wil graag nog eens benadrukken dat het creëren van een armoedevrije gemeente, zoals beoogd in 2040 een ambitieus, maar erg belangrijk doel is. Het is niet alleen een kwestie van goede intenties en ambities uitspreken, maar van concrete acties ondernemen. Het voorgestelde amendement van concreet plan ter realisatie van een armoedevrij Winterswijk 2040 beoogt dit. We moeten niet slechts spreken over het beëindigen van armoede, maar actief stappen zetten om dit te realiseren. Stappen met de samenleving, stappen met het netwerk dat de afgelopen jaren is opgezet. Wij zijn niet gerustgesteld door de beantwoording van het college hierop, het past nu niet om eerst een jaar vrijblijvend uit te gaan zoeken hoe we een en ander nog wel voort kunnen zetten. De Partij van de Arbeid ziet hoe dan ook een belangrijk gemeentelijke rol in de armoedebestrijding en wij zullen ons ingediende amendement dan ook handhaven. In ons amendement spraken wij ook al over de werkgroepen die van ons van essentieel belang zijn in de armoedebestrijding, zoals die ook in de afgelopen jaren is geweest. Dat is een sterk netwerk en daarin is zowel stichting platform Armoedevrij als de werkgroep Taboe doorbreken ook erg belangrijk geweest. Dus ik denk dat het goed is dat ik nog contact heb, ook met mevrouw Ten Dolle, om te kijken waar we elkaar kunnen vinden rondom onze ingediende amendementen. Blij zijn wij met de toezegging dat er vaart gemaakt wordt met het toegankelijker maken van de meedoenregeling.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle heeft een interruptie.

Mevrouw Ten Dolle: Begrijp ik goed dat u nog contact wil om te kijken waar we elkaar kunnen vinden?

De heer Lammers: Ja, ik denk dat het goed is dat wij in de schorsing straks gaan kijken hoe we het een en ander in elkaar zouden kunnen schuiven, want eigenlijk beogen wij hetzelfde. Wij willen een plan, een concreet plan dat er in 2024 wordt gemaakt, hoe gaan wij die opgave armoedevrij, hoe gaan wij die met elkaar opvangen? Hoe gaan we daar als gemeente een rol aangeven en wij zien daarin zeker dat het netwerk zoals dat er is, dat dat daar een rol in heeft, dus dat dat ook meegenomen moet worden in die planvorming en wellicht ook na 2024 zien we daar een rol voor. Dus ik denk dat we moeten kijken hoe we die dingen in elkaar kunnen vlechten met elkaar.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Dat ben ik met u eens, want inderdaad het laatste beetje links is daarmee ook anders uit de begroting. Maar het verwondert mij een beetje, want volgens mij hebben de afgelopen dagen heel veel contact gehad. Maar goed, ik zal kijken hoe we daarin in de schorsing nog uit kunnen komen. Dus ik was enigszins verrast dat u daar eigenlijk niet eerder mee kwam, maar dank u wel.

De heer Lammers: Dat ik daar niet eerder ... Sorry, maar misschien heeft u mijn amendement dan ook verkeerd begrepen. Ik heb in mijn eerste termijn duidelijk gezegd dat wij een concreet plan opgezet willen hebben in 2024, wat voortbouwt op 2025, '26, '27 en daar moeten ook middelen tegenover staan. Daar zitten die werkgroepen, die zitten daarin en daarin willen wij ook een plan, hoe gaan we dat borgen na '24? Dus ik zie overlap in de amendementen, vandaar dat ik dit aangeef.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Helemaal eens, voorzitter. Ik word ook even aangesproken, dus ik wil daar ook graag even op reageren. Dat is ook zo en ik heb het wel goed begrepen afgelopen dinsdag, daarom zijn we ook voorstander en dat heb ik ook de PvdA al eerder laten weten. Om die borging in ieder geval scherp te stellen en u begrijpt ook, dat amendement is nu een knipsel uit de alternatieve

begroting, omdat we niet tot een alternatieve begroting konden komen of in ieder geval niet voor meerderheid daarvoor. Dus ik moest die onderdelen uitknippen, dus dan krijg je ook zo'n amendement, want hoe hadden we dat anders moeten doen? Dus ik wil daar best naar kijken, alleen volgens mij hoeft het niet met elkaar per se overlap ... Het heeft overlap in het jaar 2024, kunnen we volgens mij prima een afspraak over maken, maar het hoeft niet volgens mij uitgebreid helemaal herschreven te worden.

De voorzitter: Volgens mij moet u deze discussie zo even in de schorsing voortzetten.

De heer Lammers: Helemaal goed. Blij zijn wij met de toezegging dat er vaart gemaakt wordt met het toegankelijker maken van de meedoenregeling volwassenen, een regeling die er concreet voor zorgt dat mensen mee kunnen doen met sport en cultuur. Laten we ervan uitgaan dat we volgend jaar niet opnieuw gaan concluderen dat deze regeling weinig gebruikt wordt. Betreffende de opgave inclusie, hoewel begripvol voor de financiële situatie, mogen wat ons betreft de opgebouwde netwerken en de bereikte resultaten niet zomaar teniet te doen. We moeten creatieve manieren vinden om deze opgave voort te zetten, zelfs met beperkte middelen, zodat we een gemeente blijven die openstaat voor iedereen. In mijn eerste termijn noemde ik al meerdere voorbeelden waarin de gemeente financieel aanjager was van mooie initiatieven, die daarna door de samenleving werden opgepakt. Deze ruimte willen wij ook in 2024 en '25 houden. Om deze reden zullen wij ons amendement ondanks het ontraden door het college overeind houden. Wat betreft de afbouw van compensaties voor sportaccommodaties moeten we waken voor een situatie waarin sport haar toegankelijkheid verliest. Het is van belang dat we een eerlijk financieringssysteem opzetten dat rekening houdt met de diversiteit aan sportverenigingen en ervoor zorgt dat verenigingen hieronder overeind kunnen blijven zonder torenhoge contributie te gaan vragen. Sport mag nooit een luxeproduct worden, in onze ogen past hier geen volledige afbouw tot nul procent bij. Ik zag daarnet ook mevrouw Prinsen en de heer van Nijkerken elkaar ook al mooi vinden hier inderdaad en daar denk ik dat de Partij van Arbeid zich ook bij aan kan sluiten uiteindelijk. Tenslotte wil ik nogmaals benadrukken dat hoewel het sociaal domein zorgt van substantiële kosten, dit ook een van de belangrijkste pijlers is van ons bestaan als gemeente. Het is niet enkel een kwestie van kosten, maar van het waarborgen van essentiële zorg en ondersteuning voor degenen die dat het meeste nodig hebben. Hoe zorgen we ervoor dat deze zorg beschikbaar blijft voor iedereen die dat nodig heeft? Goede preventie, laagdrempelige inloopvoorzieningen dichtbij huis, sterke wijken, bestaanszekerheid voor iedere Winterswijk, hierop zullen we moeten inzetten. De kosten zijn erg hoog in ons sociaal termijn, maar hier staat tegenover dat we hier ook het meeste geld voor krijgen vanuit het rijk. Dinsdag werd door sommigen het beeld geschetst dat de hoogoplopende kosten in het sociaal domein bijna volledig toe te schrijven zijn aan de nieuwe bekostigingssystematiek en de contracten met aanbieders die hieruit voortgekomen zijn. Het werd zelfs toegeschreven aan één wethouder. Het is echt veel te kort door de bocht, deze problematiek zo platslaan als een dubbeltje gaat ons niet helpen om hieruit te komen.

De voorzitter: Mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Ik zou bijna tegen de heer Lammers willen zeggen, een beetje uw eigen Diederik Samsom willen citeren, nou doet hij het weer. U citeert opnieuw gewoon verkeerd, keihard, want er is niet gezegd dat de kosten worden veroorzaakt door de bekostigingssystematiek. Er is gezegd dat de kosten worden veroorzaakt door een foute toepassing van de bekostigingssystematiek, dat is even essentieel wat anders, dat is echt essentieel anders. En dat laatste, als het gaat om de toepassing van de bekostigingssystematiek, dat heeft meer te maken met de regie, met professioneel opdrachtgeverschap. Dus het gaat niet over het instrumentarium, het gaat over degene die het instrument hanteert. Maar het siert u dat u voor uw wethouder blijft staan, ik had ook niet anders verwacht, maar ik wil dat toch even genuanceerd hebben.

De voorzitter: Mijnheer Lammers.

De heer Lammers: Maar ook de opmerking dat de hoge kosten in het sociaal domein gevolg zijn van hoe de bekostigingssystematiek is toegepast, ook dat betwijfel ik. In mijn ogen is sprake van reële

prijzen en scheppen wij hier een fout beeld als we zeggen dat het door die bekostigingssystematiek en inherent daaraan door die contracten komt, dat we nu met dit probleem zitten.

De voorzitter: Mijnheer Jonker.

De heer Jonker: Dank. Is de heer Lammers het met mij eens dat ook in die bijeenkomst, dat door de wethouder werd gezegd van, wij zijn in gesprek gegaan over de kostenstijgingen van 40 procent. Na één avond was dat al teruggebracht op 26 procent en u heeft het nu hier over reële kosten, dat het reëel bekostigd wordt. Als de aanbieder met 40 procent stijging komt en dat wordt in één avond 26, dan hebben we het over miljoenen voor de gemeente Winterswijk. Dat kan misschien nog wel meer zijn of we krijgen het volgend jaar gewoon alsnog weer op het bordje, dus dat wilde ik u nog wel even meegeven. Is nogal een groot verschil, 40 of 24 procent.

De voorzitter: Mijnheer Lammers en dan mijnheer Sonderen.

De heer Lammers: Dat is zeker een groot verschil, maar ik denk dat wij hier een verkeerd beeld scheppen, als wij hier het beeld scheppen dat het echt veel goedkoper zou kunnen als wij een betere bekostigingssystematiek hadden gehad en een betere toepassing daarvan hebben. De zorg voor onze jeugd en voor onze ouderen blijft een gemeentelijke taak, daar hebben wij een bepaalde bekostigingssystematiek voor gekozen, bepaalde contracten zijn daaruit voortgekomen. Daar zijn dingen in fout gegaan, maar als wij hier het beeld scheppen dat als dat op een andere manier was gegaan, dat we veel goedkoper uit waren geweest, dat is een verkeerd beeld en dat is ver bezijden de waarheid.

De voorzitter: Mijnheer Sonderen.

De heer Sonderen: Dank u wel, voorzitter. De PvdA spreekt hiervan dat het een verkeerd beeld zou zijn, verkeerde voorstelling van de werkelijkheid. Volgens mij is het zo dat juist die lumpsum-systematiek ervoor zorgt dat je van tevoren veel meer zekerheid hebt over wat je uiteindelijk gaat betalen voor bepaalde zorg. En wij hebben iets ingebouwd in die contracten waar we klakkeloos mee om zijn gegaan, waardoor we juist niet zeker zijn van die kostenstijgingen in de jeugdzorg hier en Wmo. Dus ik denk dat we juist wel met strakke regie hier veel beter die kosten in de hand hadden kunnen houden en dat zorgaanbieders niet in één keer bij ons aan hadden kunnen kloppen met percentages van 40 tot 80 procent heb ik zelfs vernomen, dat ook ineens inderdaad in één avond bijgesteld kan worden naar 24 procent. Ik denk dat dat wel had gekund als we hier echt strakkere regie op hadden gevoerd, dus wat mij betreft is dat de juiste afspiegeling van de werkelijkheid.

De voorzitter: Mijnheer Lammers.

De heer Lammers: Dank u wel, voorzitter. Lumpsum is een bekostigingssystematiek waarin afspraken worden gemaakt over doelen tussen de gemeente en de zorgaanbieder en de cliënt. Uiteindelijk als gemeente blijft het jouw taak om te voorzien in die zorg voor de inwoner en moet je ook uiteindelijk reële tarieven willen betalen. U legt hier heel erg de bal neer bij, het is in de contracten verkeerd gegaan, dat moet bekostigd worden door de zorgaanbieder. Dan had je ermee kunnen bereiken dat de zorgaanbieder uiteindelijk het verschil had moeten betalen hierin, maar uiteindelijk houdt dat de zorg ook niet duurzaam houdbaar. Er is een probleem met een hoge instroom in het sociaal domein waardoor wij met hoge kosten zitten. U schept echt een verkeerd beeld als u hier stelt dat met een andere bekostigingssystematiek of met een andere toepassing daarvan, dat we nu niet met deze stijgingen hadden gezeten, dat is een verkeerd beeld.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Ik voel echt de emotie komen bij u, dat is ook goed, want bij politiek doet emotie ook wat. Maar ik vind het ook fijn om te horen hoe belangrijk het sociaal domein vindt, daar vindt u D66 ook echt aan uw zijde. Maar volgens mij toen u de zin uitsprak dat het

nu een reële prijs wordt gevraagd, stelt u daarmee dat we dus het eerste jaar niet een reële kostprijs hebben gevraagd, waardoor we dus nu op dit percentage zitten?

De voorzitter: Mijnheer Lammers.

De heer Lammers: Nee, dat is niet de stelling die ik doe, maar dat is iets wat voortkomt ook uit de kennis die wij nu hebben daarvan, want anders was die herijking ook niet geweest.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter, dus eigenlijk hoor ik de PvdA zeggen, het klopt namelijk dat we nu een reële marktconforme prijs hebben. Dat klopt, dat vinden we nu terug. Maar de reden waarom daarop uitgekomen is, is omdat er in het eerste jaar veel te weinig gevraagd is en daar niet op gestuurd is en de raad niet van op de hoogte was dat het daarna nog zo flink kon stijgen. Dus bent u met me eens dat het eerste jaar niet een realistisch beeld was van de situatie die we hadden gehoopt?

De voorzitter: Mijnheer Lammers.

De heer Lammers: Dat vind ik een vollediger conclusie dan stellen dat de kosten door de bekostigingssystematiek en door de contracten daaraan onderhevig, dat we daardoor nu in deze situatie zijn gekomen.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Ik wil graag dat u een antwoord geeft op mijn vraag, want ik heb dat niet gesteld. Ik weet niet hoe u erbij komt, vind ik ook vervelend dat ik nu in een frame wordt gedrukt dat ik zou hebben gesteld dat alles daaraan ligt. Dat is absoluut niet waar, dat werp ik ook verre van mij. Maar ik stel u de vraag of het eerste jaar dan niet realistische kostprijzen zijn gehanteerd door het college dan wel in de contracten, dat is mijn vraag. Het gaat mij niet om het verwijt wat ik zou maken wat ik niet heb gemaakt.

De voorzitter: Mijnheer Lammers.

De heer Lammers: Dat is een conclusie die ik kan volgen, dat was mijn antwoord.

De voorzitter: Mijnheer Lammers, ga door. Mijnheer Elferdink heeft een vraag aan de heer Lammers.

De heer Elferdink: Voorzitter, ik hoor mevrouw Ten Dolle zeggen dat het college de verkeerde prijzen heeft gehanteerd, maar is de heer Lammers met mij eens dat de aanbieders die prijzen aangeboden hebben?

De heer Lammers: Dat ben ik met u eens. Precies, dat is wel even voor volledigheid goed om dat te benoemen.

De voorzitter: Mijnheer Jonker.

De heer Jonker: Is de heer Lammers het dan ook met mij eens dat als je deze aanbesteding doet zoals wij met deze contracten de lumpsum hebben gedaan, met het herijkingsmoment. Dat als je een huis laat bouwen voor twee ton, dat is de goedkoopste aanbieder en er is ook een heel wat aanbieder, die doen het voor drieënhalve ton. En dan na een jaartje, in één keer is het toch vier ton geworden. Dat vind ik niet zo raar, ik zou ook heel laag inzetten, dan krijg je de contracten mooi met de gemeente en dan een jaartje later, verhogen we hem weer. Daar zit gewoon de fout en die fout is aan te rekenen aan degenen die hierover gaan. Bent u dat met mij eens?

De heer Lammers: Dat is uw conclusie, die laat ik voor uw rekening. Laat ik voor de heer Jonkers rekening, via de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Lammers, gaat u ook door. Want de voorzitter heeft inmiddels bericht gekregen dat er kroketten staan.

De heer Lammers: Dan ga ik heel snel. Dank u wel. De partij van ... Ik sta al buiten ... Die sociale basis, dat is wat de Partij van de Arbeid betreft de pijler van ons gemeentelijk beleid. We kunnen nog zoveel mooie voorzieningen hebben, je gaat er als samenleving als geheel pas op vooruit als iedereen mee kan. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Jonker.

De heer Jonker: Ik zou toch wel graag van de heer Lammers horen wat zij gaan doen met ons amendement over het ecologisch bermbeheer, of we daar alvast een uitspraak op kunnen krijgen.

De voorzitter: Mijnheer Lammers.

De heer Lammers: Volgens mij heeft u net ook kunnen horen, de heer Van Eck, die had er ook al in een interruptie over dat wanneer wij dat twee jaar toepassen, zoals voorgesteld, dat daarin niet de positieve effecten geborgd blijven, dan zouden we het meerjarig mee moeten nemen. Ik snap ook dat de heer Jonker dat nu op deze manier doet, maar de Partij van de Arbeid zal het amendement niet steunen. Wij kiezen nu voor andere prioriteiten.

De voorzitter: Mijnheer Jonker.

De heer Jonker: Dank, voorzitter en ook dank aan de fractievoorzitter van de PvdA. Voorzitter, van Voor Winterswijk en het CDA kunnen we deze koers verwachten, zij hebben duidelijk niks met ecologie of biodiversiteit, maar van uw partij vinden we het echt onbegrijpelijk. En bij deze wil ik dan ook eigenlijk de fractie van de PvdA uitnodigen om met mij op een moment dat ik daar eens ga nadenken op een op een mooi bankje ergens bij de Corleseweg en de Mentinkweg, om ze met mij uit te nodigen om daar eens te gaan zitten, om een te gaan nadenken over dit beleid. En voorzitter, bij deze die uitnodiging, ik hoop dat ze met mij op het prachtige bankje willen plaatsnemen.

De heer Lammers: De uitnodiging van de heer Jonker neem ik altijd aan.

De voorzitter: U gaat samen fietsen. Dat komt goed. Dan wie nog mijnheer Deunk, sorry, ik zag mevrouw ...

De heer Deunk: Ik hoorde nog een interessante vraag vanuit de PvdA, want u geeft duidelijk aan dat u niet bereid bent het kortstondig te steunen. Stel dat het amendement gewijzigd wordt, dat '26, '27 ook al worden meegenomen. Ik ben ook heel benieuwd naar de manier hoe de heer Van Beek die tijd wil invullen, maar stel dat we dat er direct invullen. Wilt u hem dan wel steunen als die gewoon voor de lange termijn geborgd is?

De voorzitter: Mijnheer Lammers.

De heer Lammers: volgens mij liet ik net al een beetje doorschemeren dat wij op dit moment andere prioriteiten stellen, omdat er ook best wel kosten aan zijn verbonden en sowieso alles in de gemeentebegroting van '26, '27 erg onzeker is, dus dit gaan wij op dit moment niet steunen.

De voorzitter: Dank u wel, ik kijk even rond, mensen nog behoefte aan een interruptie op de heer Lammers? Dat is niet het geval, dan schors ik voor tien minuten en nodig ik iedereen uit om buiten een kroket te pakken.

SCHORSING

De voorzitter: Dames en heren, mag ik u allemaal verzoeken om uw plaatsen weer in te gaan nemen, dan heropen ik de vergadering en gaan wij door met de tweede termijn van de fractie van de VVD, mijnheer Sonderen.

De heer Sonderen: Dank u wel voorzitter. Geachte inwoners van Winterswijk, aanwezigen, leden van de raad en geacht college. Bezuinigen is nooit leuk, niemand maakt zich populair mee. Je moet immers slecht nieuws brengen aan mensen die zich dag in, dag uit inzetten voor onze samenleving en voor het bedrijf. En hoewel je het gevoel je hebt dat je als slecht-nieuwsbrenger zelf ook met je rug tegen de muur staat, heb je toch een keuze. Je kunt het namelijk zelf in je eentje doen, maar je kunt het ook mogelijk zoveel mogelijk doen samen met de mensen die je het hardst gaat raken. Misschien komen ze met goede ideeën waardoor je je eigen beslissingen wilt veranderen of misschien kun je je keuzes beter aan ze uitleggen en ze op andere manieren toekomstperspectief bieden. Met andere woorden: kijken naar wat wel mogelijk is, met een redelijk alternatief, positief en optimistisch en met een uitgestoken hand naar de Winterswijkers. En dat is onze insteek geweest, zo zijn Morgen, D66, WB, en de VVD dit hele proces ingegaan, als ik zo vrij mag zijn om ook namens hen te spreken. Nu blijkt na afgelopen dinsdag wat gesprekken en na iedereen's inbreng van vandaag, dat we voor dat plan, voor onze alternatieve begroting niet op steun kunnen rekenen van de andere partijen. En dat vindt de VVD jammer, een gemiste kans om naast de Winterswijkers te gaan staan. Maar, voorzitter, zoals gezegd kijken wij naar wat wel mogelijk is, positief en optimistisch. Daarom dienen we onze alternatieve begroting in niet als een enkel voorstel, maar knippen we hem op in allerlei aparte voorstellen. Na alle voorgaande sprekers ontbreekt er nog één voorstel en dat betreft toeristenbelasting. Het college stelt voor om deze in 2024 met 40 cent per overnachting te verhogen en daar in 2025 nog een keer 40 cent per overnachting bij op te doen. Deze eerste verhoging is acceptabel voor de sector, die verhoging kunnen ze nog wel hebben en ondernemers begrijpen ook dat er wat moet gebeuren als er een tekort op de gemeentebegroting is ontstaan. Maar die tweede verhoging, zonder enig overleg of er ook andere mogelijkheden zijn, die is moeilijk te slikken. We kunnen ondernemers niet als onbepaald pinautomaat gebruiken en helemaal niet zonder met ze in gesprek zijn geweest. Voor de VVD, Winterswijk's Belang, Morgen en D66 is dat onacceptabel. Er is nog tijd genoeg om met de sector in gesprek te gaan om het te hebben over de precieze invulling en de systematiek van de toeristenbelasting vanaf 2025. Daarom dienen wij gezamenlijk amendement 14 in, die nu op het scherm verschijnt. De wijziging luidt als volgt, wijzigt de programma begroting 2024-2027. Te wijzigen in die programmabegroting de tabel met de bezuinigingsvoorstellen door de verhoging en van de toeristenbelasting van 2025 te schrappen, alle benodigde teksten en tabellen die door deze wijzigingen niet meer kloppen en dekking van deze maatregel ten laste te leggen van de structurele begrotingssaldo van 2025 en het voordeel op de algemene uitkering voor 2026, dat ontstaat vanuit de septembercirculaire 2023. Ik ga weer verder met mijn betoog. Voorzitter, afgelopen dinsdag hebben we de alternatieve begroting voorgelegd aan het college. De reactie van het college was dat ze het niet wenselijk vindt dat de tekorten volgens onze alternatieve begroting oplopen in 2026 en 2027. Ik ga het nog één keer proberen. We kiezen er juist voor om in 2024 en '25 een structureel sluitende begroting af te leveren, met een minder grote plus aan de onderkant, zodat we tijd kopen om met inwoners en organisaties in gesprek te gaan over hoe de bezuinigingen hen gaan raken en of we samen tot creatieve oplossingen kunnen komen voor 2025 en daarna. Bovendien kunnen we die tijd gebruiken om na te denken over wat wij in Winterswijk echt nodig vinden en wat niet. Lang verhaal kort, met onze voorstellen kopen we tijd om de tekorten van 2026 en '27 misschien nog wel lager uit te laten vallen dan de begroting die het college nu voorstelt. Door creatief te denken en keuzes te maken zou dat mogelijk kunnen zijn, maar dan moeten we onszelf en de Winterswijkers daar wel de tijd voor geven. Is het college het niet met ons eens dat één, dit het gesprek mogelijk maakt en mede daardoor de pijn kan verzachten in de samenleving en twee, dit mogelijkheden biedt om de begroting misschien nog wel gunstiger te krijgen dan dat het college zelf voorstelt, doordat we tijd en ruimte hebben om daarover na te denken? Bent u er niet van overtuigd dat we dit juist moeten doen?

De voorzitter: Mevrouw Prinsen heeft een interruptie.

Mevrouw Prinsen: Dank u wel, voorzitter. Ik ben benieuwd of de heer Sonderen mij kan vertellen welke bezuinigingen zij in 2024 schrappen, die dan nu niet zonder ... Die per se nog met verder overleg moeten.

De voorzitter: Mijnheer Sonderen.

De heer Sonderen: Het gaat niet enkel om bezuinigingen. Dank u wel, voorzitter. Het gaat ook over een voorstel als de toeristenbelasting te zeggen van, die verhogingen in 2025 laten we niet doorgaan, dan hebben we in 2024 ruimte om na te denken over een andere mogelijkheid om dat in te vullen. Die verhoging die komt er maar misschien moeten we er wel over nadenken om dat op een andere manier te doen. En dat geldt eigenlijk voor alle voorstellen die we vanavond hebben ingediend als Winterswijk's Belang, VVD, Morgen, D66. Overal daarvoor geldt, pak de tijd, denk na of dit echt de juiste manier is om nu met stoom en kokend water die bezuinigingen door te laten gaan en kijken of er andere manieren zijn.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Dank u wel, voorzitter. Ik ben benieuwd of de heer Sonderen het met mij eens is dat de meeste bezuinigingen die effecten hebben op organisaties, dat die niet eerder ingaan dan in 2025. Dus dat er nog een heel jaar tijd is om te overleggen, te praten, te kijken naar oplossingen en te bedenken welke creatieve manieren er zouden zijn om een bezuiniging te effectueren. Is de heer Someren het ook met mij eens dat het slechts uitstellen van een jaar niet leidt tot andere keuzes, maar dat het slechts uitstel van keuzes is.

De voorzitter: Mijnheer Sonderen.

De heer Sonderen: Dat tweede ben ik het sowieso niet mee eens, absoluut niet. Volgens mij heeft het college zelf aangegeven dat deze begroting onder stoom en kokend water tot stand is gekomen. Dat betekent dat er snel keuzes zijn gemaakt, dat betekent ook dat er nu keuzes worden gemaakt die direct effect hebben op volgend jaar en het jaar daarop voor bepaalde organisaties, maar ook op onderdelen van armoedebestrijding. En als wij nu al zeggen dat we daar een streep doorheen zetten of als wij nu al het mes op de keel zetten bij organisaties door te zeggen, vanaf 2025 krijgt u die of die verhoging voor de kiezen, dan denk ik dat dat de verkeerde manier is. En volgens mij zeggen wij nu juist, pak die tijd en neem juist de tijd om überhaupt na te kunnen denken over alternatieven. Om na te kunnen denken en de tijd te nemen om met die organisaties en met die belanghebbenden in gesprek te gaan.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Voorzitter, ik vraag me dan nog wel af, in de tegenbegroting of in de andere voorstellen worden nog steeds dezelfde keuzes gemaakt. Dus de keuzes zijn nog steeds voldongen keuzes op basis van de begroting, de keuzes worden alleen een jaar later gemaakt. En volgens mij, ik ken de heer Sonderen ook wel enigszins als een man die zegt, doen wat nodig is. Volgens mij heb ik hem het een recent nog horen zeggen of misschien meer lezen zeggen. Volgens mij is dit niet doen wat nodig is, dit is uitstellen van keuzes en dit is precies wat u al anderhalf jaar dit college verwijt. Het maakt geen keuzes, het stelt uit en wat doet u nu zelf?

De voorzitter: Mijnheer Sonderen.

De heer Sonderen: Voorzitter, als ik het heb over maken van keuzes, dan heb ik het over maken van keuzes op basis van een visie waarvan je kunt zeggen, in 2030 willen we daar zijn en op basis daarvan hebben we een prioriteitenlijst en kunnen wij die en die projecten, ambities kunnen wij nu schrappen om ruimte te creëren om andere projecten wel door te kunnen laten gaan. Dat is waar ik het over heb als ik het heb over keuzes maken en visie. Als ik het heb over doen wat nodig is, dan vind ik doen wat nu nodig is, is in gesprek gaan met de organisaties die je nu keihard gaat raken met

deze bezuinigingsvoorstellen om met hen tot een ander plan te komen. Maar volgens mij heb ik dat al vaak genoeg uitgelegd, volgens mij hebben andere partijen dat ook al gedaan. Dat vind ik doen wat nodig is, ik vind het niet doen wat er nodig is om onder stoom en kokend water die geldbedragen bij hen af te knippen en ze het mes op de keel te zetten, nog voordat we überhaupt het gesprek zijn aangegaan.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter, is de heer Sonderen het met mij eens dat voor 2024 wat nu nog aan amendementen er ligt, dus niet voor 2025, dat dat niet allemaal is om tijd te kopen, dus dat daar wel degelijk keuzes worden gemaakt. Zoals cultuur- en erfgoedpact wat weer terugkomt, een hele duidelijke keuze. Als we het hebben over inderdaad de sportverenigingen en hoe we omgaan met toeristenbelasting, daarvan zeggen wij, met de toeristensector wordt nog gesproken dus laat dat ook afhangen, volgens mij was het ook een eis van het CDA. Ik ben benieuwd of de heer Sonderen het met mij eens is dat dat de keuze daarachter is. En met de sportverenigingen ook aangegeven is dat al gesprekken lopende zouden zijn, ik weet niet of u dat ook heeft begrepen, over de eerlijke financiering van verenigingen. Nou blijkt dat die nog niet zijn aangevangen met sportverenigingen zelf, maar bent u met mij eens dat we het juist doen zodat we dat traject ook kunnen doorlopen en dat we daarom bepaalde keuzes zeggen, we wachten totdat het klaar is, omdat we nu anders een arm afhakken niet realistisch is. Bent u dat met mij eens?

De heer Sonderen: Ben ik helemaal met u eens, mevrouw Ten Dolle. Inderdaad, keuzes over bijvoorbeeld het cultuur- en erfgoedpact, dat vind ik nou juist zo'n keuze waarvan wij zeggen, niet doen, niet schrappen, juist investeren daarin omdat dit nu onder stoom en kokend water is gebeurd. Misschien zijn er nog wel meer van zulke keuzes die we nu heel snel misschien wel gaan maken, waarvoor we juist de tijd moeten nemen voor volgend jaar om met die organisaties in gesprek te gaan om zulke fouten te voorkomen.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen afsluitend, want volgens mij komt u niet veel verder tot elkaar.

Mevrouw Prinsen: Volgens mij kunnen we daarvan constateren, dat cultuur- en erfgoedpact, daar hebben we ook gezegd, daar vinden we elkaar, dus daar zitten echt geen verschillen.

De voorzitter: Mijnheer Sonderen gaat door.

De heer Sonderen: Dank u wel voor die steun. De VVD is blij met alle voorstellen die we samen indienen met Winterswijk's Belang, D66 en Morgen, maar ook dienen we een voorstel samen met het CDA in. Namelijk die over het verhogen van de subsidie voor RTV Slingeland, zodat ze toe kunnen werken naar een streekomroep en we lokale journalistiek kunnen zeker stellen. We kunnen niet ontkennen dat er zaken beter hadden gekund bij de Winterswijkse omroep en we zullen er ook zeker scherp op moeten zijn dat het geld goed besteed wordt, maar wat ons betreft is het onrechtvaardig om een instituut, dat RTV Slingeland voor ons is, na al die jaren niet de financiële middelen te gunnen om de overstap naar een streekomroep te kunnen maken. Wat ons betreft geldt iets soortgelijks eveneens voor Vereniging het Museum, wat ons bereid maakt om het voorstel van Voor Winterswijk te steunen om tegemoet te komen in het bedrag dat Vereniging het Museum krijgt. Zulke musea zorgen voor de aantrekkelijkheid van Winterswijk voor toeristen, waardoor wij ervan overtuigd zijn dat het geld iedere cent waard is. Toch wil de VVD nog heel even terugblikken op de eerste termijn van afgelopen dinsdag. We hebben toen een aantal vragen gesteld over het sociaal domein en over de vierde fte voor de wethouders, laten we met dat laatste beginnen. De VVD begrijpt het glazen bol verhaal van het college nog niet. Hoe kan het college weten dat we over tweeënhalft jaar een fte minder nodig hebben en al weet ze dat, hoe gepast vinden we het met zijn allen dat we dit nu al voor een volgende raadsperiode gaan bepalen? In zekere zin negeer je dan het geluid van de kiezer, aangezien je het niet eerst de kiezer laat spreken over wie hier überhaupt zit. Pas nadat de kiezer zich heeft uitgesproken over hoeveel en welke ambities uitgevoerd gaan worden en door wie, kunnen we pas zeker zijn hoeveel fte's we aan wethouders nodig hebben, bent u dat niet met mij eens? De VVD kan zich voorstellen dat het nu druk is op het gemeentekantoor en zal daarom niet de

weg van vier fte van 2024 en '25 in de weg gaan staan. Waar we wel voor gaan staan is de verlaging van het aantal fte's vanaf 2026 om voorgenoemde reden. Dan het sociaal domein, wij vroegen de portefeuillehouder in onze eerste termijn naar een reflectie over de afgesloten contracten door de Achterhoekse colleges, de gekozen lijn van Winterswijk en de rol van de portefeuillehouder daarin. Hierop is voor ons nog onvoldoende antwoord gekomen, we begrijpen dat niet alles in de openbaarheid kan, maar in grove lijnen kunt u er toch al wel iets over zeggen? De portefeuillehouder heeft er zo dicht opgezeten, daar moet ze wel een idee over hebben. Voorzitter, tot slot een oproep aan Voor Winterswijk, Partij van de Arbeid en CDA. Kijk naar wat wel kan, samen met ons en samen met de Winterswijkers. Gun ze lucht, tijd en ruimte om met de gemeente in gesprek te gaan en steun zoveel mogelijk van onze voorstellen die over de hele breedte verlichting bieden, van economie tot sport en van sociaal domein tot klimaat. En voorzitter, voordat ik het vergeet, we vergeten nog iets belangrijks denk ik vanavond. We hebben het er al weken over gehad, maar we hebben nog een amendement liggen. Een amendement over onze kerktoren, het carillon en de indexatie. Niemand is erover begonnen, dus ik zal hem indienen namens alle raadsfracties vandaag. Misschien kan hij getoond worden op het scherm, ik zal alleen de wijziging even voorlezen. Wijzigt in de programmabegroting 2024-2027 de bezuinigingen genoemd onder de nummers twaalf, niet meer bekostigen beiaardier na verkoop carillon. Veertien, subsidies instellingen niet indexeren en vijftien, toren en carillon verkopen, te schrappen en de lasten hiervan in 2024 143.000 euro, 2025 129.000 euro, enzovoorts, te dekken uit het voorstel op de algemene uitkering van 2024 dat ontstaat vanuit de septembercirculaire 2023. Bij deze is die ingediend, ik hoop op steun. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Ik wil toch even de heer Sonderen complimenteren dat hij toch afsluit met een amendement met samen. Dat vind ik toch fijn dat hij daar zo over nagedacht heeft, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, het is nu 22.38 uur. Ik zou willen voorstellen en ik denk dat het college in 20 minuten klaar is, dus ik zou willen voorstellen dat u om 23 uur weer klaarzit en dan hoop ik dat ik het college ook meekrijg. We schorsen tot 23 uur.

SCHORSING

De voorzitter: ..verder gaan met onze vergadering. Ik begrijp dat de schorsing naast heel veel inzicht bij het college ook bij de raad nog tot nieuwe inzichten heeft geleid. Mag ik vragen wie ik daarover het woord mag geven en wat dan de nieuwe aangepaste amendementen zijn? Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Dank u wel, voorzitter. Zoals in onze tweede termijn al gedacht lag her niet heel ver uit elkaar, dus wij zijn tot elkaar gekomen, zou ik bijna willen zeggen. Het wordt nu een raadsbreed amendement waarbij het dictum is gewijzigd. En ik weet niet of de griffie al zover ... Fantastisch, jullie zijn zo snel. Dit is de nieuwe tekst waarbij de strekking is, het gaat in per 2026. Voor die tijd is er overleg, er wordt nadrukkelijk rekening gehouden met ledenaantallen, binnensport, buitensport en een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de contributie redelijk blijft. Het is duidelijk, redelijk is natuurlijk een subjectief begrip, maar die beoordeling laten we over aan het college. Nadrukkelijk is er nu uitgehaald dat het moet gaan om het verlagen van de compensatie, we hebben nu een taakstelling opgelegd dat het 41.000 euro per jaar moet zijn. Op dit moment hetzelfde bedrag als wat de verlaging van de compensatie zou zijn, maar dat geeft ruimte om ook naar andere mogelijkheden te zoeken.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen? Mijnheer Sonderen

De heer Sonderen: Dank u wel, voorzitter. Misschien mag die er even voor, toeristenbelasting amendement, ik weet het zo niet helemaal uit mijn hoofd wat is toegevoegd. De tweede bullet is toegevoegd, wijzigt in de programmabegroting, hier de afspraak aan te verbinden om in 2024 het gesprek aan te gaan met de sector over het vervolg inclusief de systematiek. Het is even om duidelijk te maken dat we niet zeggen dat er helemaal geen verhoging meer komt, maar dat we juist daarover het gesprek aan moeten gaan, over een verhoging. Ik hoorde van Voor Winterswijk dat ze graag

mede-indienen. Als andere partijen daar nog voor open staan, zou ik zeggen, stuur vooral een appje naar Robert, dan kan hij dat nog verwerken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel en ik kijk heel even hoe nu de verwerking is, want anders lijkt het goed dat het college in één keer ook even de advisering over deze twee aangepaste amendementen meeneemt. Ik kijk even of die stukken nu beschikbaar kunnen zijn in ieder geval voor het college, de aangepaste teksten. Dat kan, dan schorsen we nog voor tien minuten. Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter, het ging allemaal even heel snel, maar volgens mij hebben we dan nog één amendement die teruggetrokken moet worden en dan kijk ik ook even naar de heer Van Nijkerken, hij knikt. Misschien dat hij dat nog even kan aangeven zodat dat klopt.

De voorzitter: Mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Jullie overvallen mij, dat zie je, want dan moet ik even kijken welk nummer amendement. Maar dan vervalt met het voorstel dat mevrouw Prinsen net deed, laten wij ons sportamendement met nummer elf vallen.

De voorzitter: Amendement elf is ingetrokken en maakt geen onderdeel meer uit van de beraadslaging. Dank u wel, passen we dat aan en dan komen de twee amendementen nu in ieder geval naar het college toe, maar ik denk ook naar u allemaal. Dan kunt u nog even naar de tekst kijken en dan schorsen wij nog tien minuten.

SCHORSING

De voorzitter: Dan heropen ik de vergadering en beginnen we aan de tweede termijn aan de kant van het college. Het woord is als eerste aan wethouder Metaal.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Voorzitter, dank u wel. Heel veel is afgelopen dinsdag al gezegd, dus ik zal ook niet in herhaling treden, want dan wordt het een hele late avond. Maar ik wil graag beginnen met toch iets toe te lichten over de inzet van de septembercirculaire. Voor de kijker thuis, de heer van Nijkerken heeft het dinsdag al kort toegelegd. Drie keer per jaar krijgt de gemeente een brief van het rijk en in die brief wordt uitgelegd wat wij de komende periode van het rijk aan inkomsten kan verwachten. En de grootste inkomstenbron van de gemeente is het rijk en wij moeten onze begroting altijd baseren op de meicirculaire, want er moet sprake zijn van een bestendige gedragslijn. Na het vaststellen van de begroting werden ook de effecten van de septembercirculaire bekend en die gaf ons ruimte, gelukkig. En daarover hebben wij ook advies gehad met de provincie van, hoe gaan we daarmee om? Want de provincie was ervan op de hoogte dat wij dit jaar met de begroting vervelende maatregelen moesten nemen die ook echt wel impact hebben en wij wilden de pijn wat verzachten. Daarom hebben wij ook het voorstel aan de raad gedaan om subsidies alsnog te indexeren met toestemming van de provincie. Toen de alternatieve begroting door de raad werd aangeleverd, is daarover ook contact geweest met de provincie. En ik wil toch hier een korte samenvatting nog even vermelden. Het advies van de provincie was als volgt, het is niet verboden om de effecten van de septembercirculaire mee te nemen bij de behandeling van de begroting. Maar de toezichthouder vraagt om daar terughoudend mee om te gaan en rekening te houden met een buffer voor tegenvallers die nog kunnen optreden. De alternatieve begroting leidt tot een stijging van de kosten van bijna 1,3 miljoen in 2027 en in 2027 hebben we op dit moment al een tekort en met die alternatieve begroting zou het tekort 40 procent groter worden. En dat is ook waarom ik in de eerste termijn heb aangegeven: ga daar terughoudend mee om.

De voorzitter: Mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Voorzitter, dan meteen even de vraag hierbij, want dat speelde ook een rol. Vergelijken we dan wel appels met appels, dat verschil, want u had het IHP wel of niet en wel

toeristenbelasting alvast ingeboekt en wij hadden dat niet, enzovoorts. Dus die 1,4 die u noemt, dat is de eerlijke groep appels met appels vergelijking?

Wethouder Metaal-ten Dolle: De 1,3 miljoen die ik noem, dat is de complete effect van de door u en andere partijen ingediende begroting. En als u die corrigeert met bijvoorbeeld toeristenbelasting en andere dingen wie ook wij vanavond voornemens zijn om aan de raad te laten, dan laat het college voor circa drie ton aan de raad over en dan is het effect van het tekort 1 miljoen.

De heer Van Nijkerken: Maar wat is wat ik net bedoelde, dat heb ik dan niet goed aangegeven. U zei net van, als wij de alternatieve begroting doorrekenen tot en met '27 leidt dat in '27 tot het verschil dat u net noemde. Maar mijn vraag was, dat is de doorrekening afgezet sec tegen de begroting zoals door het college neergelegd, maar daar zaten andere verschillen tussen. Want u boekt alvast een tweede tranche toeristenbelasting in en zet die ook structureel door tot en met '27, waardoor het plaatje anders is dan onze doorrekening. En als je corrigeert voor dat soort verschillen, dat hebben wij ook aangegeven, is het verschil minder groot, eens?

Wethouder Metaal-ten Dolle: Eens.

De heer Van Nijkerken: Dan ben ik blij met de nuancering.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Het amendement van het redelijke alternatief, het amendement nummer twee was door het college ook al ontraden, maar dat had ik afgelopen dinsdag ook al aangegeven. Ik loop even een hele lijst met amendementen langs, ga ik verder met het amendement voor het schrappen van de krediet van de wegomlegging van Steengroeve Museum. Ik schrok even aan het begin van de avond, want in de tweede termijn werd aangegeven dat het volledige bestuur van Terra Temporalis is overweegt om op te stappen als het krediet voor de wegomlegging van het Steengroeve Museum blijft staan. Ik heb daarom tijdens de vergadering contact gezocht met de voorzitter van Terra Temporalis en die heeft bevestigd dat het bestuur niet opstapt als de kosten voor de wegomlegging blijven staan, dus dat vind ik wel belangrijk om te melden hier.

De voorzitter: Mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Voorzitter, misschien moeten we dat niet in de orde van deze vergadering met elkaar bespreken, maar ik beschik over een appje die anders luidt.

De voorzitter: Lijkt mij niet voor mensen die niet in deze vergadering zijn. Mevrouw Metaal gaat door.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Het college houdt ook vast aan het voorstel wat het college doet, dat de wegomlegging door Terra Temporalis zelf betaald moet worden en daarom wordt de motie ontraden of het amendement.

De voorzitter: Mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Dan wil ik daar toch nu bij aangetekend hebben en nogmaals benadrukt hebben, dat als de informatie die ik heb klopt ... Dat van Dirk Willink is zeker, 100 procent, dat van het bestuur, daar heb ik informatie over in mijn apparaat hier voor mij op tafel. Ik zeg u, maar dat wil ik dan hierbij nogmaals benadrukt hebben, dat u met het advies dat u nu afgeeft een besluit neemt over het Steengroeve Museum en het wel of niet doorgaan daarvan. Dat realiseert u zich?

De voorzitter: Woord is aan de wethouder.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Uiteindelijk de raad heeft het budgetrecht dus de raad neemt het besluit, maar het college staat achter haar voorstel.

De heer Van Nijkerken: Voorzitter, nog een vraag.

De voorzitter: Mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Ik heb in de eerste termijn gehoord dat de miljoen, dat dat nog blijft staan tot en met 2024, terwijl mijn vandaag informatie is aangereikt, ook vanuit het bestuur, met een schriftelijke verklaring dat die miljoen op zijn minst blijft staan tot 1 augustus 2025 met een optie op verlenging. Kunt u daar eens op reageren, waarom wordt dan in de eerste termijn gewoon gezegd, dat laten we nog tot '24 staan en dan schrappen we hem?

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Voorzitter, dank u wel. Ik weet niet zeker welke informatie u heeft, ik denk dat dat u beschikt over een subsidiebeschikking waarbij we het voorbereidingskrediet van een ton afgelopen mei hebben verlengd tot 1 augustus in 2025. Die verlenging betreft uitsluitend het voorbereidingskrediet en in die subsidiebeschikking staat ook expliciet opgenomen dat voor de beschikbaarstelling van het miljoen, dat daar nog nadere afspraken over moeten worden gemaakt.

De voorzitter: Mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Voorzitter, ik zou toch ook nog de vraag willen stellen en dan stop ik voor dit moment althans. We hebben ook in deze raad heel vaak gehoord wordt dat we het Steengroeve Museum heel belangrijk vinden. Allerlei partijen hebben zich daar publiekelijk over geuit, al helemaal in verkiezingstijd. En wat vindt u het passend op die lijn, om een burgerinitiatief dat nu al zich jaren inzet voor dit Steengroeve Museum, op allerlei manieren zich ook tekortgedaan voelt door acties vanuit de gemeente. Vindt u het consistent dat we aan de ene kant roepen dat we dit ongelooflijk belangrijk vinden en dat het vooral door moet gaan en dat we ondertussen roepen tegelijkertijd dat die miljoen na volgend jaar maar moet stoppen en dat we de wegomlegging nu ook weghalen. Hoe kunt u dat rijmen met het een met het ander, dat we dit heel belangrijk vinden dat we dit burgerinitiatief van harte ondersteunen, dat ze vooral door moeten gaan, maar dat we ondertussen, terwijl daar geen argumenten voor zijn, een miljoen nog één jaar in de begroting willen houden en dan eruit halen. Het is echt nodeloos onder druk zetten.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Voorzitter, dank u wel. Ik begrijp de opmerking en de vraag die de heer van Nijkerken stelt, het is inderdaad een burgerinitiatief. De financiële werkelijkheid is ook voor Terra Temporalis anders geworden, want kosten zijn inderdaad heel erg gestegen en wij merken dat ook met onze eigen initiatieven die we als gemeente hebben. Ik noem bijvoorbeeld het cultuurgebouw WoooW als voorbeeld, waar de kosten ook enorm zijn gestegen de afgelopen jaren. Wij stellen nog steeds geld beschikbaar voor Terra Temporalis en met de kosten voor de wegomlegging, daar heeft het bestuur die kosten ook aanvaard, dus vandaar dat het college achter het voorstel blijft staan.

De voorzitter: Mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Dat begrijp ik, maar dat is dan het allerlaatste wat ik erover zeg, voorzitter. Ik kan het niet rijmen dat een gemeente die roept in grote meerderheid dat dit een belangrijk iets is, dat we hier vooral mee door moeten. Dat diezelfde coalitie dan vervolgens en kennelijk met steun van het college of andersom, maar in ieder geval samen, meteen ook druk zetten op die miljoen en bovendien het krediet voor de wegomlegging uit de begroting halen, want dat is wat u voorstelt. Ik kan het één totaal niet rijmen met het ander, ik vind dat echt een soort salamitactiek waarmee het om zeep wordt geholpen. Want tenzij u daar nog argumenten tegenover gaat zetten, waarom u vindt dat dit allemaal moet, wij hebben ons strikt genomen met de septembercirculaire ook in de hand hoeft dat helemaal niet, we hebben gewoon ruimte om die 38K jaarlijks te laten staan, u doet het niet. Wat is uw reden om dit dan zo onder druk te zetten, als wel de ruimte er is om het te laten staan maar u schrapt het op dit burgerinitiatief?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Voorzitter, dank u wel. De ruimte voor die 38K, die is in de begroting niet vanaf 2026, want dan staan we al enkele miljoenen in de min, dus om daar 38.000 aan toe te voegen, die ruimte is er niet. En de financiële situatie is er ook naar dat we als gemeente de tering naar de nering moeten zetten de komende periode, we moeten allemaal ook wat water bij de wijn doen. We hebben ook zelf budgetten geschrapt van onze eigen grote ruimtelijke projecten op het gebied van IHP, van WoooW, van het zwembad en een mogelijke aanvraag die nog volgt van theater de Storm. We moeten allemaal wat water bij de wijn doen, dus daarom blijft het college ook achter dit voorstel staan.

De heer Van Nijkerken: Dat begrijp ik en die 38K, want we hebben dus in de jaren daarvoor wel de ruimte ervoor, maar u noemt nu bewust of niet bewust het laatste jaar waarin het gat het grootste is wat we te dekken hebben. Maar dat jaar ligt ook het verst weg, daar kunnen we nog over nadenken en die 38K maakt in het gat waar we dan over spreken in 2027 weinig meer dan een druppel op de groeiende plaat, dat merk je nauwelijks. U brengt hiermee wel een burgerinitiatief dat nu al sinds, ik denk dat het in 2007 is gestart met de nota kunst en cultuur destijds, toen is het in gang gezet. We leven nu bijna 17 jaar verder, al die tijd hebben allerlei mensen zich hiervoor ingespannen en nu zegt u dat die druppel op de gloeiende plaat in 2027 voor u het argument is om te zeggen, we doen het niet meer. We steken de stekker eruit, want dat is wat u gaat doen.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Voorzitter, dank u wel. Het college heeft niet de intentie om de stekker eruit te trekken, laat ik dat voorop opstellen. Maar wij hebben wel ook een begroting en die is ook gebaseerd op een afspraak die we met het bestuur van Terra Temporalis hebben over de kosten van de wegomlegging. Dus ik zie op dit moment ook geen aanleiding om die kosten voor de wegomlegging alsnog voor de gemeente te nemen en ik geloof niet dat we eruit gaan komen.

De voorzitter: Mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Voorzitter, dan volsta ik met een opmerking als het mag. Ik heb zelden zo weinig bezieling gevoeld voor een burgerinitiatief zoals ik dat nu meemaak hier.

De voorzitter: De wethouder gaat door.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Dan ga ik door met het amendement over de levensvatbare sportvereniging

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle had ook een interruptie.

Mevrouw Ten Dolle: Eigenlijk een punt van orde. We hebben dinsdag ook al vrij lang vergaderd met elkaar en ik zou eigenlijk het voorstel willen doen dat we als raad ook even goed kijken, is het een interruptie of zijn we eigenlijk vertakt derde termijn aan het doen? Ik weet dat ik ook wel eens lang van stof ben, maar dat we in ieder geval daar even ook scherp op blijven met elkaar.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk sowieso even rond, een aantal van u moet ook morgen weer werken, of u wenst om vanavond de vergadering af te maken of dat u dat bijvoorbeeld morgenmiddag wenst voort te zetten? Volgens mij gaan we door.

De heer Van Nijkerken: Voorzitter, ik zou eerst willen kijken tot wat voor meerderheden dat kan leiden, voordat we daar een besluit over nemen.

De voorzitter: Dan doe ik het ordevoorstel aan u allen om door te vergaderen, dan weten we dat als eerste kamp hand opsteken. Door te vergaderen tot het einde, niet der tijden, maar tot het einde der

agenda. Zo te zien vergaderen wij door, maar ik onderstreep van harte ook voor de kijkers thuis uw oproep om elkaar kort en bondig toe te spreken. De wethouder gaat door.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Voorzitter. Dank u wel. Dan stel ik voor dat ik doorga met het amendement wat voor de levensvatbare sportverenigingen is ingediend. Mevrouw Ten Dolle gaf straks in de interrupties al even aan dat er verwarring is geweest over gesprekken die met sportverenigingen hebben plaatsgevonden, dus dat wil ik nog even verhelderen. Er heeft maar één gesprek plaatsgevonden net voor de zomer met de werkgroep sinds de begrotingsbehandeling en de rest van de gesprekken hebben met name met partijen die onderzoeken uitvoeren voor de gemeente plaatsgevonden. Dus dat wilde ik in dit kader nog wel even verhelderd hebben. Desondanks is het college van mening dat de termijn voor de afbouw van de compensatie nog steeds realistisch is. Gesprekken moeten dus nog wel echt wel verder worden opgepakt en wij willen voorstellen dat als toch mocht blijken in de loop van het jaar dat die termijnen niet realistisch is, dat wij daar u via de voortgangsrapportage over informeren. En ook een voorstel doen voor een nieuwe termijn, mocht dat nodig zijn, maar wij schatten dat op dit moment nog niet zover in, want er is echt wel veel werk verzet de afgelopen periode. Als we het hebben over het amendement, dan kan het college zich daar grotendeels in vinden. Waar we elkaar niet treffen, dat is in de voorgestelde termijn. Het voorstel van de indieners is om het een jaar op te schoten dus in te laten gaan met 2026. Wij denken dus op dit moment dat het nog steeds haalbaar is om 2025 het in te laten gaan en dat is de reden waarom we ontraden. En de rest wat in de in dit amendement staat verwerkt, daar kunnen we ons als college prima in vinden zoals gezegd. Als daar geen vragen over zijn, ga ik naar de het amendement over het ecologisch bermbeheer, daar is vanavond al het nodige over gesproken en ook afgelopen dinsdag al. We ontraden dit amendement, we willen de komende jaren niet investeren in iets wat we niet voort kunnen zetten. Dus we blijven 174 kilometer ecologisch beheren, dat doen we op dit moment ook, maar we willen dat nu niet verder uitbreiden.

De voorzitter: Mijnheer Jonker heeft een interruptie.

De heer Jonker: Voorzitter, maar ik hoor wethouder aan, we hebben eigenlijk over van allerlei zaken vanavond gesproken en de ene keer kan het wel worden doorgeschoven, terwijl we eigenlijk ook nog niet weten wat de situatie '26 en '27 echt gaat zijn. Maar op dit terrein kan het niet en dat is wel en dat zie ik met meerdere dingen, dat heeft gewoon een politieke voorkeur. Zeg dat dan en hang het niet vast aan de financiën. Dank u wel.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Voorzitter, dank u wel. We hebben keuzes moeten maken in deze begroting, dus financiën is een van de afwegingen geweest. We hebben inderdaad andere prioriteiten ook binnen het college, dus dat heeft zeker meegespeeld. Het amendement over de toeristenbelasting. Dinsdag in de in de eerste termijn had ik al aangegeven dat hij inderdaad wat scheef in de begroting zit, dat het de intentie van het college is om in 2025 van start gaan met een uitvoeringsagenda waar de sector ook zelf invloed op heeft en die ook door de sector zelf bekostigd wordt door middel van toeristenbelasting. Het amendement zoals dat is ingediend, is in lijn met dat verhaal, dus daarom laten we dat amendement aan de raad. Over het amendement rendement op cultuur, dat gaat over het cultuur- en erfgoedpact. Dat amendement willen we ook aan de raad laten. Het gaat om een bedrag van 15.000 euro vanaf 2025 en die laten we aan de raad. Het amendement voor de bijdrage voor Vereniging het Museum, die komt voort omdat de Vereniging het Museum kampt met gestegen huisvestingskosten, onder andere door hogere energielasten. Daar hebben meerdere instellingen die wij subsidiëren daarmee te maken. We hebben als college gekozen voor overal dezelfde lijn, we passen de indexatie van 4,6 procent toe, maar we doen niks extra's. Dat is ook de lijn die we bij Vereniging het Museum waar we achter staan, dus dat is de reden waarom we dat amendement ontraden. Er is een amendement ingediend voor een extra bijdrage voor Boogie Woogie voor de periode 2024 tot en met 2027, het gaat om een bijdrage van 25.000 euro. In verband met inflatielasten, personeelskosten en bedrijfsvoering. Straks tijdens uw debat werd al duidelijk dat Boogie Woogie dat verzoek niet bij het college heeft ingediend. Wij hebben voor de zomer een begroting van Boogie Woogie ontvangen die nog ruimte liet zien, na ontvangst van de reguliere

activiteitsubsidie en de indexatie. Wel is bij het college bekend dat de cao-onderhandelingen lopen, de cao loopt eind dit jaar af, die onderhandelingen zijn naar mijn weten nog niet helemaal afgerond, maar de verwachting is nu wel dat daar hogere personeelskosten uitkomen dan tot dusverre mee is gerekend. En daarom heb ik in het gesprek dat ik vorige week met Boogie Woogie heb gehad gevraagd om een aangepaste begroting. Die begroting heb ik nog niet ontvangen, dus ik kan niet aangeven of dit bedrag te veel is of te weinig is. En ook hier hanteren wij als college het uitgangspunt dat wij met elke partij wie wij subsidie geven en waar sprake is van indexatie, dat wij een consistente lijn willen volgen en daarom ontraden wij dit amendement.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Klopt wat u zegt, maar wel dat de verwachting is dat inderdaad niet met 4 procent de lonen zouden stijgen, maar met 7 procent, dat is de verwachting uit de cao-onderhandelingen. En dat betekent dus dat ze waarschijnlijk dus een tekort gaan krijgen op de personeelskosten dan wel de bedrijfsvoering. En daar bent u ook op de hoogte gesteld als het goed is, dat heeft Boogie Woogie ook aangegeven in de gesprekken. Maar kunt u dan, want ik ben best bereid om hierin te schipperen, voorzitter, mij een toezegging doen dat op het moment dat blijkt dat het toch niet gedragen kan worden en daardoor dus bepaalde activiteiten niet meer uitgevoerd kunnen worden, dat u een garantstelling afgeeft om te kijken naar de eerste halfjaarcijfers, dat die personeelskosten toch gedragen gaan worden? Dan trek ik het amendement namelijk in.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Voorzitter, dank u wel. Die toezegging kan ik helaas niet doen, want wij zijn ... Boogie Woogie is vaak onderwerp van gesprekken in de raad en ik wil echt eerst de begroting afwachten. En we hebben de lijn, zoals ik hem net heb toegelicht, dat in eerste instantie Boogie Woogie zelf ook met een plan moet komen om de gestegen kosten op te vangen, want dat vragen we ook van andere instanties die we subsidiëren. Dus helaas kan ik die toezegging niet doen.

De voorzitter: De wethouder gaat door.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Er zijn straks in het kader van Boogie Woogie ook nog wat vragen gesteld van, hoe zit dat nou precies met frictiekosten en de garantstelling en ik denk dat het goed is dat dat ook in deze vergadering verduidelijkt wordt. Vorig jaar in december is er een voorstel over Boogie Woogie in de raad behandeld, waarbij de raad haar wensen en bedenkingen kon meegeven voor de afweging van de garantie voor de resterende frictiekosten. De lijn daarna is dat de raad heeft geen wensen en bedenkingen meegegeven en de actie die daarna nog moest volgen, is dat de officiële aanvraag door Boogie Woogie voor de garantstelling zou worden aangevraagd en die garantstelling is tot op heden door Boogie Woogie nog niet aangevraagd. De noodzaak is daar ook niet, dat is een positief aspect, want zij betalen op dit moment niets aan frictiekosten vanwege succesvolle werk naar werk-trajecten en omdat ze veel leerlingen hebben, hebben ze ook weer een deel van haar personeel weer aan het werk kunnen zetten. Dus dat is een positieve ontwikkeling, dat zij op dit moment geen frictiekosten hoeven te betalen.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Maar ik heb nog even een debat gehad met mevrouw Prinsen hierover. Het is toch zo dat, ook al hebben ze die garantstelling niet aangevraagd, wij hebben een garantstelling afgegeven als gemeente, dat ze die garantstelling niet kunnen aanvragen nu om te gebruiken voor mochten de personeelskosten heel erg stijgen?

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Dat klopt, de garantstelling is echt bedoeld voor de frictiekosten.

Mevrouw Ten Dolle: Dank.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Als daar verder geen vragen over zijn, dan ga ik verder naar het amendement voor de trafo. Voor de kijkers thuis, voor over de transformator, dat hebben we blijkbaar afgekort in onze begrotingen. Daar wordt het voorstel gedaan om het gevraagde budget terug te draaien. Wij hebben de transformator sinds dit jaar in gebruik voor ... Die hebben ingeschakeld voor een periode van zes maanden, per maand betalen we 2.500 euro aan vastrecht. Om de transformator in en uit te schakelen per evenement, dat kost ons 4.000 euro, dus bijvoorbeeld Koningsdag kost ons 4.000 euro, Volksfeest kost ons 4.000 euro. En het idee van het college was van, als we die het hele zomerseizoen aan laten staan, dan kunnen er ook nog andere evenementen op meeliften. Het afgelopen jaar is bijvoorbeeld springkussen festival daarop plaatsgevonden. Maar we moeten wel zeggen, die kosten van dat vastrecht, dat belasten we op dit moment niet door naar die evenementen of niet volledig door. Maar het is wel een bewuste keuze om hem te laten staan, zodat we ook een keer een evenement op die plek kunnen doen en uiteindelijk besparen op kosten, afhankelijk van het aantal evenementen. Dus dat is de reden waarom het voorstel wordt ontraden door het college. Wordt er een amendement ingediend over de vierde wethouder, daar is ook veel over gesproken, daar is geen dekkingsvoorstel aan toegevoegd en dat is ook de reden waarom ik namens het college dat amendement ontraad. En de amendementen van Slingeland, die zijn inhoudelijk niet gewijzigd, dus daar blijf ik bij het standpunt van afgelopen dinsdag, dat we die aan de raad laten. En dan is als laatste nog een amendement toegevoegd of ingediend over het terugdraaien van de bezuinigingen voor de beiaardier en de verkoop van de toren en het carillon. Een raadsbreed amendement, die laten we aan de raad.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Metaal. Gaan we naar de tweede termijn van wethouder Schepers.

Wethouder Schepers-Janssen: Voorzitter, allereerst is er door Voor Winterswijk een vraag gesteld met betrekking tot de marktleges. Ik kan u toezeggen dat het uitgangspunt dat u hanteert door van het tabel uit te gaan, dat klopt inderdaad. Daar kunnen we van uitgaan, die kan ik u toezeggen. En dan heeft u het ook nog gehad over een onduidelijkheid met betrekking ...

De voorzitter: Mijnheer Pleiter heeft een interruptie.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag, ik krijg twintig minuten voor aanvang van deze vergadering een berichtje van het college dat die post foutief is opgenomen of in ieder geval anders is opgenomen dan zoals u dat verwoordt heeft. Maar ik heb een specifieke vraag, waarom heeft u dat alleen aan mij gesteld en waarom heeft u dat niet raadsbreed gedeeld?

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder Schepers-Janssen: Voorzitter, het was mij bekend dat de heer Pleiter daar vragen over gesteld en vandaar dat ik het in ieder geval aan hem wilde terugkoppelen. Ik had dat wellicht inderdaad naar de hele raad moeten doen. De onduidelijkheid over die stroomvoorziening, eigenlijk is dat geen onduidelijkheid. Sinds jaar en dag worden de grootgebruikers apart doorbelast voor het verbruik van de stroom en het klein verbruik zit verwerken in de marktleges of in de marktgelden. Dat blijft zo en dat die zitten ook niet in het voorstel voor kostendekkendheid van de markt. Dan vraagt u ook nog over een toezegging op de tijdlijn voor de uitvoering van de visie sociaal domein. Die tijdlijn, die kan ik u toezeggen dat hij binnen een à twee weken bij u is, u als raad. Dan zijn er een aantal moties, amendementen ingediend. De eerste is A20 over de werkgroep doorbreek het taboe. Afgelopen dinsdag heeft het college reeds aangegeven bezig te zijn met het anders beleggen van de taken die binnen de opgave armoede werden opgepakt. De werkgroep taboe is er daar één van en ik ben dan ook vastbesloten om samen te werken met de initiatiefnemers en de werk werkgroep Taboe doorbreken om alternatieven te verkennen en te onderzoeken hoe we hun waardevolle werk kunnen ondersteunen binnen de beschikbare financiële kades. Daarom ontraadt het college dit amendement. Dan amendement A18. Allereerst wil ik wel mijn waardering uitspreken voor de interesse en de betrokkenheid van alle betrokken partijen op dit belangrijke onderwerp. Het belang van goede

onderwijshuisvesting staat wat het college betreft ook echt niet ter discussie. Echter, vanwege onze budgettaire verantwoordelijkheden komt het college helaas tot de conclusie dat op dit moment investeren in nieuwbouw van onderwijshuisvesting financieel niet haalbaar is. Het tekort in ons huidige budget maakt het onverantwoord om dergelijke grote investeringen op dit moment te doen, zonder de financiële stabiliteit van onze gemeente in het geding te brengen. Maar ik wil wel benadrukken dat dit geen afwijzing is van de wens om onze scholen te verbeteren, maar eerder een uitstel vanwege de financiële realiteit waarmee we op dit moment worden geconfronteerd. Daarbij is het IHP ook onderdeel van de lijst grootse projecten waar u ook nog een prioritering aan kunt geven, maar het college ontraadt dit amendement. En dan amendement A12. Om een indicatie te stellen gaan we in gesprek met de aanvrager van hulp, dat doen we altijd, dat blijven we ook doen. Ook als het gaat om hulp bij huishouden en ook als het uitgangspunt van het afgeven van een standaard indicatie twee uur is, gaan we dit gesprek voeren. Want we moeten altijd onderzoeken of er niet meer nodig is dan twee uur. Het gemiddelde van een indicatie op dit moment is ongeveer 2,5 uur en we kunnen dit dus eigenlijk gewoon veilig doen zonder dat mensen zorg tekortkomen. En daarmee ontraden we ook dit amendement.

De voorzitter: Mijnheer Jonker.

De heer Jonker: Deze bezuiniging zoals die in de begroting staat, daar wordt natuurlijk een bedrag mee geprobeerd op te halen. Als nu de gemiddelde indicatie 2,5 uur is, is daar dan ook mee gerekend dat er dus maximaal een half uur aan bezuiniging per cliënt kan worden gehaald, want dan is dat lijkt mij niet heel veel ruimte.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder Schepers-Janssen: Een verlaging van een half uur betekent op jaarbasis een mogelijke besparing van 4,5 ton ongeveer. Dus ja, daar hebben we wel mee gerekend. Dat waren wat mij betreft de beantwoording die ik in de termijn heb gehad.

De heer Jonker: Dan nog even, ik weet niet of dat bij misschien een andere wethouder is hoor, maar motie De Post?

De voorzitter: Komt wethouder Visser op terug.

Wethouder Schepers-Janssen: Die wordt door de wethouder Visser gedaan. Tot zover mijn termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, gaan we door naar wethouder Visser.

Wethouder Visser: Dank u wel, voorzitter. Ik zie op de klok dat het bijna 12 uur is en ik zie achter mij al een familie ongemakkelijk schuifelen op de stoel, dus ik zal proberen om het kort te houden. Dinsdagavond kon ik positief afsluiten, ik ben bang dat ik dat vanavond niet kan doen. Wat voorligt, is een motie over de verhuizing van De Post naar het gemeentekantoor en de intentie van de motie is om financiële ruimte te creëren door zo snel mogelijk te verhuizen. In de begroting heeft u kunnen lezen dat wij eind 2025 De Post willen verlaten, in deze motie staat '26 maar het is eind '25. En de tijd tussen vandaag en 2025 hebben wij echt nodig om die verhuizing op een zorgvuldige manier te doen. Dus naast zo snel mogelijk wat hier gevraagd wordt, hebben wij vooral ook gekeken in het voorstel wat we als college hebben gedaan dat de verhuizing zorgvuldig gaat. Daar hoort een goed plan bij, daar hoort een zorgvuldige aanbestedingsprocedure bij, er hoort een zorgvuldige verbouwing bij en daar hoort een zorgvuldige uithuizing bij. En de inschatting die we nu hebben, is dat wij in het vierde kwartaal van '25 gaan verhuizen en vandaar dat het ook zo is opgenomen in de begroting.

De voorzitter: Dank u wel. Er zijn geen reacties op. Mijnheer Jonker.

De heer Jonker: Natuurlijk pleiten wij ook voor zorgvuldigheid, dat moet boven alles staan natuurlijk. Ik ga niet een beetje onzorgvuldig hier dingen lopen doen, dus dat lijkt me helder. Maar goed, zo kan ik alles wel uitleggen om het niet of wel te doen. Volgens mij is de oproep om zo snel mogelijk en u mag dat ook interpreteren als zo zorgvuldig mogelijk natuurlijk, omdat voor elkaar te krijgen. Want het gaat nogal om een bedrag en daar kunnen toch weer andere dingen van doen. Als het echt niet anders kan, dan kan het niet anders. Maar ik hoop dat het college zich wil inzetten om zo snel mogelijk en ook als het bijvoorbeeld over een huurcontract gaat, om toch het gesprek aan te gaan met De Post. De gemeente doet meer zaken met De Woonplaats, sorry, om toch dat gesprek aan te gaan. Maar wij doen meer zaken met De Woonplaats en misschien valt daar dan nog iets in te organiseren, te regelen of af te dealen, wat de gemeente weer een financieel voordeel kan opleveren.

De voorzitter: Wethouder Visser.

Wethouder Visser: Dank u wel, voorzitter. Wat ik heb geprobeerd uit te leggen dat het niet zit flexibiliteit bij De Woonplaats, dat het zit in een zorgvuldige procedure om te verhuizen. Daar horen tijdlijnen bij, daar hoort een aanbestedingsprocedure bij en als we die zorgvuldigheid in acht nemen, dan komen we uit op het laatste kwartaal van 2025.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Visser. U was klaar? Daarmee sluiten we de tweede termijn aan de kant van het college. Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Klein vraagje, er is in ons amendement over de trafo een klein foutje geslopen dat de dekking er niet aan toegevoegd is. Sorry, de motie van de vierde wethouder, dat daar geen dekking is toegevoegd, maar dat is per abuis niet gebeurd. Die zouden we...

De voorzitter: Dan schorsen wij voor drie minuten. Er wordt even dekking ... Zoek dekking.

SCHORSING

De voorzitter: Er is dekking gevonden, mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Even kijken, er is dekking gevonden en de lasten hiervan te dekken uit het voordeel op de algemene uitkering voor 2026 dat ontstaat vanuit de septembercirculaire 2023.

De voorzitter: De wethouder nog, Metaal, voor een kort advies op de motie.

De heer Van Nijkerken: Voorzitter, mag ik daar nog één vraag over stellen?

De voorzitter: Wel twee zelfs, mijnheer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Want ik ben toch verbijsterd, ik ben nog aan het bijkomen van de opmerking net dat het Steengroeve Museum gaat sneuvelen op 38K in 2007, omdat we dat eigenlijk ... Dat vinden we onverantwoord, dat maakt het gat nog groter. En nu schuiven we gewoon een ton vanuit, gaat hij weer, dat is ons eigen zinnetje, de septembercirculaire plussen ze gewoon bij, klaar.

De heer Jonker: Voorzitter?

De heer Van Nijkerken: Ik ben echt flabbergasted dat je op deze manier met een burgerinitiatief kunt omgaan dat al 14 jaar loopt, ik vind het niet te filmen.

De voorzitter: Dank u wel, gaan we naar de heer Jonker nog als opmerking op de motie.

De heer Jonker: Dank, voorzitter. Ik heb wel een vraag of dit ook afgestemd is met de provincie. Deze verhoging van het tekort in '26 en '27, dat is mijn vraag.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek, is het afgestemd met de provincie?

De heer Van Beek: Wij hebben het niet afgestemd met de provincie.

De voorzitter: Gaan we naar preadvies van het college.

Wethouder Metaal-ten Dolle: Voorzitter, dank u wel. Het amendement leidt tot een hoger tekort in 2026 en 2027 en dat is ook de reden waarom we het amendement ontraden.

De voorzitter: Amendement wordt ontraden. Daarmee kunnen wij volgens mij overgaan tot besluitvorming, tenzij iemand nog behoefte heeft aan schorsing voor beraad over de voorstellen die ingediend zijn. Dat is niet het geval, dan gaan wij stemmen via de stemkastjes en breng ik als eerste in stemming het amendement A2, begroting 2024-2027, het redelijke alternatief. Stemmen zijn binnen, 9 voor, 11 tegen, amendement is verworpen. Gaan we door naar het amendement A9, terugdraaien bezuiniging beiaardier en verkoop toren. En indexering instellingen. Stemming is geopend, 20 voor, 0 tegen, het amendement is aangenomen. Gaan we naar het amendement A13, investeren ecologisch bermbeheer. Stemming is geopend, negen voor, elf tegen, amendement is verworpen. Gaan we door naar het amendement A18, geen risico met huisvesting scholen. Stemming is geopend. Nu wel geopend, daar is hij. 9 voor, 11 tegen, amendement is verworpen. Gaan we naar het amendement A5, beleidsplan armoedevrij Winterswijk. Stemming is geopend. 17 voor, excuus 18 voor, 2 tegen, amendement is aangenomen. Gaan we naar het amendement A10, schappen krediet wegomlegging Steengroeve Museum. Stemming is geopend, 9 voor, 11 tegen, amendement is verworpen. Gaan we naar het amendement A21, Boogie Woogie. Stemming is geopend, 9 voor, 11 tegen, amendement is verworpen. Gaan we naar het amendement A4, RTV Slingeland. Stemming is geopend, 20 voor, 0 tegen, amendement is aangenomen. Gaan we naar de werkgroep Taboe doorbreken, amendement A20. Stemming is geopend, 9 voor, 11 tegen, amendement is verworpen. Gaan we naar amendement A16, Vereniging het Museum. Stemming is geopend, 18 voor, 2 tegen, amendement is aangenomen. Gaan we naar het amendement A6, budget inclusie. Excuus, amendement A15, die komt daar nog bij over de trafo. 11 voor, 9 tegen, amendement is aangenomen. Gaan we naar het amendement A6, budget inclusie. Stemming is geopend, 18 voor, 2 tegen, amendement is aangenomen. Gaan we naar het amendement A14, toeristenbelasting. Stemming is geopend, 20 voor, 0 tegen, amendement is aangenomen. Gaan we naar het amendement A12, verlagen standaardindicatie huishoudelijke hulp. Stemming is geopend, 9 voor, 11 tegen, amendement is verworpen. Gaan we naar het abonnement A3, levensvatbare sportverenigingen. Het was uw eigen verzoek om de motie als laatste te behandelen, dus die doen we. Amendement A3, levensvatbare sportverenigingen. Stemming is geopend, 20 voor, 0 tegen, amendement is aangenomen. Gaan we naar het amendement A19, rendement op cultuur. Stemming is geopend, 20 voor 0 tegen, amendement is aangenomen. Gaan we naar het abonnement A17, vierde wethouder. Stemming is geopend, 20 voor, 0 tegen, amendement is aangenomen. Breng ik in stemming de motie M8, begroting De Post. Stemming is geopend, we missen nog één iemand. 9 voor, 11 tegen, de motie is verworpen.

De voorzitter: Daarmee komen wij aan bij het voorstel zelve, gewijzigde geamendeerde programmabegroting 2024-2027. Ik kijk even of er behoefte is aan een stemverklaring over het voorstel. Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag een stemverklaring afleggen, vooral omdat anders misschien inwoners niet begrijpen wat we nu doen. Het valt me zwaar dat veel van de voorstellen die voor D66 belangrijk waren nu weg zijn gestemd middels de amendementen. Dat doet pijn, maar tegen een begroting stemmen met als consequentie dat we financieel toezicht krijgen van de provincie is nog erger voor de gemeente Winterswijk. Dat is de enige reden dat wij toch voor de begroting stemmen, maar met heel veel pijn en enkel en alleen omdat we een financieel toezicht gemeente Winterswijk niet aan willen doen.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen behoefte aan een stemverklaring? Mijnheer Sonderen.

De heer Sonderen: Dank u wel, voorzitter. Wij zullen voor de begroting stemmen maar ook niet gemakkelijk. Heel veel amendementen zijn ook niet aangenomen, amendementen die voor ons belangrijk waren wel, maar ook een aantal die voor ons belangrijk waren niet. Dus we hebben bijna overwogen om gesplitst te stemmen, maar we zullen voor stemmen.

De voorzitter: Dank u wel, anderen behoefte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan breng ik het voorstel zelve, de gewijzigde programmabegroting 2024-2027 in stemming. 16 voor, 4 tegen, begroting is aangenomen. Daarmee kunnen wij kijken naar het volgende agendapunt, dus het agendapunt B6. U heeft net al besloten om dit punt eigenlijk in één keer te behandelen, dus het voorstel is om deze ook nu van de agenda af te halen, omdat u eigenlijk over de septembercirculaire al met elkaar heeft gesproken. Ik breng dat ordevoorstel in stemming, kan iedereen daarmee instemmen, mag ik tegenstanders zien? Dat is niet het geval. Dan voeren we B6 van de agenda af en gaan we door naar agendapunt B7, de benoeming van wethouder ... Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Ik zou graag, gehoord de beraadslagingen te hebben, willen wij toch nog staande de vergadering een motie vreemd indienen. En dat willen we graag doen voor de behandeling van de stemming eigenlijk van het toelaten tot de nieuwe wethouder.

De voorzitter: Ordevoorstel is om een motie vreemd in te dienen, mag ik tegenstanders van dit ordevoorstel zien? Dat gaan we dan straks horen. Ik zie geen tegenstanders, dan staan we u dat toe. Dan stel ik u voor om die motie vreemd in te dienen en dan gaan wij dat als volgt doen. U dient dat in, dan kijken we of anderen behoefte hebben om te reageren. Dan een advies van college en dan doen we dat nog een keer en dan gaan we over tot besluitvorming. Mevrouw Ten Dolle.

BB.6 Motie vreemd – D66 – Motie van afkeuring

Mevrouw Ten Dolle: Dank u wel, voorzitter en excuses bij voorbaat dat dus de avond nog een verlenging krijgt. Want ik ben even helemaal niet blij en dan heb ik het niet over zoals het ging in de aflevering van B&B vol liefde, D66 is ook niet boos, maar wel heel erg teleurgesteld. Zo teleurgesteld dat ik geacht heb dit vanavond moeten doen. Voorzitter, ik noemde bij de algemene beschouwingen al dat we hier vanavond een pittig debat moesten hebben over de bezuinigingen, doordat we als raad met de rug tegen de muur zijn gezet, deels omdat het gaat ook over de kosten die zijn opgelopen specifiek bij de lumpsum in het sociaal domein. Wij kunnen niet praten hier in deze vergadering over wat er in de rapporten staat, wat ik u wel kan vertellen is het volgende. Afgelopen donderdag heeft de raad een besloten sessie gehad, wij werden bij gepraat over de situatie rondom het lumpsum. Hierbij was de ruimte om te vragen te stellen, ook verduidelijkende vragen. Een van de redenen dat de kosten zo hoog zijn geworden dit jaar, is omdat er besloten is op de kostprijs een herijking te doen na één jaar. De heer Jonker verwoordde het eerder al mooi, je sluit een nieuw telecompakket bij wijze van af en daar staat nu, maandelijks betaalt u 30 euro en u krijgt nog een mooi welkomstcadeau bij. En achter die 30 euro staat er nog een klein sterretje en wat blijkt, een jaar later betaal je het driedubbele, want je hebt niet even de kleine lettertjes gelezen. En dat is precies wat hier ook gebeurd is, voorzitter. Sterker nog, D66 stak eerder bij die besloten sessies en dat waren er meerderen nog hand in eigen boezem vorige week. Dat we hier scherper op hadden moeten zijn bij het besluit van de lumpsum en dat we niet scherp genoeg waren geweest dat er na een jaar een herijking was en dat die kostprijs dus zo mogelijk zo hoog kon worden. En dus ook de hand in eigen boezem gestoken dat wij die financiële consequenties niet goed genoeg hadden doorgenomen. En daarom stelde ik afgelopen donderdag de vraag, was de raad ook wel op de hoogte gebracht van die herijking na een jaar bij de lumpsum aanbesteding? En zijn wij over de financiële consequenties van deze constructie op de hoogte gebracht door wethouders Schepers? Daar ontvingen wij gister het volgende antwoord op, de raad is hier niet over geïnformeerd, de herijking en de consequentie is vastgelegd in de contracten, deze zijn niet naar de raad gegaan ter kennisname. Reden hiervoor is dat bij aanbesteding en het aangaan van contracten, dat ligt bij het mandaat bij het college. Dat klopt, voorzitter, maar we hebben hier niet over een lullig contractje van een paar tientjes. Het gaat hier over miljoenen, miljoenen die nu ook wegbezuinigd moeten worden. De raad heeft het budgetrecht en zij zijn dan ook degenen die bij zulke grote financiële consequenties hiervan actief op de hoogte moeten worden gehouden. En daarom, voorzitter, dienen wij samen met WB, VVD en Morgen, die

mede-indieners zijn, een motie van afkeuring in. Waar wij in constateren dat de raad het budgetrecht heeft, de raad de financiële consequenties actief voorgelegd moet worden bij het instellen van een besluit. Dit niet is gebeurd bij de lumpsum in het sociaal domein. Overwegen wij, er is een nieuwe kans tot verdeling van de portefeuilles bij het college door het nieuw instellen van een wethouder. De raad te allen tijde de financiële consequenties moet kunnen overzien van het besluit, zeker als het gaat over miljoenen en het hier gaat om een besluit waar dus miljoenen betrokken zijn. Daarbij spreken wij uit dat wij het handelen van wethouders Schepers afkeuren met betrekking tot het niet benoemen van de herijking van de lumpsum aan de raad. En na een jaar het niet delen en benoemen van de financiële consequenties van de herijking. Gaat over tot de orde van de dag. Voorzitter, laat ik hier helder zijn, wij zijn er absoluut niet op uit om hier nu een college of wat dan ook een wethouder te laten vallen. En ik ben hier dan ook niet lichtzinnig over geweest, ik heb hier ook niet lichtzinnig over nagedacht. En wat ons betreft is deze motie van afkeuring vooral een hele grote gele kaart en een waarschuwing om alerter en veel beter te handelen. Daarbij zien wij het ook als een kans voor het college, zodat zij nog rekening hiermee kunnen houden met deze motie van afkeuring bij de herverdeling van de portefeuilles. We hopen dus ook dat zij deze gele kaart daarin meenemen, met een oproep om goed naar die herverdeling te kijken. Ik dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even naar de andere indieners, behoefte daar nog aan termijn? Dat is niet het geval. Andere leden van de raad behoefte aan termijn? Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Ik zou eigenlijk wel een vragen aan mevrouw Ten Dolle willen stellen. Is het mogelijk om misschien de motie heel even nog weer op het scherm te tonen, want ik heb hem niet ... Ik heb geen fotografisch geheugen helaas.

De voorzitter: En we zorgen ook dat deze motie op iBabs verschijnt. Staat inmiddels op iBabs.

Mevrouw Prinsen: Kijk, want ik ... Er staat: spreekt uit het niet delen en benoemen van de financiële consequenties van die herijking, maar volgens mij hebben wij voor de zomer al een bericht gekregen dat dit speelde. Na de zomer zijn wij daar ook over geïnformeerd, hebben afgelopen donderdag nog die besloten sessie ook over gehad. Dus wat bedoelt u nou precies met het niet delen en benoemen van de financiële consequenties van die herijking?

Mevrouw Ten Dolle: Toen we dit aangingen. We wisten niet dat ze een jaar later dus door de herijking een andere kostprijs konden vragen.

Mevrouw Prinsen: Maar de financiële consequenties, die weet je toch ook pas op moment dat die herijking plaatsvindt? Je kunt toch niet voordat iets plaats gaat vinden, bepalen wat de consequenties zijn van iets wat mogelijk zou kunnen gaan gebeuren?

Mevrouw Ten Dolle: Precies en daarom zeggen wij ook, wij vinden het eigenlijk van de zotte dat je na een jaar een herijking doet waar ze dus opnieuw over de kostprijs gaan praten, terwijl dat een aanbesteding voor de langere termijn is. Dat is dus hetzelfde als dat ik tegen u zeg van, wat zal ik u eens aanbieden. Ik bied u iets aan, maar het eerste jaar zeg ik, het is maar een tientje, maar na een jaar kijken we wel naar de kostprijs. Dan weet ik al dat het niet uit kan. En dan vraag ik dus, terwijl dat wij al een contract zijn aangegaan van bijvoorbeeld twee jaar, vraag ik gewoon het dubbele. En wij zijn ervan overtuigd dat als het om een herijking gaat, die herijking had genoemd moeten worden. De raad is ook niet van op de hoogte gesteld dat we dus na een jaar een herijking gingen doen op de kostprijs en dat neem ik mevrouw Schepers is in dit geval, de portefeuillehouder, sorry, ik zal het niet persoonlijk maken, kwalijk. Want de raad had gewoon op de hoogte moeten zijn dat die herijking na een jaar was en dat dat dus financiële consequenties met zich mee had kunnen brengen.

Mevrouw Prinsen: Maar vindt mevrouw Ten Dolle dan ook dat bij elk contract wat de gemeente aangaat en waar mogelijk risico aan zit, dat de raad actief op de hoogte moet worden gesteld van dat contract?

Mevrouw Ten Dolle: Nee, dat vind ik niet en dat heb ik volgens mij net ook in het betoog benoemd. Dat hoeft echt niet bij elk contract, maar u kunt u voorstellen, als we het ergens over hebben wat bijna de helft van de begroting is, met zulke grote financiële consequenties. Ik noemde het al, het gaat niet over tientjeswerk, het gaat echt over miljoenen. Dan kan ik me ook voorstellen, dat kan ik me niet eens voorstellen, daar hoor je gewoon de raad over te informeren, dat er zulke grote financiële consequenties aan een herijking na een jaar zit. Heel simpel en dat vinden wij en volgens mij, het gaat mij niet om tien euro, dan hoeft je me echt niet bij elk contract te betrekken. En ook niet als je een ander contract voor pennen afsluit of zo, maar we hebben het hier wel over de halve begroting van de gemeente Winterswijk, wat alle Winterswijkers gaan voelen.

Mevrouw Prinsen: Maar is dan ...

De voorzitter: Volgens mij komt u niet veel verder tot elkaar. Heeft u een afsluitende vraag, mevrouw Prinsen, anders gaan we naar de heer Van Beek.

De heer Van Beek: Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Ten Dolle, weet u of toentertijd de andere collegeleden meegetekend hebben voor dat besluit of is daar toen weerstand tegen geweest vanuit het college?

Mevrouw Ten Dolle: U bedoelt dan van andere gemeenten?

De heer Van Beek: Nee, toen dit besluit binnen het college werd genomen, in het college in Winterswijk, het besluit over het tekenen van deze contracten.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter, dat weet ik niet. Ik weet wel dat ik deze vraag afgelopen donderdag aan de portefeuillehouder heb gesteld en dat zij ook daarin bij aan heeft gegeven van, dat weet ik niet of de raad daarover actief geïnformeerd is. In dit geval is zij de verantwoordelijke portefeuillehouder en heb ik ook de oproep gedaan, bij die besloten sessie, van laat alstublieft bij dit soort zaken ook altijd de wethouder financiën, in dit geval mevrouw Metaal, daarbij aansluiten. Volgens mij zit die daar ook heel goed in. Dus ik weet niet of iemand anders meegetekend heeft, maar ik reken in dit geval de portefeuillehouder aan.

De voorzitter: Mijnheer Van Beek.

De heer Van Beek: Maar u heeft niet teruggekeken dus in de collegestukken van 2020 of 2021, of daar een aantekening in stond?

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Ik kan het niet inzien, die contracten.

De voorzitter: Ik kan u helpen, het bestuur van het college is eeuwig, dus wij staan op de schouders van al onze voorgangers. Volgens mij kunt u daarmee ook deze discussie afsluiten.

Mevrouw Ten Dolle: Voorzitter, logisch, maar wat ik bedoelde is dat ik niet kan inzien. Want waar het om gaat is het tekenen van de contracten. Wij kunnen die contracten nog niet inzien als raad, dus dat heb ik nog niet terug kunnen zoeken, daar heb ik geen inzicht in.

De voorzitter: Volgens mij anderen nog behoefte aan reactie op mevrouw Ten Dolle? De motie staat inmiddels in iBabs. Het is niet de gewoonte dat een college reageert op de motie zoals die nu van deze aard, dus dat slaan we over. Ik kijk even of er behoefte is aan een tweede termijn. Bij iemand, bij indieners, bij een van de andere leden van de raad? Dat is niet aan de orde, dan kunnen we volgens mij overgaan tot besluitvorming.

Mevrouw Ten Dolle: Excuus, zou ik hoofdelijke stemming mogen aanvragen op deze motie? Volgens mij ook gebruikelijk.

De voorzitter: Als u hoofdelijke stemming wilt, dan krijgt u hoofdelijke stemming. En er wordt onder tafel ... Kijk eens, wordt nu echt, we hebben nieuwe balletjes. Nummer 16 en dat gaat de griffier even oplezen en dan mag u allemaal uw stem verklaren. Lees ik ze voor, 16 is mevrouw Poels. Als eerste mag u uw stem verklaren, bent u voor of tegen deze motie?

Mevrouw Poels-Boland: Tegen. Helemaal van slag, excuus, voorzitter. Tegen.

De voorzitter: De heer Elferdink.

De heer Elferdink: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw Van der Vinne: Tegen

De voorzitter: De heer Morad.

De heer Morad: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Schut.

Mevrouw Schut: Voor

De voorzitter: De heer Van Eck.

De heer Van Eck: Tegen

De voorzitter: De heer Pleiter.

De heer Pleiter: Voor.

De voorzitter: De heer Sonderen.

De heer Sonderen: Voor.

De voorzitter: De heer Lammers.

De heer Lammers: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Tegen.

De voorzitter: Mevrouw Van Hees.

Mevrouw Van Hees: Voor.

De voorzitter: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw Ten Dolle: Voor.

De voorzitter: De heer Vuijk

De heer Vuijk: Tegen

De voorzitter: De heer Jonker.

De heer Jonker: Voor.

De voorzitter: De heer Stemerding.

De voorzitter: Tegen.

De voorzitter: De heer Van Beek.

De heer Van Beek: Met de verklaring dat ik niet in kan zien hoe het college ingestemd heeft met de collegebesluiten voor deze contracten, ben ik tegen.

De voorzitter: De heer Hoenink.

De heer Hoenink: Tegen.

De voorzitter: De heer Stammers.

De heer Stammers: Tegen

De voorzitter: De heer Deunk.

De heer Deunk: Voor.

De voorzitter: De heer Van Nijkerken.

De heer Van Nijkerken: Voor. Ik schrik van mezelf.

De voorzitter: Negen voor, elf tegen, motie is verworpen.

BB.7 Benoeming wethouder S.G.P. Fleuren

De voorzitter: Dan gaan we nu wel echt door naar agendapunt zeven, de benoeming van mevrouw S.G.P. Fleuren voor het CDA als wethouder. De fractie draagt mevrouw Fleuren voor. Ik ga eerst even een paar dingen opnoemen en dan gaat mevrouw Prinsen nog een korte introductie geven en dan kunnen we overgaan tot het werk wat wij met elkaar moeten doen. Mevrouw Fleuren is geen inwonster van Winterswijk, waardoor naast het benoemen van haar als wethouder ook wordt voorgesteld haar ontheffing te verlenen van de vereiste van ingezetenschap. En aan het begin van de vergadering is een commissie onderzoek geloofsbrieven ingesteld. Bestaande uit de raadsleden de heer Van Eck, mevrouw Schut en de heer Sonderen. Zij hebben inmiddels de geloofsbrieven onderzocht en ik vraag hen eerst voordat ik mevrouw Prinsen het woord geef om verslag uit te brengen van het onderzoek. En de heer Van Eck gaat daar uitsluitel over geven. Mijnheer Van Eck namens de commissie geloofsbrieven.

De heer Van Eck: Dank u wel, voorzitter, voor het woord. Inderdaad. Zowaar een jongerencommissie mag uitsluitel geven over de geloofsbrieven. Goed, de commissie uit de raad van de gemeente Winterswijk heeft de geloofsbrieven verder bij het reglement van ordestukken ontvangen die zijn ingezonden door mevrouw Fleuren. Deze persoon is voorgedragen voor de benoeming tot wethouder. Bij deze, de commissie rapporteert de raad dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde heeft bevonden. Dat zij bovengenoemde bescheiden, rare zin, gebleken is dat de voorgedragen kandidaten aan alle in de gemeentewet en het reglement van orde gestelde eisen voldoet, behoudens het vereiste van ingezetenschap. Om die reden bevat het raadsvoorstel tevens

het beslispunt om de voorgedragen wethouder ontheffing te verlenen en de vereiste van ingezetenen. De commissie ziet geen beletselen voor de benoeming van de voorgedragen kandidaat tot wethouder van de gemeente Winterswijk. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Eck. Dan geef ik ter introductie nog het woord aan mevrouw Prinsen die kort wat gaat inleiden.

Mevrouw Prinsen: Voorzitter, dank u wel. Graag draagt de fractie van het CDA mevrouw Sylvia Fleuren voor als wethouder voor de gemeente Winterswijk. Wij zijn blij dat zij bereid is om haar kwaliteiten voor Winterswijk in te zetten. Na de aankondiging van Wim Wassink zijn wij op zoek gegaan naar een nieuwe wethouder. Gezien de uitdagingen die we hebben en de tijd die het huidige college al onderweg is, hebben we daarom gezocht naar een CDA'er met wethouderservaring. Na gesprekken met meerdere kandidaten hebben wij vol overtuiging gekozen voor Sylvia. Zij heeft ruime bestuurlijke ervaring in zowel het bedrijfsleven als bij de overheid. Zo was ze van 2015 tot 2022 wethouder in de gemeente Berg en Dal. Verder vinden wij haar meedenkend, toegankelijk, verbindend en een echt verenigingsmens. Na de eerste kennismakingsgesprekken met college en raads- en commissieleden kregen wij de opmerking 'vriendelijk, prettig persoon en open' veel terug. Mevrouw Fleuren is woonachtig in Groesbeek en is voornemens daar met haar man te blijven wonen. Er ligt daarom ook een verzoek om ontheffing te verlenen van het ingezetenschap. Wij hebben gehoord dat in de afgelopen weken enige onduidelijkheid is ontstaan over de momenten dat zij in Winterswijk zal zijn. Voorop staat dat de agenda en het doel leidend zijn, dus daar waar nodig en daar waar wenselijk zal zij sowieso in Winterswijk zijn en dat is zeker niet beperkt tot twee dagen per week. Dat staat de omvangrijke portefeuille, vooral ook in het fysieke domein, ook zeker niet toe. Dat er ook een deel vanuit huis gewerkt zal worden, lijkt ons zeker in deze tijd geen enkel probleem. Of een internetverbinding vanuit het Woold of vanuit Groesbeek tot stand komt, maakt immers voor Winterswijk geen verschil. En ook voor het lezen van stukken is de locatie niet van belang. Gezien de financiële situatie zullen we nog meer in moeten zetten op het verkrijgen van subsidies van andere overheden. De contacten die mevrouw Fleuren al heeft, kunnen ons daarbij behulpzaam zijn. En dan kan ik alleen maar constateren dat Groesbeek dichterbij Arnhem, Den Haag en Brussel ligt dan Winterswijk. Wij hebben veel vertrouwen in mevrouw Fleuren en wensen u allen een fijne en constructieve samenwerking toe.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Prinsen. Mijnheer Pleiter heeft daar een reactie op.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. De afgelopen tijden zijn we een aantal keren bij elkaar geweest en zaken voorbereid, ook over de begroting en daar zijn diverse zaken besproken. Ik kom zo tot mijn vraag voor mevrouw Prinsen, maar wethouder Metaal heeft afgelopen dinsdagavond aangegeven dat zij en haar collega's de zeven dagen 24/7 aanstaan en zijn aangesloten bij de organisatie, maar ook bij de Winterswijkse gemeenschap. De fractie van WB ervaart het ook zo, de wethouders zijn actief tot in de haarvaten van ons Winterswijk, ze werken in het belang van Winterswijk. Vanaf deze plek wil ik graag teruggeven dat deze inzet erg gewaardeerd wordt en dat deze inzet ook niet ter discussie staat. In de motie van Voor Winterswijk over het terugdraaien van de voorgenomen bezuiniging wordt ook gerefereerd aan deze tomeloze inzet, het bereiken van de haarvaten van de Winterswijkse samenleving. Nu heb ik een vraag aan mevrouw Prinsen, dat gaat over, wat verstaat het CDA onder voldoende tijd, zoals zojuist is omschreven? En op welke dagen is mevrouw Fleuren voornemens om voor en in Winterswijk te werken? Ik hoop dat u dat wat kunt verduidelijken.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Welke dagen zij precies hier zal zijn, zoals ik al heb aangegeven zal dat naar verwachting afhankelijk zijn van haar agenda. Maar eigenlijk is dat niet een vraag die ik kan beantwoorden, want ik ga niet over haar agenda. En wat was uw eerste vraag? Sorry, uw eerste vraag is me even ontschoten.

De heer Pleiter: Het gaat erom wat u verstaat onder voldoende tijd om te besteden om in die haarvaten van de gemeente Winterswijk te acteren? En daaraan gekoppeld de dagen dat de beoogde wethouder in Winterswijk aan het werk is. Dus het gaat over voldoende tijd, wat verstaat u daaronder en de aantal dagen.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen.

Mevrouw Prinsen: Wat het CDA verstaat onder voldoende tijd, is letterlijk dat daarmee de functie goed wordt uitgeoefend. En dat zal de ene week misschien in 40 uur kunnen, een andere week zijn het er 60, een andere week zijn het er misschien meer of zijn het er een keer minder. Een wethouder heeft af toe ook gewoon vakantie, dus dan draait Winterswijk ook gewoon door. Dus dat is denk ik niet in een getal te vatten, maar dat is denk ik voor geen enkele wethouder, geen enkele week is hetzelfde.

De voorzitter: Afsluitend.

De heer Pleiter: Dank u wel, voorzitter. Waarom ik dit vraag, wij hebben contact gehad, u en ik, omdat er ook gezegd is dat er de indruk is ontstaan dat mevrouw Fleuren twee dagen in Winterswijk gaat werken. En dat toen dat gemeld werd, dat u daar ook eigenlijk al op reageerde van, dat is bezijden de waarheid. Dus vandaar dat ik hier even een verduidelijkende vraag heb neergelegd en eigenlijk zegt u nu van, dat weet ik niet. Als dat uw uiteindelijk antwoord is, dan moet ik het daarmee doen.

De voorzitter: Mevrouw Prinsen, afsluitend. Volgens mij heeft u duidelijk aangegeven dat u verwacht dat alles in goede orde vervuld zou worden en dat u haar agenda niet uit uw hoofd kent.

Mevrouw Prinsen: Zeker en die twee dagen, wat ik graag nog wel even wil toelichten waar die twee dagen waarschijnlijk vandaan is gekomen. Is dat in de kennismakingsgesprekken is gezegd van, dat er een mogelijkheid was dat ze bijvoorbeeld op maandag en dinsdag hele lange dagen zou maken en die nacht dan ook in Winterswijk zou verblijven. Maar dat zegt iets over de maandag en dinsdag, dat zegt niks over de woensdag tot en met de zondag.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog behoefte aan een reactie op mevrouw Prinsen? Dat is niet het geval, dan kunnen wij volgens mij overgaan tot de besluitvorming? U heeft allemaal van de griffie netjes een stembriefje kregen en ik stel ook voor, u heeft dat zo goed gedaan, om de commissie geloofsbrieven ook gelijk tot telcommissie te benoemen. Ik zie u allen instemmend, daar kunt u allemaal mee instemmen. Dan doen we dat op die manier, dan is de commissie geloofsbrieven benoemd tot telcommissie en wordt u verzocht uw briefjes in te leveren, dan gaan zij tellen. Schors ik voor drie minuten, zodat de commissie haar werk kan doen.

SCHORSING

De voorzitter: Voorzitter van de telcommissie, mijnheer Van Eck.

De heer Van Eck: Om de uitslag deze telling met de rest van de raad te delen. Ik kan u verzekeren, er is iets minder prehistorisch taalgebruik, dus dit gaat waarschijnlijk soepeler verlopen. Even serieus, voorzitter, de stemcommissie heeft de stemmen geteld over het voorstel om mevrouw Fleuren te benoemen als wethouder van de gemeente Winterswijk. Er zijn twintig geldende stemmen uitgebracht, waarvan twintig voor en nul stemmen tegen het voorstel en is daarmee unaniem aangenomen. Dank u zeer.

De voorzitter: Dank u wel, dan kunnen we overgaan tot het afleggen van de belofte en ik vraag mevrouw Fleuren om via dit smalle gangetje voor mij te komen staan en verzoekt de rest van de aanwezigen voor zover mogelijk om te gaan staan. Dit heeft u al vaker gedaan, dus dit moet ook goed komen. Ik verklaar dat ik om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk,

onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal aankomen en dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen. En dan zegt u.

Mevrouw Fleuren: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Van harte gefeliciteerd. En u maakte zich allemaal wat druk over de integratie, je kunt geen beleid maken als je niet weet waar je vandaan komt. En daarom, een van de voorgangers van deze raad, mijnheer Zuiderveld heeft een fantastisch boekje geschreven, de Canon van Winterswijk. Dat kunt u dan dit weekend gaan leren, dan gaan we maandag overhoren. Ik stel voor dat we nog heel even gaan zitten, dan kunt u dadelijk allemaal mevrouw Fleuren feliciteren.

Sluiting

De voorzitter: Want met dit agendapunt zijn we aan het eind gekomen van deze twee dagen, twee lastige dagen. Nog nooit was het financiële beheer voor Winterswijk zo zwaar, in ieder geval de afgelopen jaren als dit jaar. Onder stoom en kokend water is een aantal keer gehoord, maar er is vooral ook heel hard gewerkt. Dus ik zou een aantal mensen willen bedanken en dan met name al onze collega's die ontzettend hard gewerkt hebben. Ook toen veel van u op het strand lag, is er in de zomer keihard doorgewerkt. Onze controles, de mensen van financieel beheer, onze bestuursadviseur die naar ik begreep zelfs in bed nog contact hadden met mensen over punten uit de begroting. Ook een groot applaus voor onze plaatsvervangend gemeentesecretaris die midden op een rijdende trein ook nog plotseling twee petten op had. Ik denk ook wel aan alle mensen die misschien van de komende week ook een minder goed bericht krijgen, instellingen, ook collega's bij ons, daar gaan we met elkaar natuurlijk deze begroting ook met alle pijnpunten goed laten landen. Ik spreek mijn dank uit aan de mensen van de pers die tot het einde hiertoe gebleven zijn, zonder jullie ... Jullie zijn toch een beetje onze spreekbuizen, Jan, André, de twee mensen van de tv, Tanja, Clemens en ook een nieuw bekend gezicht, Wim Aalderink, die deze vergadering ... Echt heel fijn dat zo veel pers aanwezig is bij de vergadering van een gemeenteraad. Ik denk namens jullie allemaal dat ik ook de griffie, Robert, Denise, Judith wil bedanken, maar het allergrootste applaus en dat doen wij veel te weinig. We hebben hier twee dagen, maar dat doen we eigenlijk het hele jaar. Drinken wij koffie, nootjes, er staat beneden ook weer wat klaar. Dus ik zou het allergrootste applaus, ik weet ook niet of ze er nog zijn, voor onze koffiedames, onze bodes die ons het hele jaar, maar vooral op deze dagen met kroketten, drinken, alles om de oren slaan. Dus heel groot applaus voor die mensen. Het is nu een beetje laat maar ik zal morgen ook namens de raad hen een grote bos bloemen overhandigen. Ik sluit deze ... Nee, dat gaan we niet meer doen. Ik sluit deze vergadering en ik dank u allemaal, ik wens u een hele goede reis thuis.